הצופה

ב"ה, יום רביעי, א' אב תשמ"ו (6.8.1986) • שנה נ' • גליון 14156 • המחיר: 0.55 ש"ח, כולל מע"מ * עתון התנועה העולמית של המזרחי הפועל-המזרחי * מייסד ועורך ראשון, הרב מאיר בר-אילן ז"ל

היום פרשת דברים

הפרק:	משלי י"ח
המשנה:	אהלות ס, א־ב
הדף — בבלי:	קדושין לד
ירושלמי:	מגילה ב
ההלכה:	או"ח קפה, ג־ה
רמב"ם:	כלי המקדש ו־ח
הזריחה:	5.53
השקיעה:	7.35
סוף זמן ק"ש	8.28

אוטובוס שהסיע חיילים נרגם בגוש קטיף

אוטובוס "אגד" שהסיע חיילים נרגם ביום שני בלילה בציר גוש קטיף. לא היו נפגעים.
בסמוך לשעה 23.00 עבר האוטובוס ליד פרדס בצומת גוש קטיף. לפתע הושלכו לעברו אבנים מתוך הפרדס ושלוש שמשות התנפצו. אך איש לא נפגע. בגלל השטח המאוחר [illegible] שהאבנים נזרקו מתוך הפרדס, לא אפשר היה לתפוס את מידי האבנים.

ועדת הפנים קוראת ל"שלום בית" בפ"ת

מאת שאול שיף סופר "הצופה"

ועדת הפנים של הכנסת החליטה לקרוא לכל הצדדים בפ"ת, דתיים כחילוניים, לנהוג במתינות ולהתייחס בכבוד הדדי איש כלפי רעהו.
הוועדה החליטה עוד להרכיב ועדה של רצון טוב שתפעל לקירוב הלבבות בין הציבור הדתי ובין עיריית פ"ת.
שר הפנים הרב יצחק פרץ האשים את ראש עיריית פ"ת בכך שהוא כדרבן, מפחד ונתן גיבוי לבעלי קולנוע "היכל" לפתוח את בית הקולנוע בליל שבת ושאל את מפכ"ל המשטרה מדוע אין המשטרה מפע־

(סוף בעמוד 2)

חוסיין יגיע היום לשיחות במצרים

קהיר, (רויטר עתי"ם). — חוסיין, מלך ירדן, עומד לבקר היום באלכסנדריה שבמצריים, לשיחות עם נשיא מצריים, חוסני מבארק — על כך נמסר אתמול במקורות רשמיים בקהיר.
המקורות הוסיפו כי חוסיין ישוב לארצו בו ביום.

הכנסת קיבלה בחצות את החוק האוסר הסתה גזענית

החוק נתקבל בתמיכת 57 מהקואליציה ✡ 22 חכ"ים מהאופוזיציה התנגדו ו־7 נמנעו ביניהם שר הפנים הרב פרץ ✡ נוסח מתוקן שהציעה אמש ועדת החוקה איפשר קבלת החוק ✡ המונח "דת" הוצא מהנוסח ✡ הדיון על החוק האוסר מפגשים עם אנשי אש"ף אמור היה להתחיל ב־1 אחר־חצות מתוך כוונה לסיימו עד הבוקר

מאת יונה כהן, סופרנו בכנסת

אמש בחצות אישרה הכנסת בקריאה שניה ושלישית את החוק האוסר הסתה לגזענות, בנוסח המתוקן שניסחה ועדת החוקה במהלך הערב. בעד החוק הצביעו 57 מסיעות הקואליציה, נגדו הצביעו 22 מסיעות האופוזיציה. נמנעו 7 חכ"ים מסיעות האגודה, ש"ס והתחיה וכן שר הפנים הרב פרץ.
לאחר ההצבעה על חוק הגזענות עמדה הכנסת לפתוח בדיון בחוק נגד מפגשים עם אש"ף, במגמה לסיים את הדיון בחוק זה עד סמוך לשעות הבוקר.
עם קבלת החוק נגד הגזענות אמר יו"ר הכנסת כי כעתה חוק זה הוא חוק של הכנסת כולה ובעזרתו נעמוד נגד תופעות גזעניות.
לפני כן האשים השר שחל את מתנגדי החוק ובראשם את שולמית אלוני, בנסיון להכשיל את החוק ואמר לגבי אלוני: למדינה יש בעיה עם גזענות ואילו לאלוני יש חשבון נגד הדתיים.
כדי להחיש את קבלת החוק הודיע גם כוצא שהוא מוותר על כל הסתייגויותיו.
בהביאו את החוק לקריאה שניה ושלישית אמר יו"ר ועדת החוקה, אלי קולאס, ששורש הבעיה חוק כזה הוא היבחרו של כהנא לכנסת והמגמה להקים כהניזם. זהו נדבך במאבק הציבורי נגד תופעה זו, הטעים.
קולאס הזהיר מפני תוצאות חברתיות שליליות שבהתגברות ה"מי שונא יותר גזענות", והדגיש שלמעשה מאה ותשעה עשר חכ"ים מאוחדים בגינוי הגזענות וברצון לשרש מתוכנו תופעה זו.

נוסח החוק

להלן נוסח החוק כפי שהובא לכנסת אתמול. לאחר דיון ממושך בוועדת החוקה: בסעיף "הגדרות" נאמר כי "גזענות" היא רדיפה, השפלה, ביזוי, גילוי איבה, עוינות או אלימות, או גרימת מדנים כלפי ציבור, או חלקים של האוכלוסיה, הכל בשל צבע או אי השתייכות לגזע או למוצא לאומי־אתני.
בסעיף העיקרי שבחוק נאמר: "המפרסם דבר מתוך מטרה להסית לגזענות דינו מאסר חמש שנים. לענין סעיף זה, אין נפקה מינה אם הפרסום הביא לגזענות או לא ואם היה בו אמת או לא.
"פירסום דין וחשבון נכון והוגן על מעשה, לא יראוהו כעבירה, ובלבד שלא נעשה מתוך מטרה להביא לגזענות".
"פרסום שכוונתו לשמור על הציביון, הייחוד או השלחן של דת, לא יראוהו עבירה. ובלבד שלא נעשה מתוך מטרה להסית לגזענות".
"המחזיק לשם הפצה פירסום אסור, מתוך מטרה להביא לגזענות,

(סוף בעמוד 2)

הוקמה עמותת רבנים לממש את הריבונות היהודית על הר־הבית ולמנוע חילולו

בין חבריה: הגר"ש גורן ורבה של ירושלים הרב משאש ✡ מועצת הרבנות הראשית לא תגיב בנושא

קבוצה של 15 רבנים הקוראת "מועצת הרבנות העליונה למען הר הבית" יחד עם 15 רבנים נוספים מחלקי הארץ השונים, החליטו להקים עמותה לענין שמירת קדושתו של הר הבית ולהבטחת קיום התפילות היהודיות בשטח ההר, שלא נכלל בתחום המקדש.
הרבנים קיימו אתמול דיונים נוקבים וממושכים במשך כעשר שעות על מעמד הר הבית מהבחינה הדתית, בראשותו של הרב שלמה גורן ובהשתתפות רבנים ראשיים של ערים, ראשי ישיבות מרחבי הארץ ובראשם הרב שלמה מאשאש רבה של ירושלים וכן רבנים מאילת עד קרית שמונה, דיינים ופוסקים שהתכנסו בעיר העתיקה.
בתום הדיונים קיבלו חברי "מועצת הרבנות העליונה למען הר הבית" והרבנים שהצטרפו אליהם, החלטה הקובעת, כי "בידינו היתר לקבוע לפי ההלכה, תחומים לתפילת יהודים על הר הבית, אחרי טבילה במקווה".
במהלך הוויכוח הנוקב אמר הגר"ש שלמה גורן, כי איננו יכול לקבוע בוודאות את המקום שבו

(סוף בעמוד 2)

שוקלים העלאת הקצבת המט"ח לנוסעים לחו"ל

כיום עומדת ההקצבה על 800 דולר ✡ בשוק ה"שחור" מחירו של הדולר נמוך מזה של "דולר נוסעים" ולפיכך נמשכת מהבנקים רק 60% מההקצבה

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

רק כששים אחוז מהקצבת המטבע לנוסעים לחו"ל נמשכים בפועל ע"י הנוסעים. שיעור זה הוא ממוצע, כאשר חלק מהנוסעים מושכים את מלוא ההקצבה ואחרים מסתפקים במשיכת סכום קטן בלבד.
ההקצבה לנוסעים עומדת כיום על 800 דולאר. באוצר ובבנק ישראל שוקלים הגדלת הסכום.
הירידה במימוש ההקצבה נובעת מירידה רבה מכך ששער דולאר נוסעים יקר יותר משער הדולאר בשוק השחור. לכן משתמשים נוסעים רבים בדולארים הנרכשים בשוק החפשי.

משלחת ישראל בקהיר תעמיד נושא הנורמליזציה כתנאי להסכם הבוררות

ג'ורג' בוש בקהיר: הוסרו מרבית המכשולים להסכם טאבה — יתכן והחתימה תתבצע תוך 24 שעות ✡ הדיווחים מקהיר אינם מצביעים על פתרון קרוב

מאת סופרנו המדיני בירושלים וכתבי סוכנויות הידיעות

צוות המנכ"לים לשיחות טאבה פתח אתמול בקהיר בדיונים בהסכם שטר הבוררות ובכלל זה בעניינים עד הצגת הבוררות, סיכום עניין הנציגויות למשפחות קרבנות ראס־בורקה והצעדי הנורמליזציה ביחסי שתי המדינות. בראש המשלחת עומדים מנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר, מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי ו[illegible]. ב"קול ישראל" נמסר אמש כי המשלחת בקהיר דיווחה לירושלים על קשיים בהשגת סיכום בעיניה.
סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, הודיע אתמול במסיבת עתונאים בקהיר, כי אין להוציא מכלל אפשרות כי הסכם לגבי סכסוך טאבה יושג תוך 24 שעות. הודעה זו הפתיעה משקיפים, שלא ציפו לפתרון כה מהיר של הבעיה.
בהקשר זה מציינים, כי חידוש שיחות טאבה בין משלחות ישראל ומצרים, בהשתתפות אמריקנית, היה צפוי מלכתחילה לשעות הבוקר, לאחר צאתו של סגן בוש את מצרים, אולם בניגוד למצופה הוקדמו השיחות כבר בשעות הצהריים, כמעט עם הגיעה של המשלחת הישראלית למצרים.
מסיבת העתונאים של סגן הנשיא בוש נדחתה לשעתיים — ככל הנראה לנוכח ההתפתחויות בשיחות טאבה.
במסיבת העתונאים הודיע בוש, בין היתר, כי משלחת מצרים ביקשה מריצ'רד מרפי, סגן של השר האמריקני, שניסה בימים האחרונים להחיש את קצב שיחות טאבה, להישאר במצריים — ומרפי נענה לבקשה זו. במסיבת העתונאים אמר בוש בין היתר, כי "מרבית המכשולים להסכם טאבה הוסרו".
הוא העיר כי ההתקדמות ניכרת לקראת אישורו של הסכם הבוררות לטאבה הושגה עוד לפני בואו לישראל ולפני ביקורו בירדן ובמצריים. אולם הוא הביע את הדעה כי השיחות שניהל עם ראש ממשלת ישראל, שמעון פרס, ועם נשיא מצריים, חוסני מובארק, קירבו את שני הצדדים להסכם הסופי בעניין טאבה.
משלחות ישראל ומצריים לשיחות טאבה ניהלו ביניהם שיחה לפני הצהריים, ולאחר מכן יצאו לפגישה עם שר החוץ המצרי, עיסמת עבד אל־מגיד.
עוד אמר בוש במסיבת העתונאים כי שמח למצוא "תחומים מסויימים של שותפות דעות בין ישראל, ירדן ומצריים. וכן הפלשתינאים רבים". לדעתו מהווה "שותפות דעות" זו בסיס לקידום שיחות השלום.
בוש ציין כי הנקודה שלגביהן

(סוף בעמוד 2)

ישראל תעלה בשיחותיה עם בריה"מ בעיית אסירי ציון והיתרי היציאה

פרס: חידוש היחסים הדיפלומטיים יקנה לבריה"מ מעמד בוועידה בינ"ל על המזה"ת ✡ שמיר: לא נתנגד לשיתוף מוסקבה בתהליך המדיני אך נתנגד לכינוס ועידה בינ"ל

מאת סופרנו המדיני בירושלים סופרנו הכלכלי בירושלים וכתבי עתים וסוכנויות הידיעות

בראש המשלחת הסובייטית לשיחות עם נציגי ישראל שיתקיימו ב־18 או ב־19 באוגוסט בהלסינקי [illegible] המשלחת הישראלית תהיה בדרג מקביל למשלחת הרוסית.
ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול כי אם יחודשו היחסים הדיפלומטיים המלאים עם מוסקבה לא תתנגד ישראל שבריה"מ תשתתף במעמד הפתיחה של ועידה בינלאומית לקראת השגת הסכם שלום עם הערבים. זה בתנאי, שתיפסק ההסתה הנמשכת שם בגנים רכות נגד הציונות העם היהודי ומדינתו.
מר פרס ציין, כי האפשרות המסתמנת לחידוש היחסים עם בריה"מ היא צעד בכיוון של פירוק ההתייגות של מדינות שונות בעולם כלפ־

(סוף בעמוד 2)

החלטת אופ"ק לקצץ תפוקת הנפט ב־3,5 מיליון חביות ליום הקפיצה מחירי הנפט ב־4 דולר לחבית

ז'נבה, 5. — וההחלטה המפתיעה של קרטל אופ"ק לקצץ 3.5 מיליון חביות ליום בהפקת הנפט שלה החל ב־1 בספטמבר הקפיצה את מחירי הנפט בשוקי העולם.
שר האנרגיה האינדונזי ד"ר סוברוטו אמר אתמול כי תפוקת הנפט של ארצות הקרטל תקוצץ מן הרמה הנוכחית של 20.3 מיליון חביות ליום ל־16.8 מיליון. מחירי הנפט שהתדרדרו ל־9 דולר לחבית מרמה של 30 דולר לפני 8 חודשים, עלו ב־4 דולר לחבית בשוקי הנפט בעקבות ההחלטה הזאת.
11 מתוך 13 שרי הנפט הסכימו להגיר לכסות השאיבה שלהם מסוף שנת 1984.
ההסכם הזה באופ"ק הוא לחודשיים. לאחר מכן יתכנסו שוב שרי הנפט לבדיקת המצב. היוזמה זו יוזמת שר הנפט האיראני ששברה את הקפאון בדיונים שנמשכו כבר 8 ימים.
ד"ר סוברוטו הזהיר כי יתקשו יצרנים חדשים אם ההחלטה הזאת בז'נבה לא תביא לעליית מחירים מספיקה.
קרטל אופ"ק הודיע כי מטרתו היא להגיע לרמה של 19—17 דולר לחבית בסוף שנה זו. "אנו מאוד שמחים כי ניתן היה להשיג הסכם" אמר סוברוטו. הוא אמר כי הצלחת צעד הקיצוץ הזה תלויה במימוש מדוקדק של ההסכם לצמצום השאיבה ללא כל יוצאים מהכלל. הדבר גם תלוי באיזו צורה תפעל תעשיית הנפט. תמיכתם לצמצומים האלה, הוא אמר. "אם הם שתבצבצו כי הדבר רציני וניתן ליישם בצורה קפדנית, אזי אין ספק שרמת המחירים תשתפר בבהירות", הוא הוסיף.

רבין: ירידה משמעותית במספר נסיונות הפיגוע מלבנון

שר הבטחון התנצח בוועדת חוץ־ובטחון עם ח"כ יוסי שריד ✡ "ירידה בפח"ע תגביר חופש הפלשתינאים ביו"ש"

מאת יצאל שיף, סופר הצופה

95 אחוז מנסיונות הפיגוע מלבנון הם של פלשתינאים ובחודשים האחרונים חלה ירידה משמעותית בנסיונות הפיגוע בגלל מדיניותה החדשה של ירדן כלפי אש"ף — זאת אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין לחברי ועדת חוץ ובטחון של הכנסת.
בנסיונות הפיגוע הירידה היא ב־50 אחוז ובמספר הנפגעים הירידה גדולה עוד יותר.
אם ירדן תמשיך במדיניותה תחול עוד ירידה בנסיונות לפיגוע ובהצלחתם, אמר. שר הבטחון הוסיף כי כתוצאה מירידת פעולות הטירור, ניתן יותר חופש לפלשתינאים ביו"ש.
להלן אמר מר רבין כי הטירור הפלשתינאי מלבנון מכוון לפגוע ישירות בישראל, בעוד שהטירור הלבנוני "שיעים ואחרים" רוצים לפגוע ברצועת הבטחון בלבד.
שר הבטחון דיווח עוד לוועדה כי כנוהג אש"ף יאסר ערפאת עושה מאמץ להגביר את הטירור, ולא רק נגד יהודים, זאת כדי להוכיח את קיומו גם לאחר שנסגרו משרדי אש"ף בירדן.
ח"כ יוסי שריד תקף בחריפות את שר הבטחון יצחק רבין ואמר לו בין היתר "לא אכפת שמישהו יאשים את חברי ואותי בעידוד הטירור ולא אסכים ששום שר בטחון ובוודאי לא אתה יצא בהאשמה מרושעת כזאת".
ח"כ שריד התייחס לדברי ביקורתו לדבריו של שר הבטחון בשבוע שעבר כי כל הצהרה דבר מתן זכות הגדרה עצמית לפלשתינאים יש בה משום עידוד הטרור. שריד הוסיף: "אתה חייב להיות יותר צנוע מאחרים כי היית היהודי בחדר הזה שהיה ראש ממשלה ובידך היתה האפשרות לנהל הדיניות כהבנתך". שריד הוסיף: "אם אתה יודע איך משיגים שלום. אז מדוע לא השגת אותו? לא השגת כי היית אלוף הסטאטוס־קוו. היית באמריקה לפני דיין, ולא רק שם היית, והציעו לך מה שהציעו למנחם בגין אבל הרשם שהשארת היה שאין עם מי לדבר ותבל על הומר".
השר יצחק רבין הכחיש את דבריו של שריד ואמר כי הוא טוען באינפורמציה ויטען בתוקף כי מה שהציעו למנחם בגין לא הציעו לו כי כאשר ביקש הבהרות מהצד המצרי הן לא נתקבלו. מר רבין הוסיף: "מה שאמרתי ברחובות הוא כי מי שתומך במתן הגדרה עצמית לפלשתינאים בגושה אש"ף — הוכך בשרון כי המשמעות של הגדרה עצמית כזו היא מדינה אשפית עצמאית".

ישראל מתנגדת לחקירת נציגיה בארה"ב בפרשת פצצות המיצרר

ניו יורק (ע"י ריימר עתי"ם) "ניו־יורק טיימס" מבי אתמול כי לפחות 8 ישראלים בארה"ב, אנשי משלחת הקניות של משרד הבטחון הישראלי בארה"ב אינם מוכנים להחקר ע"י חבר מושבעים פדרלי בפרשת האשמה כי ישראל ניסתה לייבא באורח בלתי חוקי מכלולותיה לייצור פצצות מיצרר לארה"ב.
העתון מציין כי ישראל טוענת שכל ה־8 נהנים מחסינות דיפלומטית והיא מתנגדת להצבתם בפני חבר המושבעים.
ישראל גם הבהירה בתוקף כל פעילה בלתי חוקית בפרשה זאת בטענה כי היא מייצרת את הנשק הזה בעצמה מזה כמה שנים. יתר על כן כל הציוד האמריקני נקנה על סמך רישוי רשמי ולפי התקנות האמריקניות.
העתון מציין להלן כי פקידים ישראליים מחו בתוקף נגד צווי החקירה, בפגישה שהתקיימה בשבוע שעבר במשרד המשפטים האמריקני.

בג"צ יפרסם היום החלטתו בנושא השב"כ

הבוקר בשעה 9, ישמיעו שופטי בית המשפט הגבוה לצדק את החלטתם בשש העתירות שהוגשו בפרשת השב"כ. השופטים, הנשיא מאיר שמגר, המשנה לנשיא השופטת מרים בן־פורת והשופט אהרון ברק, יקראו את ההחלטה הסופית ואז ייצאו מהאולם מספר 1 של בית המשפט, שם צפויים דיונים נוספים בפני הרכב זה בהמשך היום.
בתום הישיבה הקצרה יחולק לצדדים תדפיס פסק הדין המודפס כ־160 עמודים. כתיבת פסק הדין הושלמה ביום א' בבוקר ומאז עברו בבית המשפט העליון בהדפסתו ובשכפולו.
בג"צ יכריע בשאלת תוקף החנינות שהעניק נשיא המדינה לראש השב"כ ולשלושה פקודיו. כמו כן יחליט בג"צ אם להענות לבקשת המשטרה להוציא צו החלטי בשאלת החקירה או להסתפק בהבהרת המדינה כי המשטרה החלה למעשה בחקירה.
אם יקבע בג"צ כי החנינות תקפות, אז יחקרו אנשי השב"כ כעדים במשטרה ויהיו חייבים לענות על כל השאלות שישאלו. נסבר כי אנשי שב"כ נוספים המעורבים בפרשה, כעשרה במספר, יבקשו חנינה מנשיא המדינה.
אם יקבע בג"צ כי החנינות אינן תקפות, יחקרו ראש השב"כ ופיקודיו תחת אזהרה, הם יוכלו להסתמך על זכות השתיקה שמקנה החוק לחשודים.
שר המשפטים, אברהם שריר נפגש אתמול עם נשיא המדינה ושוחח עימו על מדיניות החנינות. לאחר הצהרת השר כי יקפיא את הטיפול בחנינות בתקופה הקרובה. השניים גם דנו בהשלכות של החלטת בג"צ שתתפרסם היום.

המשטרה חושדת שנהג הסמיטריילר גרם לתאונה מתוך רשלנות פושעת

הבוקר ידון ביהמ"ש בבקשה להאריך מעצרו של הנהג שמעון שוקרון ב־15 יום

הדיון בבקשת המשטרה להאריך ב־15 יום את מעצרו של נהג הסמיטריילר שהיה מעורב בתאונת הדרכים הקטלנית, שבה קיפחו את חייהם 10 בני המשפחה — נדחה למחר, וביניהם האריך העצור ב־24 שעה בלבד.
הנהג הוא שמעון שוקרון, בן 26, מחדרה.
בתחילת הדיון ביקש ב"כ החשוד, [illegible] אופינקר כי [illegible], שההליך המשטרתי יתקיים בלשכת השופט ללא נוכחות קהל. אולם השופט גרשי דחה את הבקשה.
רפקד אופינקר טען, שהמשטרה חושדת בשוקרון כי גרם לתאונה הקטלנית מתוך רשלנות פושעת וגבולה בקלות ראש. לדברי המפקח החקירה טרם הסתיימה ולמשטרה דרושים 15 יום נוספים להשלמת החקירה, להכנת כתב האישום. ואם ישוחרר יש חשש שישפיע על אנשים נוספים.
הסנגורית, עו"ד רבקה ישכר, התנגדה לבקשת המשטרה להארכת המעצר וטענה שהחשוד משתף פעולה עם חוקריו ושיחרורו לא יחבל במהלך החקירה, וכן טענה שאין לו עבר פלילי.
השופט אמר, שלאחר עיון בתיק החקירה הוא מחליט על הארכת המעצר ל־24 שעות בלבד והורה למשטרה להמציא לו לביקור את חומר החקירה הנוסף. בשלב זה יחליט אם להענות לבקשת המשטרה למעצר ארוך יותר או לשחרר.
ההחלטה לבקש בבית משפט להאריך את מעצרו של נהג הסמיטריילר שהיה מעורב בתאונה הקטלנית [illegible] היתה בניגוד להודעת דובר המשטרה מיום ב' כי הנהג שוחרר.
ביום ב' בלילה מסרו ראש מחלקת התנועה במטה הארצי [illegible] כי הנהג שוחרר. אתמול התברר שהנהג הובא בפני שופט להארכת מעצרו. הדבר הפתיע גם את אנשי המטה הארצי. דובר המשטרה הסביר אתמול כי אנשי פרקליטות מחוז המרכז [illegible] את החקירה [illegible] הנהג במעצר. ההחלטה זו נתקבלה אחרי שנמסר כי הנהג שוחרר.
ככל הידוע לא הובאה ההחלטה לידיעת ראש מחלקת התנועה במטה הארצי זו הסיבה לפרסום המוטעה בעיתונות.

תחזית מזג האוויר

הטמפרטורות הצפויות — ירושלים 18—28, רמת הגולן 17—32, חיפה 22—30, צפת 18—29, טבריה 24—37, כנרת 20—31, עפולה 22—33, השומרון 19—30, הקריה תל אביב 22—30, נמל התעופה לוד 21—31, יריחו 20—38, עזה 23—29, באר־שבע 21—33, אילת 25—40 מעלות. גובה הגלים כ־50 עד 100 ס"מ.

קארפוב נכנע במשחקו הרביעי נגד קאספרוב

לונדון (רויטר עתי"ם) — אלוף העולם בשחמט, גארי קאספרוב, זכה אתמול בנקודה אחת בהתמודדותו נגד אנטולי קארפוב, כאשר הטוען לכתר האליפות נכנע, לאחר שנקלע במשחק הרביעי למצב חסר תקווה.
קאספרוב בן ה־23 מוליך עתה ביתרון של נקודה אחת — 2.5 נקודות לעומת 1.5. שלושת המשחקים הקודמים בהתמודדות זו נסתיימו בתוצאת תיקו.

נערכה אזכרה לז'בוטינסקי

טקס האזכרה הממלכתי לזאב ז'בוטינסקי במלאת 46 שנים לפטירתו התקיים אתמול אחה"צ בחלקת הקבר בהר הרצל בירושלים.
בטקס השתתפו נשיא המדינה, יו"ר הכנסת, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, נשיא בית המשפט העליון, שרים, מפכ"ל המשטרה, חברי כנסת, יו"ר ההנהלה הציונית וחברי ההנהלה הציונית, קציני צבא, חבר ביתר ונוער.
הטקס נפתח בהנפת דגל לאום ובשירת "התקווה". אחיינו של זאב ז'בוטינסקי, פלג תמיר, הדליק את אבוקת הזכרון. הרב הצבאי הראשי אלוף גד נבון אמר תפילה וקדיש והחזן הצבאי הראשי נשא תפילת אל מלא רחמים.

גופת גבר נתגלתה בחיפה

גופת גבר צעיר נתגלתה אתמול בשעות הצהריים באזור התעשיה הישן, במבואות חיפה [illegible].

לחברתנו

שולה אנגלשטיין

שפע ברכות ואיחולים לבביים

לרגל ארוסייך

לשכת מזכ"ל הפוהמ"ז

המערך מאיים על הליכוד: "ראשם" של ליפקה וישי בתגובה להחלפתו של חקלאי

מאת סופרנו המדיני בירושלים

מאבק בין המערך לליכוד על מינוי פקידים בכירים בשירות הממשלתי — מתחולל בימים אלה, זאת לרגל כוונתו של שר העבודה והרווחה משה קצב למנות את איש "חרות" דוד מגן, במקומו של ברוך חקלאי, ראש מינהל שירות התעסוקה במשרד העבודה והרווחה.
המערך מאיים שבתגובה על צעד זה יפטר שר החקלאות שני פקידים בכירים במשרדו, חברי המפלגה הליברלית עו"ד משה ליפקה ראש מינהל מקרקעי ישראל ואת נציב המים צמח ישי. ההחלטה על כך נפלה בישיבת שרי המערך.
המינויים של ראש מינהל מקרקעי ישראל ונציב המים מחייבים אישור הממשלה. שר החקלאות אריק נחמקין נקט במדיניות שלא להחליף את הפקידים הבכירים במשרדו שנתמנו על ידי השרים ארליך ז"ל ופסח גרופר. עתה עומד נחמקין בלחץ של שרי המערך להגיב על המינויים במשרד העבודה והרווחה. שרי המערך סבורים שראש שירות התעסוקה צריך להיות איש מפלגת העבודה ולא איש חירות.

הסכם הסחר החופשי ייבדק ב"יום הולדת" שנה

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

ישראל וארה"ב יבדקו את ביצוע הסכם אזור הסחר החופשי ביניהן בתום שנה לכינונו.
בחודש הבא יגיע לישראל קלייטון יוטר, השגריר המיוחד לעניני סחר בממשל האמריקאי וראש משלחת פקידים ממשרד הסחר האמריקאי.
השגריר יהיה אורחו של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון ובפגישותיהם ידונו בבעיות שהתעוררו בשנה הראשונה להפעלת ההסכם.

ייבדקו דרכי סיוע למפעלים קטנים

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

ועדה מיוחדת תבדוק דרכים לסיוע למפעלים בינוניים וקטנים שנפגעו בשל המצב במשק.
הוועדה מונתה ע"י מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר יו"ב בליזובסקי ובראשה עומד יוחנן לוי ממשרד התעשיה והמסחר. משתתפים בה נציגים של הרשות לקניות [illegible], התאחדות התעשיינים, מכון היצוא והתאחדות בעלי מלאכה ותעש"ה.
המפעלים הקטנים סובלים מצמצום בתקציב הבטחון ומירידת היקף קבלנות המשנה. באותו זמן קשה להם להפנות תוצרתם ליצוא בגלל היעדר תשתית מתאימה.
הכוונה היא למצוא דרכים לפעילות משולבת של המפעלים, ארגוני הגג והממשלה.

מחפשים אזרח אמריקני שנעלם בלבנון

דיפלומטים אמריקנים בבירות פתחו בחקירה חיפושים אחר אזרח אמריקני בן 62 שנראה באחרונה בביירות — אמר דובר השגרירות בביירות.
המחופש הם אחר [illegible], אזרח אמריקני ממוצא סורי שנעדר מאז השבוע האחרון של יולי. הוא נעלם לאחר שנסע בכביש מביירות לדמשק.
"אנחנו איננו יודעים היכן הוא ואנו מחפשים אחריו", אמר דובר אמריקני לרויטרס. הוא נמנע מלמסור פרטים נוספים.
(עי"ר, עי"ב).

נמנע ממתיישבים ביריחו להתפלל בביכ"נ שבמקום

הח"כ גאולה כהן כתבה במברק לשר הבטחון, אשר מנע מגרעין יריחו להתפלל בבית הכנסת במקום:
"איזה תבונה עוד צריכה ליפול ביריחו כדי שהממשלה היהודית תתיר ליהודים להתפלל בבית הכנסת ששוחרר על ידי צה"ל בגבורתה. אני קוראת לך אדוני שר הבטחון לבטל את הגזירה. ששום יהודי לא יכול ואסור לו שיבטלה איתה".
גרעין יריחו הודיע על כוונתו להתפלל היום, יום ד' אחה"צ, בבית הכנסת העתיק ביריחו לרגל ראש חודש.
דוברי הגרעין מסרו כי התפילה תערך לקראת האישור על קיומה במקום זה.

גדול כים שברנו מי ירפא לנו
לד"ר שולמית אליאש תחי'
ולמייסד השיעור עו"ד הרב אמוץ אליאש שליט"א
קבלו את תנחומינו מעומק הלב
על הסתלקותו של ראש המשפחה הגאון האדיר
מרן רבי שלמה טנא זצ"ל
מגדולי פוסקי ההלכה שבדור
בפעלכם למען הכלל תמצאו ניחומים
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
לומדי השיעור

בית הכנסת "שארית־ישראל"
שיכון ותיקים רמת־גן
הרב הנזר והתפארה העטרה
למגיד השיעור הרב הגאון הרב אביגדור טנא שליט"א
ולמשפחות אליאש ושינפלד
שלוחה השתתפותנו הכנה בהלקח עטרת תפארת המשפחה
מגדולי פוסקי ההלכה שבדור מרן הגאון
ר' שלמה טנא זצ"ל
שעלה בסערה השמימה
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו
הנהלת בית הכנסת
והמתפללים

בית כנסת היכל מאיר פתח תקוה
למשפחת גרוס
משתתפים באבלה הכבד על הסתלקות
בית האב
ר' אשר אנשיל ז"ל
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד
ההנהלה
והמתפללים

על המצפה

ראשיתו של דיאלוג

התודעה הרשמית שפרסם שלשום דובר הקרמלין על חשי־חות הצפויות בין ישראל וברית״מ בקשר ליחסים קונסולריים, יש בה מכדם היענות לדרישת ישראל, במגעים הקודמים, שהפגישות לא יהיו חשאיות. דובר הקרמלין לא התייחס בהודעתו רק לשיחות על עניינים קונסולריים בין שתי המדינות, אלא דיבר על תקווה לסיים בקרוב את המו״מ על חידוש היחסים הקונסולריים בין ישראל ובריה״מ. ובכן, אין הדברים אמורים רק בעניינים הנוגעים לרכוש הרוסי המצוי בישראל, אלא ליחסים בין שתי המדינות שהדרג שלהם אמנם נמוך מזה של חילופי שגרירים, אך בכל זאת יש בכך שימת קץ לניתוק היחסים מאז מלחמת ששת הימים. יחד עם זאת הדגיש הדובר כי השאלות שיידונו בין נציגי שתי המדינות אינן בעלות אופי מדיני ואף לא נראה באופק חידוש היחסים הדיפלומטיים.

בהופעתו שלשום בפני ועדת החוץ והביטחון של הכנסת אמר ראש הממשלה, שמעון פרס, כי ישראל עומדת על כך שלא יהיו תנאים מוקדמים בשיחות בין נציגי שתי המדינות וכי הכול ייעשה על בסיס של הדדיות וכל צד יוכל להעלות כל נושא. דבריו של הדובר הסובייטי עומדים לכאורה בסתירה כסויית לכך, שכן הדגיש כי השאלות שיידונו לא יהיו בעלות אופי מדיני. אך לדבריו אלה אין להתייחס כאל עמדה מגובשת, שכן כל המהלך הסובייטי עומד בסימן של גישושים המיועדים, בין היתר, לבדוק את התגובות בארה״ב ובעולם הערבי. מהלכיו של הקרמלין הם בדרך כלל מורכבים וקשה לפענחם ולעמוד על סיבם המדויק. אך מה שברור הוא כי לא ענייני הרכוש הרוסי בישראל דרבנו את הסובייטים לפתוח בדיאלוג עם ישראל אלא זהו מהלך בעל אופי מדיני. והוא קשור הן בפגישת הפסגה הצפויה בין מנהיגי בריה״מ וארה״ב והן ברצונה של מוסקווה לחזור לעמדת השפעה על התהליך המדיני במזרח התיכון.

לפי כל הסימנים הפגישות הצפויות בין נציגים ישראליים וסובייטיים בהלסינקי יהיו בדרג בינוני או נמוך. דרג מעין זה לא יוכל, מטבע הדברים, לדון בעניינים מדיניים מהותיים, ונושאים קונסולריים הם שיעמדו בברכו הדיונים. אולם, שיחות אלה שייפתחו בתל־אביב, הן רק שלב אחד בדו־שיח בין ירושלים ומוסקווה העשוי להוביל בשלב מאוחר יותר לחידוש היחסים. יהיו שיקוליה של בריה״מ אשר יהיו, על ישראל לעמוד על כך שבשלבים הראשונים של הדיאלוג יועלו בעיות הקשורות במצבם של יהודי ברית־המועצות, המצב במזרח התיכון והיותה של מוסקווה ספקית־הנשק העיקרית למדינות הסירוב הערביות. את סדר העלאת הדברים ואת שלבי הדו־שיח יש לתכנן בקפידה כדי שלא להיות מיפתעים מתמרונים סובייטיים.

חוק כלל־ישראלי

החוק האוסר מכירת חמץ בפסח במקומות ציבוריים, שנתקבל שלשום סופית על־ידי הכנסת, חשיבותו היא כלל־ישראלית ואין הוא נוגע רק לציבור הדתי. השמירה על איסור חמץ בפסח היא נחלתו של רובו הכריע של הציבור בישראל, הרבה מעבר למקובל לגבי רוב המצוות והדינים היהודיים האחרים. יהודים בכל הדורות מסרו את נפשם על שמירת פסח כהלכתו, וחג המצות מעוגן בהוויה הלאומית של עמנו לא רק מצדו הדתי.

אילו זכינו, לא היה צורך בחקיקת חוק מיוחד הבא למנוע מכירת חמץ ברשות הרבים בימי חג הפסח. זהו דבר מובן מאליו במדינה יהודית החייבת לשמור על צביון יהודי ברשות הרבים שלה. אך במשך השנים התרבו פורצי גדר אשר הפיצו מוצרי חמץ בפסח ברוב גלי, תוך פגיעה גסה ברגשותיו של רוב הציבור. אמצעי האכיפה המקובלים לא היה די בהם כדי לבער תיפעה פסולה זו, ועתה ניתן לבוש חוקי למניעת פרצות בתחום זה.

החוק, שיוזמו העיקרי הוא ח״כ פרופ׳ אבנר שאקי מהמפד״ל, עבר כמה גלגולים עד שנתקבל בסופו של דבר על־ידי הכנסת. היו אנשי־להכעיס שמצאו להם בקעה להתגודד בה במלחמתם נגד „הכפייה הדתית״ הם נפנפו בטענות חסרות שחר כמו חדירה לרשות הפרט, הכתבת נורמות דתיות וכד׳. אולם, החוק לא בא לכפות על איש כיצד לנהוג בביתו הפרטי. אף אין הוא חל על יישובים שרוב האוכלוסיה בהם אינה יהודית. חוק זה נועד לשמור על צביון יהודי בפרהסיה בחג המצות, והוא עונה לרחשי לבו ולרצונו של רוב הציבור היהודי במדינת ישראל. אין שום שמץ של „כפייה דתית״, בחוק הבא למנוע מציבור קטן של מרשיעי ברית ורודפי בצע לפגוע ברגשותיו של רובו המכריע של הציבור היהודי בארץ. יש כמה נושאים שבהיעדרם מוסר כל חותם יהודי ממדינת ישראל, והאיסור של „בל ייראה״ בפסח הוא ללא ספק אחד מהם.

אין להתפלא על כך שנציגי מפ״ם, ר״צ ו„שינוי״ הצביעו נגד החוק המוצע. אך תמוה הדבר שכמה מחברי הכנסת של „המערך״ מצאו לנכון להרים את ידם נגד חוק, שבוודאי אינו מנוגד לרצונם של רוב חברי מפלגתם. בכך צירפו ח״כים אלה מ„המערך״ את קולם לאנשי־להכעיס, שכל סממן של חותם יהודי על רשות הרבים במדינת ישראל הוא כצנינים בעיניהם.

שר התיירות המצרי, ד״ר פואד סולטאן, העושה ביקור בישראל בימים אלה, יצא לאילת, כמיפעה של חברת „ארקיע״, כאורח העיר אילת. בתמונה: מנכ״ל ארקיע, יוסי רזין (משמאל), מגיש לשר המצרי את „ספר ארקיע״. מימין: מנכ״ל משרד התיירות, רפי פרבר.

ראשי חבר העמים החליטו על סנקציות נגד דרא״פ

רק בריטניה התנגדה ל„חבילת״ הענישה

לונדון, (רויטר עתי״ם עט״ב). מדינות חבר העמים התעלמו מן ההתנגדות של בריטניה והחליטו על סנקציות חדשות ונרחבות נגד דרום אפריקה, בתום ישיבת הפסגה שקיימו בלונדון ואשר הסתיימה אתמול לפנות בוקר.

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ׳ר היתה יחידה שהתנגדה ל„חבילת הסנקציות״ עליה הסכימו יתר 6 ראשי מדינות חבר העמים. היא אמרה לאחר מכן בראיון לרדיו: „התוצאה היתה הגיונית ואנו ממשיכים בדרך ידידותית כפי שהתחלנו וזה טוב״.

„ההסכמה שלא להסכים״ לא מנעה ביניהם בארגון חבר העמים, אולם העמדה הבריטית עוררה רוגז ורמזו מיאש ממשלת זימבאבווה כי מדינות אפריקניות עשויות לנקוט בסנקציות נגד בריטניה.

מוגאבה האשים את גב׳ תאצ׳ר על כך שהיא בת ברית של האפרטהייד ואמר בסביבת עתונאים בלונדון כי „בריטניה אכזבה את אפריקה״.

ראש ממשלת הודו ראג׳יב גאנדי אמר: „בריטניה תמיד התייצבה לצד זכויות האדם ועתה אנו רואים את בריטניה מהרהרת לטובת יתרון כלכלי״.

חבילת הסנקציות עליה החליטו 6 מדינות חבר העמים, בלי בריטניה, כוללות את הצעדים הבאים: איסור על קשרי אויר עם דרום אפריקה, איסור על ייבוא פירות וירקות מדרום אפריקה, הפסקת אשראי בנקאי לדרום אפריקה, הוצאת העידודים הקונסולריים בשם, איסור ייבוא של אורניום, פחם, ברזל ופלדה.

גאנדי אמר כי הוא מצפה שכל מדינה בחבר העמים, להוציא את בריטניה, תנקוט בצעדים אלה.

גב׳ תאצ׳ר נסוגה בהליך הדיונים מעמדת הפתיחה שלה, היינו התנגדות לכל סנקציות חדשות. אחר כך היא הסכימה לאיסור על ייבוא פחם, ברזל ופלדה והפסקה וולונטרית של השקעות חדשות ותיירות.

היא הגיבה בדברים הבאים על האיסור לייבא מוצרי חקלאות: „אני פשוט איננה מוכנה להסכים עם זאת מפני שאם האיסור הזה יהיה אפקטיבי, שמשמעותו ש־200,000 עובדים יאבדו את מקומות העבודה שלהם בדרום אפריקה״.

יו״ר הוועידה, סיר לינדן פינדלינג, שהודיע על החלטות הסנקציות אמר: „אם פרטוריה תגיב בחיוב על החלטות האלה... אנו מוכנים לבחון את המצב ולוותר על הסנקציות עליהן החלטנו״.

גב׳ תאצ׳ר אמרה כי הצעדים הבוגלים שהיא הציעה יופעלו ביחד עם השוק המשותף ותהיה להם השפעה יותר אפקטיבית מאשר הסנקציות של חבר העמים, מפני שאירופה מעורבת הרבה יותר בכלכלתה של דרום אפריקה.

מומחים סבורים שהדולר ימשיך להדרדר בעולם חרף נסיונות התערבות של הבנקים המרכזיים

ניו־יורק (רויטר עתי״ם). כלכלנים שהתמחו בשערי החליפין צופים ירידה נמשכת של הדולר מנגד המטבעות השונים האחרים. ההתערבות של הבנקים המרכזיים שלשום נראתה כדוגמא להוכחת מגמה זו.

בעת שהחל המסחר בשוקי הכספים באסיה, גרם ההיצע לירידת הדולר עד 152.90 ין. בעת ובעונה אחת ירד הדולר גם כנגד המארק והגיע ל־2.072 מארק. אולם, דיווח על התערבות הבנק המרכזי היפאני, שהחל לקנות כמויות גדולות של דולרים הן בשוקי אסיה ואחר כך גם בניו־יורק, הביאה לעליית הדולר. המסחר הסתיים בעליות של הדולר כנגד 2 המטבעות 2,086 מארק לעומת 2.085 ביום שישי ו־154.25 ין, לעומת 154 בשבוע שעבר.

„הכל מוכנים למכור את הדולר, אולם מגמת ההיצעים נפסקה״, אמר אחד הברוקרים בשוק השווייצי. עם זאת, צופים מומחים לשוק הפיננסי כי הדולר ימשיך בירידתו.

„אנשים עדיין מדברים על 2 מארק ו־150 ין לדולר״ אמר אחד הסוחרים. מומחים הצביעו על הגרעון הגדול במאזן המסחרי האמריקני שאינו מגלה שום סימן של ירידה, למרות שהדולר כבר ירד 30 אחוז מאז ספטמבר.

משלחת ישראל בקהיר
(סוף מעמוד ראשון)

קרימת „שותפות דעות״, מוסכמות על מנהיגיהן של שלוש המדינות שבהן ביקר (ישראל, ירדן ומצרים). הוא אמר כי אינו רוצה לעורר תקוות כזיבות, אולם הוא חשב על נקודות משותפות אלה כאשר הצהיר ימים קודם לכן שניתן להשיג שלום בבירת המזרח התיכון תוך עשור שנים.

„הרגשתי היא, כי כל אחד במזרח התיכון מודע לכך, שחייב להתנהל מו״מ ישיר אשר יוליך לשלום״ הוסיף סגן הנשיא האמריקני.

פקידים אמריקנים אמרו עוד כי וושינגטון סבורה, שוועידת שלום בינלאומית למזרח התיכון לא תוכל לשמש תחליף למו״מ. אולם וושינגטון לא תתנגד לכינוסה של ועידה כזאת, אם הדבר יקל על ניהול שיחות ישירות בין ישראל לבין מדינות ערביות.

פיפרנו המדיני בירושלים מוסר:

ב׳ין קמחי אחיו של מנכ״ל משרד החוץ דוד קמחי, הגיע מלונדון והביא עמו מפה משנת 1906 המעידה כי טאבה היא בחלק הישראלי לפי הגבול הבינלאומי שהותווה בין מצרים לבין טורקיה, בהתאם למה שנקבע בין בריטניה לטורקיה.

חוגים מדיניים בירושלים אומרים שהקבינט המדיני לא יאשר שטר בוררות שלא יכלול את ההסכם בדבר נורמליזציה ביחסים שבין ישראל ומצרים והפעלת המישום הסכמים לנירמול.

יצויין כי הסכם התיירות שנחתם בין ישראל למצרים לא הופעל עד היום. ממשלת מצרים מניחה מקשים על דרכם של תיירים מצרים שיש בדעתם לבקר בישראל ולכן התיירות המצרית היא בשוליים תקת.

הצפה חוששה אומרת שאפשר לחתום על הסכם הבוררות ולהשאיר את הסעיפים הטכניים כגון מינוי הבורר לדיונים נוספים בהשלמת ההסכם. מצרים מוכנה לכך.

החלטות הקבינט המדיני בעניין טאבה מלולות 14 נקודות. בלי סיכום בעניין „ליור״ אחרי הזהקנית הלזו, לא יאושר הסכם הבוררות.

המשלחת הישראלית מעמידה לכן את עניין הנורמליזציה במרכז השיחות, כדי שאפשר יהיה להביא את ההסכם לאישור הקבינט.

מ״מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר אמר אתמול כי אם יושג הסכם בקרוב ונשיא מצרים יקיים הבטחותיו — צפויה פגישת

הוקמה עמותת
(סוף מעמוד ראשון)

עבד בית המקדש, ואשר הוא מקודש מכל, אך ניתן להוכיח הכן לא עמד הר הבית ושם אפשר ליהודים להתפלל. לדעת הרב, שטח זה נמצא בצד הדרומי של הר הבית, הכולל גם את שער המוגרבים, ואשר בו, גם על פי ההלכה, יש היתר לתפילת יהודים.

הרבנים קבעו בהחלטותיהם, כי „הר הבית הוא המקום הקדוש ביותר לעם היהודי וקדושתו לא תוסרה ממנו, גם לאחר חורבן הבית. הוקפה של קדושה זו מחייבת את העם היהודי ואת שלטונות ישראל לשמור מכל משמר ולממש את הריבונות היהודית. על הר הבית, ולמנוע את הסגרתו וחילולו בידי נוכלים״.

בהקשר לכך צויין בהחלטות הרבנים, כי מבחינה היסטורית, הרי שלאחר חורבן הבית הוקם על חורבותיו בית־כנסת. „כעת הגיע הזמן להגשים את חזון הנביאים ולהקים על הר קודשנו מקום תפילה ותחינה לעם היהודי, עד שנזכה תראה בימינו לרומם את בית אלוקינו ולהעביר את חורבת בנין בית המקדש״.

עם זאת, „מועצת הרבנים העליונה לכונן הר הבית״ קוראת להקים על הר הבית מקום תפילה קבוע, וכן היא פונה לממשלה לחסל מיד את „החרפה של גזירת הזר בפני תפילת יהודים״, וכן להסיר את „במות התפילה״ הזרות שנבנו במקום בניגוד לחוק.

ב„קול ישראל״ נמסר שמועצת הרבנות הראשית איננה מתכוונת לנקוט עמדה בסוגיה זו.

ועדת הפנים
(סוף מעמוד ראשון)

לה את סמכותה המעוגנת בפקודת המשטרה לסגור מוקד זה של קולנוע „היכל״ הגורם לתסיסה ציבורית ולפגיעה בשלום הציבור.

מפכ״ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס הדגיש בדבריו בוועדה, כי המשטרה אינה מוסמכת לעקוף חוקי עזר עירוניים. כמו כן הסביר כי המשטרה סובלת ממחסור בכוח אדם ואינה יכולה להקצות 100 שוטרים מידי ליל שבת לנושא זה.

ישראל תעלה בשיחותיה עם בריה״מ
(סוף מעמוד ראשון)

ישראל, תוך מעבר לכיוון של פתיחות ויציבות.

מ״מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר אמר אתמול שבפגישה הצפויה עם משלחת בריה״מ, תביע ישראל שתי עמדות יסוד: דרישה לשינוי קיצוני בעמדת בריה״מ בזכות היציאה של יהודי בריה״מ, וקיום יחסים דיפלומטיים נורמליים עם מדינת ישראל, כפי שבריה״מ מקיימת עם מדינות ערב.

מר שמיר אמר כי קשה להעריך את תוצאות השיחות, אך אין ספק, שכיוון וזו פגישה רשמית ראשונה מאז 1967 בין נציגי ישראל וברית־המועצות, יש לה חשיבות.

בפתיחת הכינוס העולמי של בית״ר אמר שמיר, שישראל לא תתנגד לשיתופה של בריה״מ בתהליך המדיני במזה״ת, אך כן תתנגד לכינוסה של ועידה בינ״ל „עם בריה״מ או בלעדיה״.

שר הקליטה יעקב צור, אמר כי בכל הידברות ומו״מ עם שלטונות בריה״מ תציג ממשלת ישראל את שאלת יהודי בריה״מ ואת התביעה להכיר בזכותם לעלות לישראל. השר צור אמר כי אין לנתק את שאלת היהודים מן המו״מ הקונסולרי המדיני כי זהו הביטוי לאחריותה של ישראל כלפי היהודים.

מקורות דיפלומטיים במוסקבה אמרו אתמול לכתב רויטר שההודעה על התחלת המגעים הרשמיים בין בריה״מ לישראל, בפעם הראשונה מזה 19 שנים, לא תוביל ככל הנראה לפריצת דרך ביחסים או לגידול ניכר בהגירת יהודים מבריה״מ.

„השיחות בין נציגי הצדדים מסמנות את רצונה של מוסקבה להביא להפוגה בינה לבין ישראל, יחד עם זאת עדיין קיימים הבדלי השקפות גדולים וכן גם אינטרסים מנוגדים בין שתי המדינות״, אמרו דיפלומטים ממדינות המערב במוסקבה.

„כל התקדמות ביחסים בין בריה״מ לישראל תהיה איטית. איננו רואים את הסובייטים פותחים את השער ליציאת יהודים רבים מארצם בשלב זה״, אמר אחד האישים בשגרירות של מדינה מערבית.

סופרנו המדיני בירושלים מוסר כי אם ברית המועצות תדרוש מממשלת ישראל את הבעלות על הרכוש הרוסי בירושלים השייך ל„כנסיה הלבנה״ — יתפרש הדבר בישראל כהכרה של ברית המועצות בממשל הישראלי בירושלים.

„הכנסיה הלבנה״ מחזיקה במזרח ירושלים רכוש רב, בין השאר כנסיית אלכסנדר ניבסקי ליד כנסיית הקבר בעיר העתיקה, כנסית מריה מגדלינה בבת שמנים, כששים דונם בהר הזיתים, כ־12 דונם קרקע מול שער שכם ועוד. רכוש רוסי נמצא גם ליד כנסיית המולד בבית לחם וכן שטח של מנזר רוסי בגוש עציון.

חלק ניכר מן המבנים במגרש הרוסים בירושלים תמורת „התפוזים״ ששילמה לברית המועצות.

כתבנו מציין כי בתקופת שלטון ירדן לא ניסתה ברית המועצות לדרוש מירדן את הרכוש הרוסי שהיה שייך ל„כנסיה הלבנה״ משום שממשלת ירדן סירבה לשנות את הבעלות על הרכוש הזה והכירה ב„כנסיה האדומה״, רק בשנה ישראל נמסר הרכוש הרוסי לידי „הכנסיה האדומה״.

ברית המועצות תעמוד לכן בפני בעיה מדינית המורה אם היא תרצה לדון עם ממשלת ישראל על הרכוש הרוסי בירושלים, משום שזה יתפרש כהכרה בממשל הישראלי באיזור זה.

הדובר הסובייטי במוסקבה שנשאל על ידי כתבים בעניין היעד המדיני של השיחות עם ישראל טרח להסביר שאין כל קשר בין השיחות הקונסולריות לבין ענינים מדיניים.

סופרנו הכלכלי בירושלים מוסר כי למרות העדר יחסים דיפלומטיים בין ישראל ובריה״מ קיים ביניהן סחר מצומצם.

פקידים במשרד התעשיה והמסחר אמרו בתשובה לשאלה כי הסחר המצומצם מתנהל באמצעות מדינות שלישיות. בריה״מ מעוניינת בעיקר בכימיקלים ובתרופות וישראל מייבאת מוצרים מיוחדים. הדים מעיינים יוצאי גרוזיה ובריה״מ.

„לה מונד״: יחסי ישראל— מוסקבה ייכרעו בפיסגת רייגן—גורבצ׳וב

המפתח לטיב הקשרים בין ישראל ובין בריה״מ בעתיד נתון בידיהן של וושינגטון ומוסקבה — דעה זו הביע אתמול במאמר מערכת העתון הצרפתי רב ההשפעה „לה מונד״ הידוע בבקיאותו בעניינים סובייטיים, כך מסרה סוכנות עסט״א.

בעל המאמר מביע את הדעה, כי היסודות לפגישה העתידה בין נציגים סובייטיים וישראליים בהלסינקי, הונחו למעשה אשתקד בפגישת הפיסגה בג׳נבה שבין הנשיא רייגן ומנהיג בריה״מ מיכאיל גורבצ׳וב.

עוד מציין העתון כי השיחות הישראליות־סובייטיות בהלסינקי יתנהלו בשעה שארה״ב ובריה״מ מתכוננות לוועידת פיסגה חדשה של מנהיגיהן. „לה מונד״ מוסיף בהקשר זה: „פיסגה זו, בין רייגן וגורבצ׳וב, הוא המקום אשר בו יתקבלו ההחלטות האמיתיות לגבי קשרי ישראל־בריה״מ״.

בחלק אחר מן המאמר צויין: „על ידי חידוש הקשרים עם ישראל, מבקשת בריה״מ למלא אחר התנאים שקבעה ישראל לשיתוף סובייטי בוועידה בינלאומית על המזרח התיכון״.

כאידך מביע העתון את הסברה שאין זה סביר שיחול שינוי בעמדת הקרמלין לגבי הגירת יהודים מבריה״מ. „לה מונד״ מזכיר בהקשר זה, כי במהלך חודש יולי הנוכחי דרשו לא יותר משלושים יהודים לצאת את בריה״מ.

מכבש המטוס נקרא מזכיר מועצת פועלי דימונה לטפל בעובדי הטקסטיל

„הייתי מאוכזב מאוד והחלטתי מכאב לוותר על הנסיעה״, אמר אתמול יצחק אבוטבול מזכיר מועצת פועלי דימונה, יום אחר לאחר שמזכ״ל ההסתדרות, ישראל קיסר, שלח שליחים להחזירו מכבש המטוס, שעה שהיה בדרכו לטיול בחו״ל.

משלחת של פועלי דימונה יצאה ביום שני לצרפת ולגרמניה, לביקור של 12 ימים בערים התאומות של דימונה. בראש המשלחת אמור היה לעמוד מזכיר מועצת הפועלים אולם דקות אחדות לפני ההמראה הגיעו לשדה התעופה שליחים של קיסר והודיעו לאבוטבול, שהוא דרוש מנו להגיע מיד לבניין הוועד הפועל בעניין עובדי „דימונה טכסטיל״.

בוטבול נטל מיזוודותיו ויצא לבית הועד הפועל שם הובהר לו שעובדי המפעל חסמו את הכניסה למשרדו של קיסר, במחאה על כך, שלטענתם מקבלת ההסתדרות תשלום דמי שביתה לעובדים השובתים מזה 18 יום, בהתאה על אי מילוי תביעתם לתוספת שכר. בוטבול נפגש עם העובדים ויו״ר האיגוד המקצועי, חיים הברפלד.

בשיחה עם כתב עתיים בנגב, יצחק לוינסון, אמר בוטבול שכל התקרית מקורה באי־הבנה. לדבריו, נקלע המצב ב„דימונה טכסטיל״ למקפאון והוא מינה ממלא מקום שיטפל בעניין בהעדרו מהארץ. „ככל הנראה הבין קיסר שעזבתי את העובדים באמצע מאבק וכנראה שהיה מישהו שהטעה אותו לחשוב כך״, אמר בוטבול. את הדברים אישר יו״ר ועד עובדי „דימונה טכסטיל״, יעקב ורבינן.

לדברי בוטבול, הוא לא יצא לחו״ל מאז עלה ארצה לפני 38 שנים וגם בשנה שעברה ביטל טיול לחו״ל בגלל סיכסוך עבודה ב„פוספטים בנגב״. בוטבול הוסיף שלרשותו עומדים עשרות ימי חופשה שנצברו ואין באפשרותו לנצלם.

הקלות בפיקוח מטבע — הקופה מלאה יותר

מאת יצחק דויטש

בעיצומו של הקיץ הלוהט, כאשר אלפים רבים אורזים מזוודותיהם ונוסעים לחו״ל, אפשר היה לצפות כי האוצר יפעיל את נחת זרועו ויוריד עלינו גזירות חדשות בתחום מטבע החוץ ומס הנסיעות. בשל ציפיות טבעיות אלה אפשר היה לנשום לרווחה כאשר במקום הגזירות באה ההודעה על הקלות במטבע חוץ.

ההקלות אינן מי־יודע מה. בסך הכל מספר צעדים בעלי משמעות טכנית או הסדרים המונעים הזדקקות בהכרח לשוק השחור. עם הסוג הראשון נמנים ההקלות לאנשי עסקים בדבר תשלומי מקדמות או פרעון אשראי ספקים; עם הסוג השני נמנים הגדלת הקצבה לסטודנטים הלומדים בחו״ל ומתן אפשרות לקנית מטבע חוץ לצרכי מתנה או תמיכה לקרובים נזקקים בחו״ל.

במוקד

אבל מה שחשוב הוא בהחלט העיקרון, בעוד שבעונה הקודמת עמדנו בסימן החמרות, עכשיו אנחנו עומדים בסימן הפשרה מסויימת. הדבר בא מצביע כי לאחר בהירות 1984 עמדנו בפני מצב של קופה הולכת ומתרוקנת. הגענו אז לרמה הנמוכה של פחות משני מיליארד דולאר יתרות מטבע חוץ וכל חודש הביא עמו בשורה על ירידה נוספת ביתרות. באותו זמן היתה משיכה מוגברת של מטבע חוץ ע״י הציבור והממשלה כאחד. היתה בעייה קשה של גלגול החוב החיצוני. המצב כיום שונה. יתרות מטבע החוץ עומדות ברמה של 3.15 מיליארד דולאר. ישנה יציבות ביתרות ואף החוב נטו משתנה אך במעט. הפרמיה על הדולאר השחור היא פחות מחמישה אחוזים.

התופעה המעניינת ביותר: למרות בולמוס הנסיעות לחו״ל אין הסתערות על הקצבת מטבע החוץ. הערכה היא שציבור הנוסעים משתמש בכספי פת״ם־בלטא שהם כשרים למהדרין או שהוא קונה מטבע חוץ בשוק החפשי, שם מחירו נמוך יותר. התוצאה היא שלא מנצלים את מלוא ההקצבה ובניגוד למה שהיה בעבר התוצאה של מטבע ארץ מקופת המדינה למימון הנסיעות לחו״ל — מתונה למדי.

באמצעות ההקלות בפיקוח על מטבע חוץ הועבר למעשה מסר ברור: אין מקום לבהלה. אין גם ליצור ציפיות בעקבות המעבר לסל המטבעות. הכיוון הוא של רגיעה ושל הקלות ולא של גזירות והחמרות. בשלב ראשון בוטלו כמה מסרדים שהופעלו בזמן המשבר לפני שנתיים, אבל כבר עכשיו דנים באוצר ובבנק ישראל על שלבים נוספים עפ״י מה שיתאפשר במרוצת הזמן.

מוסכם שאין למהר בהפשרת הפיקוח. לקח 1977 — כאשר הוצע המהפך הכלכלי ע״י שר האוצר המנוח שמחה ארליך — לא נשכח. הליברליזציה שהונהגה אז היתה מעל יכולתם של המשק ובסופו של דבר באה נסיגה נוראה והוטלו גזירות קשות יותר. אבל אם היציבות במשק תימשך ולא יהיו תנודות גדולות במטבע חוץ, אפשר יהיה ליצור תנאים סבירים יותר בתחום המטבע. לאמור: הקצבה שאפשר להסתדר עמה ואשר אינה מסכנה בחברת אנשים לשוק השחור. ניתן יהיה לעגן בהוראות תנאים לפיהם תאורה הוא שומר חוק ולא עבריין מטבע, אשר רק בגלל אי יכולת אכיפה אין הוא מואשם בפלילים.

האוצר ובנק ישראל עומדים לכאורה בפני בעייה של „כפור־חם״ מצד אחד יש לבלום סימנים מובהקים של השתוללות בצריכה, כאשר יבוא מוצרים בני־קיימא גדל בעשרות אחוזים, יש גם לנסות לרסן את תגיגת הנסיעות לחו״ל. מצד אחר מבקשים לצמצם את פיקוח המטבע, לפחות בכל הנוגע לסרבולים ומטרידים. ככל שהדברים ייעשו במינון נכון, הנהגת ליברליזציה כלשהי בתחום המטבע אינה חייבת לגרום להשתוללות מוגברת. המינון חייב להיות כזה המעיד על יכולת לעמוד בתנאים נוחים יותר ובלי שיהיה חשש כי בעבור זמן יצטרכו לסגת מההקלות.

בין הפטיש והסדן

אורות וצללים בכלכלה

אתמול בכנסת

מאת יונה כהן

יש להחזיר את משימת ההבראה הכלכלית למרכז המאמץ הלאומי, כדי שהשגינו בבלימת האינפלציה ושיפור יתרות מטבע החוץ לא יישמטו, ושהמשק לא ישוב למציאות עגומה בו היה נתון — אמר אתמול שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקובי, בסמכו בכנסת את הדיון בפעילות משרדו.

השר סבור כי מתחיל ריפיון בתהליכי הבראת המשק וקרא לקבל מיד תכנית כוללת להמשך ההבראה. הכפתה להבראת המשק בידינו, אמר השר יעקובי. יצוין את הירידה הסדרה תקדים בשיעור האינפלציה, שיפור דרמאטי ביתרות מטבע החוץ, התחלה במחירי חלק יעדי „שלא באשמתנו״, אמר, עצור הצכה עודף של כמיליארד דולאר במאזן התשלומים.

שר הכלכלה הציג תכנית בת שנים עשר סעיפים להמשך יישוב המשק והבראתו: רפורמה במיסוי כולל שיעורי מס נמוכים על עבודה. אי הצלאת שכר מעבר לגידול בתפוקה ובפריון, תקציב מרוסן וצמצום מספר עובדים בשירות הציבורי, עידוד הייצוא והתיירות, גיוס הון בחו״ל להשקעות בארץ, מכירת חברות ממשלתיות לגורמים פרטיים וציבוריים, החזר חובות פנים ופרעון מניות הסדר בעיתוי תואם ובתנאים מועדפים, הגמשת תנאי בורסות אכבלה, הפשרת שוק ההון וגיוס כמיליארד דולר בשנה, מתן עדיפות לערי ואזורי פיתוח וסיווגן מחדש, עישום הליכי השקעות וייזום מפעלים ממלכתיים ויזמים תוך גיוס משאבים מחו״ל להקמתם.

לבסוף שיבח את ביקורו של ראש הממשלה במרוקו וחידוש ההידברות עם הפלסטינאים, תושבי יהודה שומרון וחבל עזה. הביע תקווה לסיכום קרוב של שטר הבוררות בנושא טאבה כדי לשפר את יחסינו עם מצרים.

עבריין לא יוכל להיבחר

לכנסת הוגשה אתמול הצעת חוק הבאה לאסור על מי שנידון למאסר בפועל של חמש שנים או יותר על עבירות שיש עמן קלון, לא רק הקשורות לבטחון המדינה, — לא יוכל להיבחר לכנסת.

תוך כדי הדיון התעורר ספק שמא גם חוק כזה, קשור לחוק יסוד, טעון אישור בשושים ואחד קולות. לבדיקת הסוגייה נדחתה ההצבעה למועד אחר.

פרידה מעובדת ותיקה

הכנסת ערכה מסיבת פרידה לגב׳ חיה מן, שלאחר שלושים ושבע שנות עבודה כמנהלת לשכת היושב ראש, פורשת לגימלאות, כל מברכיה ציינו את צנועה ומסירותה, כיצד עשתה הכל בתבונה ובאחריות.

משרד הבריאות והוצאת גופתה של הנוצריה מקברה בראשל״צ

בתשובה לדבריו של חה״כ יעקב יוסף, האומנם ימנע משרד הבריאות מביצוע הוראה להוצאת גופתה של נוצריה מקברי ישראל בראשון לציון, הרוח אנגלובי׳ץ, אמרה אתמול בכנסת סגנית שר הבריאות הגב׳ שושנה ארבלי־אלמוזלינו כי העניין נמצא בדיון בבג״צ ואין אלא להמתין להחלטתו ואז יפעל משרד הבריאות בהתאם.

שמחת פורים לעניים בעיני מפ״ם

הייתכן שרבב צבאי ישדר שירה חסידית דתית בפורים לחיילים במחנות צה״ל. הייתכן שמפקדים ירשו תעמולה דתית כזו? אלה היו שאילותיו של כר צבן מסיעת מפ״ם בכנסת לשר הבטחון.

השר רבין השיב כי מזה שנים רבות נוהגים אנשי חב״ד להביא לחיילי צה״ל משלוח מנות בפורים וסופגניות בחנוכה, תוך כדי השמעת שירים ומנגינות. אין בהשמעת מוסיקה חסידית „תעמולה דתית״, הסעים.

שר התחבורה חיים קורפו אמר אמש בכנסת שאין שינוי בהחלטתה של חברת „אל־על״ שלא לטוס בשבתות ובחגים.

הוא אמר זאת בתשובה לורדיגר שהסביר כי אין יסוד לטענה כאילו בגלל שמירת השבת פקדו את „אל־על״ משברים כלכליים.

הכנסת קיבלה בחצות
(סוף מעמוד ראשון)

דינו מאסר שנה, והציע ... „החוק״. בסעיף אחרון שבחוק נאמר: לא יוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סימן זה אלא בהסכמה בכתב של היועץ המשפטי לממשלה.

כתבנו בכנסת מציין כי זו הפעם הראשונה שלחוק קצר כנ״ל, הגישו לא פחות מחמישים ושתיים הסתייגויות, בכבבות סותרות אחת את חברתה.

ח״כ פרופ׳ שאקי בהסתייגויותיו ביקש שבמקום בו נזכרת המלה „גזענות״ ייכתב: „הסתה כלפי ציבור״. המסתייגים מסיעות מפ״ם־ר״צ־שינוי־מתקדמת־חדש, חלק מהמערך התאגדו מרה שהמונח „דתי״ הוצא מהצעת החוק, תבעו ביטול הסעיף המתיר פירסום שכוונתו לשמור על צביון או פולחן דתי וכדומה. אגב כך דיברו נמרצות נגד החוק השני, האוסר מפגשים עם אש״ף. והגדירו חוק זה „חוק גזעני״.

חכ״ים מסיעות שונות, כוורדיגר כהה ואלוני מזה, הגדירו את החוק הנ״ל כחוק מזיק, מסובך ומיותר.

הדיון נכתבך כאשר מאחורי הקלעים היו מגעים קדחתניים בין נציגי הליכוד לבין נציגי המערך בהשתתפותם של השר משה נסים ויו״ר הוועדה קולאס, במגמה להכניס שינויים בנוסח החוק.

היו״ר הכריז על הפסקת הישיבה לשעה.

ועדת החוקה התכנסה בדחיפות ודנה בנוסח חדש של שניים מסעיפי החוק. במיוחד דובר על החלפת הסעיף האומר: פרסום שכוונתו לשמור על הצביון, היחוד או הפולחן של דת. לא יראוהו עבירה, ובלבד שלא נעשה מתוך מטרה להסית לגזענות.

לנוסח החדש נתנו את הסכמתם גם נציגי הסיעות הדתיות, פרט לורדיגר.

לאחר כשעה הופסקה ישיבתה של ועדת החוקה, כדי לאפשר לחבריה להתייעץ כל אחד עם סיעתו על הניסוחים החדשים שהוצעו לוועדה.

בינתיים, סמוך לתשע בערב, חודשה ישיבת המליאה לדיון בנושאים אחרים.

תוך כדי הדיון נשמעו מציע ח״כ קהל קריאות נגד ניצול גוף האישה בפרסומת. אחת הנשים, אסתר עלם, קמה הניפה כרזה של בד עליה כתוב: „גם זאת זנות״ ובתחתית תמונות פרסומת של נשים: התברר שזו נכנסה ליציע בהמלצת חבר״כ מסיעת ר״צ. לפי הוראות היו״ר הוצאה מיד מהאולם והבניין.

במהלך הנמקת ההסתייגויות סערו הרוחות כשחברי כנסת מחו נגד דבריה של אלוני והגדירו אותם כהסתה נגד הדת ונגד ההלכה.

בעוד שישולמית אלוני הודיעה על התנגדותה לחוק, הודיע כהנא שהוא תומך בחוק המוצע.

בעשר בלילה חודשה ישיבת המליאה. יו״ר הכנסת דחה הצעה של גרנות מפ״ם להפסיק את הדיון הן בחוק נגד גזענות והן בחוק נגד מפגשים עם אש״ף, ולדחותם למועד אחר.

יו״ר הוועדה קרא את הנוסח החדש, עליו הוסכם בוועדת החוקה: „פרסום מותר״ — „פרסום ציטוט מתוך כתבי דת וספרי תפילה, או שמירה על פולחן של דת, לא יראו אותם כעבירה, ובלבד שלא נעשו מתוך מטרה להסית לגזענות״.

„המחזיק לשם הסתה פרסום הוא אסור במגמה להביא לגזענות, דינו מאסר שנה והפרסום יוחרם״.

ח״כ גרנות מקשים שאל: מה פירוש המילים: „פולחן של דת״? היו״ר: בספריה תמצא את הפירוש. דרהושה: האם גם סיפרי דת של חומייני מותרים?

יו״ר הוועדה: לא משנה מאיזה ספר, אם המטרה היא להסית לגזענות זו עבירה.

יו״ר הוועדה מסר ליו״ר הכנסת מכתבם של חברי הכנסת שאקי, לוי־באו, לין, יעקב יוסף, מיכאל איתן, ארצי וריגמן בו הודיעו שהם מבטלים את הסתייגויותיהם לחוק.

נציגי מפ״ם ר״צ, שינוי ועוד ר־התקדמות. בזה אחר זה, חזרו ונאמו נגד החוק מחציעם שינויים בכל אחד מסעיפיו.

נפטר הסופר אריה לפשיץ

הסופר אריה ליפשיץ, יו״ר הסניף הירושלמי של אגודת הסופרים וחבר הוועד המרכזי של אגודת הסופרים, נפטר ביום ב׳ בבוקר בבית החולים „פיקוד הון־ליבה״ בירושלים בשנת ה־85 לחייו.

הלווייתו נערכה ביום ב׳ אחה״צ בהר המנוחות בגבעת שאול. ליד בית ההלוויות בסנהדריה השמיע דברי הספד מר משה קול, לשעבר שר התיירות וראש עליית הנוער, שעמד על פעולתו רבת השנים של המנוח במזכירות עליית הנוער, כמזכיר של הנרייטה סולד, כעורך בטאון עליית הנוער „דפים״ וכממונה על מתן מילגות לחניכים מצטיינים בעליית הנוער.

יסלל כביש ע״ק עכו

העיכוב בסלילת הכביש העוקף עכו, המהווה קטע מהכביש הארצי עכו — נהריה, בו ארעו בשנים האחרונות עשרות תאונות דרכים חמורות ובתוכן מספר רב של תאונות קטלניות, אמור להסתיים בימים אלה. זאת לאחר שהוועדה לשמירת קרקע חקלאית הסירה את התנגדותה לתוואי המיועד של הכביש העוקף.

כתב עתיים מוסר כי במשרדו של ראש עיריית עכו, אלי דה קסטרו, נתקבלה הודעה על כך מעוזר שר התחבורה ישראל פסטרנק, שהדגיש, כי מע״צ תוכל מעתה לגשת לביצוע העבודה, במסגרת התקציבים העומדים לרשותה.

אחמ״ים ערכו מסיבת פרידה לחיים קוברסקי

מאת סופרנו בכנסת

הפסקה בישיבת המליאה של הכנסת היתה אמש כדי להשתתף במסיבת פרידה שבה הפנים ר משרדו ערכו למנכ״ל המשרד, חיים קוברסקי, הפורש מתפקידו לאחר 16 שנות עבודה.

רה״מ, ש. פרס, שר הפנים, הרב פרץ, ראש ועדת הפנים בכנסת דב שילנסקי ואחרים אמרו דברי ברכה והערכה למר קוברסקי על תרומתו, מסירותו ושקדנותו במילוי תפקידיו בשירות המדינה.

בין הנוכחים היו שרים: המנגנון הבכיר של משרד הפנים, שופטים וחכ״ים מכל הסיעות.

מר קוברסקי השיב בברכה למברכיו.

אח ושתי אחיות נאשמים בפיגועים

שתי אחיות ואחיהן, בני משפחת רישק ממחנה הפליטים שועפאת, בפרו אתמול. באשמות של פיגועים שהועלו נגדם ובשמשה של חוליית המחבלים המשפחתית נדחה למועד אחר.

גבילה פתו בדואי רישק, בת 25, אחותה איבעם, בת 35, ואחיהן דהוד, בן 22, נאשמים בכך שבדצמבר 1985 שרפו את מכוניתו של יוסף אל עאוי, בסילואן בירושלים מאחר שחשדו בו כי הוא משתף פעולה עם שלטונות ישראל.

שאקי: למחוק המלה „דת״ מנוסח החוק

ח״כ פרופסור שאקי עמד בוועדת חוקה ומשפט על כך שהמילה „דתי״ תמחק מהרכיבה של הגדרת גזענות בחוקי העונשין, לאמור, שרק רדיפה, השפלה, ביזוי, אליבות או גרימת מדנים כלפי ציבור בשל צבע השתייכות לגזע או למוצא אתני ילאומי תחשב לגזענות ואילו יחס לציבור בשל השתייכותו לדת לא תהא מעולם ענין לחוק העונשין, לצורך זה.

ח״כ שאקי הדגיש כי גם באמנה הבינלאומית למניעת צורות האפליה הגזענית משנת 1966 שנתקבלה באו״ם, לא מופיעה כלל המילה „דתי״ בהגדרות המונח גזענות. והטעם לכך ברור. כל דת מיסקדית, ויהדות בראש ובראשונה, מוציאה מעצם טיבה והגדרתה את זהותה האחרות, מבחינה דתית ואידיאולוגית טהורה. דבר זה לא יעלה על הדעת. במשטר של חופש דת לשנות עקרונות דת או להכתיב לדתות את יחסן לדתות האחרות.

ח״כ שאקי אף דרש לעמוד על כך שהפרסום הגזעני יהווה רק פרסום שמטרתו להסית לגזענות ללא הוכחת קיומה של מטרה כזאת, לא תתקיים עבירת הגזענות ולבסוף — עמד ח״כ שאקי על כך שתחשב כהגנה מפני טענת פרסום שיש בו הסתה לגזענות הטענה שכוונת הפרסום היתה לשמור על פולחן של דת או שהפרסום היה ציטוט מתוך כתבי דת בספרי תפילה.

יחד עם זאת הביע ח״כ שאקי את צערו על שהסתייגותו מעצם השימוש במונח „גזענות״ במקום המילים „הסתה נגד ציבור״ — לא נתקבלה.

הרב דרוקמן: בעצה אחת עם הרבנים הראשיים

לאחר התייעצות שקיים ח״כ הרב דרוקמן עם הרבנים הראשיים לישראל על הנוסח המתוקן של החוק נגד הסתה גזענית החליט להצביע בעד החוק.

עם זאת הוסיף שעם ישראל איננו גזעני היהדות אינה גזעית. העם היהודי היה קרבן לגזענות וסבל ממנה במשך הדורות אחרי השואה תבוסית ואי אפשר להשתמש במושג גזענות לשום דבר אחר כשם שאין להשתמש במושג „שואה״ לשום אירוע אחר.

ובכל זאת הוחלט, שאחרי תיקון נוסח החוק אין מקום להתנגד לו.

מחבלים ירו טילים לעבר עמדת צד״ל

צידון (ע״צ רויטר עתי״ם) — חילופי אש פרצו אתמול בדרום לבנון לאחר שמחבלים ירו יותר מ־20 טילים למוצב המוחזק ע״י אנשי צד״ל.

במקורות בטחוניים מסרו כי מטוסי חיל האויר הישראלי חגו מעל האזור ובצעו משימות סיור.

הסתיים תרגיל משולב של כוחות צה״ל

כוחות צה״ל סיימו אתמול תרגיל משולב גדול ברמת הגולן. בתרגיל נטלו חלק כוחות שריון, הנדסה, חיל רגלים וכן מטוסים של חיל האויר.

בסיכום התרגיל, שהיה אחד הגדולים והמשוכללים שקיים צה״ל בשנים האחרונות, השתתפו הרמטכ״ל רב אלוף משה לוי, אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, מפקד המפח״ש אלוף אמיר דרורי וקצינים בכירים מכל כוחות צה״ל שעקבו אחר כל שלבי התרגיל.

הרמטכ״ל אמר במסדר הסיום, שהכוחות הוכיחו רמת ביצוע טובה והשילוב הבין־זרועי והחילי הוכיח את עצמו.

התעלל בצעיר בנוסח „התפוז המכני״

המשטרה עצרה אתמול נער בן 16 מעירה, לאחר שתושב העיר התלונן נגדו וטען, שהנער התעלל בו בנוסח „התפוז המכני״.

צעיר מעירה התלונן במשטרה וסיפר שהנער היכה בפניו באגרופיו הטיח ראשו בקיר ולאחר מכן כיבה סיגריות בוערות על גבו. מן המשטרה נמסר, שהחשוד נעצר ובחקירתו הודה בביצוע ההתעללות, כפי שיוחסה לו.

חוסה מ„גילעם״ חשוד בגניבות

קטין בן 17 שנמלט ממוסד חוסים „גילעם״ חשוד בשורה של גניבות כלי־רכב באיזור הקריות.

הצעיר, תושב קרית אתא, הובא אתמול לבית משפט השלום בחיפה. שם האריך השופט רפאל הרסונסקי את מעצרו ב־6 ימים לחקירה.

במהלך הדיון טען באיכות המשטרה, כי במרוצת החודשים האחרונים, בתקופת היותו בבריחה מן המוסד שבו שהה על פי צו של בית־משפט לנוער, גנב החשוד כלי רכב רבים מאיזור הקריות.

החשוד טען להגנתו כי אמנם גנב כלי רכב, אבל עכשיו רצונו לחזור למוסד.

שיחת היום

עם הלל בוטמן — לשעבר אסיר ציון ומנדוני משפט לנינגרד

יחסים קונסולריים עם ברית המועצות יסייעו לעליה — הפגנות יעזרו

אם תיפתח קונסוליה ישראלית במוסקווה ינהרו אליה המונים

בעוד כשבועיים ייפגשו משלחות של ישראל וברית המועצות לשיחות בהל־סינקי. השיחות — כך מקווים הנדיבים, כל אחד על־פי האינטרסים שלו, יובילו לכינון קשרים קונסולריים בין שתי המדינות.

בין הנושאים שישראל תעלה בפגישה הוא נושא יהודי בריה"מ.

האם צריכה ישראל להתנות את פתיחת המשא ומתן עם בריה"מ ב־יציאה חופשית של יהודים מרוסיה? — שאלנו את הלל בוטמן, אסיר ציון לשעבר, מנידוני משפט לנינגרד.

ת. לא. לדעתי, יחסים קונסולריים קו־דם, יקלו על ארגון גשר אווירי בין רוסיה ללוד. בשבילי לא יציאה חופשית של יהודים מברית המועצות היא המטרה אלא עליה לארץ ישראל. ולישראל יהיה קל יותר להגיע אם יהיו אילו שהם יחסים בין שתי המדינות.

ש. מה פירושה של קונסוליה ישראלית במוסקווה בשביל יהודי ברית המועצות.

ת. בראש ובראשונה זה יעודד אותם מאוד. הם יראו בכך צעד ראשון לגאולה שלהם. לבד מכך, תהיה אף כתובת לפניות של הרבה יהודים שם. אני מאמין שיבואו לשם המונים, ולו רק כדי לראות דגל כחול לבן מתנוסס על הבניין ולב־כות משמחה.

ש. האם אתה רואה בפגישה ה־צפויה פריצת דרך לקראת הגירה חופשית של יהודים?

ת. פריצת דרך — לא. צעד ראשון — אולי.

ש. האם יש, לדעתך, ללוות את הצעד הזה בהפגנות תמיכה?

ת. זה יכול רק להועיל. חשוב שיהיה כל הזמן מתח סביב שאלת יהודי ברית־המועצות, כדי שהדיפלומטיה תוכל ל־התפתח כמו שצריך.

ש. האם יש חשש להקשחת עמ־דתה של בריה"מ כלפי יהודי רוסיה אם תיכשל הפגישה?

ת. לא. הרוסים הם מאוד פרגמטיים. מה שמכוון את המדיניות שלהם הם לא דברים אמוציונליים. אם פגישה זו תיכשל — יהיו בוודאי עוד פגישות. את האינ־טרס שיש לכל אחד מן הצדדים בסופו של דבר ישיגו.

שולה מוסטיק

זכויות אדם בערבון מוגבל

ברית המועצות הקימה ועדה לזכויות האדם, שבשורתה הראשונה היא... לא יוגדלו רשיונות העליה ליהודים

ראשי הקרמלין הודיעו בסוף השבוע שע־בר על הקמת „ועדה לזכויות האדם ובעיות ההומניטריות", אך ציינו מיד עם זאת כי אין בכוונתם להגדיל את מספר רשיונות ההגירה ליהודים הן לישראל והן למערב.

במסיבת עתונאים לציון מלאת 11 שנים לחתימת „הסכמי הלסינקי", הם אמרו כי הוע־דה תתרכז בדיווח לאזרח הסובייטי על זכו־יותיו.

„אנו מקווים כי נוכל לתרום לבעיות בהן מגלים ענין אירופה והמערב", אמר יבגני סילין, סגן יו"ר הועדה הסובייטית לבטחון ולשיתוף פעולה באירופה.

הוא אמר כי הועדה הזאת תהיה מורכבת מ־25 עד 30 אינטלקטואלים, עובדים ועתונ־אים, והיא תתחיל בפעולתה בסתיו הקרוב.

בתשובה לשאלה אם הועדה תטפל גם ב־בעיות של הגירה יהודית מברית המועצות ואיחוד בני משפחות, אמר סילין כי אין לממ־של הסובייטי כל ענין לקיים באורח מלא־כותי את אותה רמה גבוהה של הגירה שהיתה נהוגה בשנות ה־70.

„אנו מכירים בעובדה כי מספר מסוים של יהודים נחלקו ונפרדו בגלל סיבות היסטוריות כמו מלחמת העולם השניה. אז היו תקופות של איחוד משפחות אינטנסיבי.

„עכשיו התהליך הזה הואט משום שמספר גדול של משפחות התאחדו מחדש וגם בגלל בעיות כמו המצב במזרח התיכון" אמר.

הגירת היהודים מברית המועצות הגיעה לשיא של 51,330 ב־1979, אולם היא ירדה בצורה חריפה ביותר מאז 1980. גורם צבורי העוקב אחר תנועת מהגרים מברית המועצות, מסר באחרונה כי רק 55 יהודים היגרו למע־רב מברית המועצות בחודש יוני, כך שבסך הכל היגרו מתחילת 1986 לא יותר מ־422 יהודים.

היהודים הסובייטים הדורשים להגר, מא־שימים את השלטונות בהתעלמות ואי כיבוד הסעיפים על זכויות האדם שנתמכו ב„הס־כמי הלסינקי" ב־1975. על הסכמים אלה חת־מו נציגי ארה"ב, קנדה, כל מדינות אירופה לרבות ברית המועצות, להוציא את אלבניה.

איש משרד החוץ הסובייטי, יורי גרמיצ'יק אמר שאין להתייחס ליהודים באופן שונה בזה שזוכים לו יתר האזרחים הסובייטים. הוי אמר כי ההגבלות על הגירת אזרחים ש־שרתו בכוחות המזויינים ולמדו סודות מדי־נה, נוגעת לכל האזרחים.

סילין התחמק מלהשיב על שאלה מדוע הסובייטים משדרים הפרעות לשידורי תחנות זרות. הוא אמר כי הועדה שתקום לא תיגע בנושא הזה.

אולם קמיצ'יק ניצל את השאלה כדי לת־קוף את השידורים בשפה הרוסית של ה„בי.בי.סי." ושל תחנת „אירופה החופשית", ב־אומרו כי השידורים האלה כוללים מידע מכ־זב ומגמתי הנוגע לענינים סובייטים פנימיים.

„מטרת השידורים האלה היא לחתור תחת אימון העם הסובייטי בהנהגה שלנו ולהח־ליש את ההנהגה הסובייטית", אמר.

אולג גרנבסקי ראש המשלחת הסובייטית לשיחות על פירוק הנשק באירופה המתקיי־מות בשטוקהולם סקר את העמדה הסובייטית בקשר להודעה מוקדמת על פעולות צבאיות ואמר כי הגוש המזרחי מוכן להתקדמות ב־בעיית הביקורת בבסיסים הצבאיים.

הוא אמר כי האוירה בועידה השתפרה ונפתחו סיכויים להשגת תוצאות חיוביות.

פגישה מקרית

אסירי ציון רואלד זליצ'ונוק ולאדימיר ליפשיץ, הנמקים בסיביר נפגשו באקראי ב־בית כלא באיזור זברולובסק. ליפשיץ הובא לשם מחוסר הכרה וזליצ'ונוק נשלח לבית חולים לצורך טיפול רפואי בלחץ הדם הגבוה שלו, ללא ליווי רפואי.

על הפגישה סיפרו רעיותיהם של אסירי ציון גלינה זליצ'ונוק ואנה ליפשיץ בשיחה טלפונית ישירה מלנינגראד שקיימו בשבוע שעבר עם לב אוטבסקי, ידיד משפחה המת־גורר בבאר שבע.

בפגישה בת יומיים בין גלינה זליצ'ונוק עם בעלה במחנה שבעיירה טורקיסטאן דרומית מערבית לאלמה־אטה ב־23 ביולי, היא שמ־עה מפיו פרטים מזעזעים כיצד טולטל במשך חודש ימים ברכבות.

הוא סובל עדיין מדלקת עצב במות, כתו־צאה ממכות שספג מאסירים פליליים, ואינו חש בצד השמאלי של גופו וסובל מהתעלפו־יות.

עוד סיפר שבבית החולים שהוא מצוי בו, הוא מקבל תרופות „והמקום יותר טוב בש־בילי".

בשובה ללנינגראד כתבה גלינה למחלקה הרפואית של משרד הפנים הודיתה על „ש־הצילו את חייו של בעלי".

אנה, רעיתו של ולאדימיר ליפשיץ, סי־פרה בשיחה הטלפונית, כי בעלה הגיע לקמ־צ'טקה. גלויה ששלח ב־24 ביולי לבתו ב־לנינגראד היתה מבויילת בבול של שדה התעו־פה, לפיכך, מניחים שהוא הובא לשם במטוס בגלל מצב בריאותו המעורער.

בגלויה כתב ליפשיץ „קמצ'טקה מקום יפה מאד, אבל אדם צריך בית. יותר טוב להיות במחיצת המשפחה. אני מנשק אותך, מאפה".

על פניותיה של אנה ליפשיץ למחלקה ה־רפואית של משרד הפנים הסובייטי, בקשר למצב בריאות בעלה, השיב הפקיד בשיחה טלפונית „אנו מחכים לתשובה מקמצ'טקה".

(עתי"ם־עי"צ־עי"ר)

בג"ץ מורה הלכה לרבנים (חלק ב')

מאת אורי שטינמץ

במאמרנו הקודם (הצופה, כ"ג תמוז, תשמ"ו) הבאנו את פסק דינו של הבג"ץ אשר קבע כי „דיין כמו שופט אינו רשאי לעסוק בפעילות פוליטית ואינו רשאי לתת בגלוי או בסתר עצות בעלות אופי פוליטי לאנשים או לגופים פוליטיים הפונים אליו".

פסק הדין אסר על הרבנים הראשיים לישראל, וכן על רבנים מקומיים המכהנים בבתי דין לע־סוק בנושאים פוליטיים. הצבענו על־כך שנוש־אים „פוליטיים" רבים, נחשבים מנקודת מבטם של אנשים דתיים כנושאים הלכתיים, ואשר על כן, מחייבים תשובה הלכתית מאת המוסמכים לכך שהם הרבנים הראשיים לישראל, דיינים ורבנים.

התמיהה על פסק הדין רבה הואת לנוכח פסקי־דין קודמים של הבג"ץ עצמו שבהם נקבע כי מותר לרבנים הראשיים לישראל לייעץ בנושאים פוליטיים, והם אף מחוייבים לעשות כן אם נת־בקשו לכך ע"י הציבור.

בבג"ץ 291/74 בילום נגד הרב שלמה גורן, הרב הראשי לישראל ואחרים (פסקי־דין, כרך כ"ט, חלק ראשון, עמ' 98) עתרו נציגי הנוער הצעיר של המפלגה הליברלית העצמאית כנגד הרבנים הראשיים לישראל על מעורבותם במתן ייעוץ למפד"ל בשאלת ההשתתפות בקואליציה הממשל־תית. טענת העותרים היתה, „שגם מועצת הרב־נות הראשית וגם הרב הראשי בעלי סמכויות סטטוטוריות המה, והסמכות להדריך מפלגות פו־ליטיות בלבטיהם הפוליטיים אינה נכנסת על סמכויותיהם".

השופט חיים כהן קובע כי „הסמכויות שנקבעו בחיקוק הן למועצת הרבנות הראשית והן לרב־נים הראשיים לישראל אינן ממצות, ואין בהן כדי לפגוע בזכות מלייעץ עצות ככל שיידרשו וייאותו. המפלגה הפוליטית נזקקת להדרכת ה־רבנים הראשיים בגלל שיש להם בעיני אותה המפלגה אצטלא (רוחנית), ולא בגלל סמכוי־תיהם הסטטוטוריות כממונים על השחיטה, על אפיית המצות, על היתר נישואין, ביגמיים וכו'" (עמ' 100).

השופט זוסמן ראה בעתירה „נסיון להעמיס על בית המשפט תפקיד של השתתפות בהרכבת ממשלה. בית המשפט לא ישמש לאזרח מנגנון של השפעה על תהליך פוליטי, של הרכבת ממ־שלה לפי הקוים הרצויים לעותר".

ביותר מאלף מצוי בפסק־דינו של כבי השופט קיסטר, הקובע כי: „בית המשפט לא יתערב בפעולותיו של פרופסור באוניברסיטה, אפילו

(סוף בעמוד 4)

לשונם של אישי ציבור

מאת יוסף פרידלנדר

לא לחינם הזהירו כל הלשו־נות שבעולם כנגד לשונו של אדם הדיבור בצד האיפוק וה־היזהרות בשימושה. הלשון העב־רית הגדילה להכריז ולהתריע על הסכנות הגנוזות למשתמש בה ללא מחשבה תחילה ושלא כדין. יש הרבה אמרות בנושא כגון: חרב־שפתיים, פיו כחרב חדה, חץ שחוט לשונו, לשונו כחרב חדה, שננה כחרב לשונם, לשונו כתער־מלוטש, להב מפיו יצא, דבריו כגחלי אש, לא נית־נה הלשון לאדם אלא להסתיר מחשבותיו. בניב שפתיו ינכר גבר, הלשון — אבר שהנשמה תלויה בו, מות וחיים ביד ה־לשון, רבים חללים הפילה אב־חת־חרב, ועצומים מאלה שוט לשון, ועוד רבות כהנה וכהנה. ריבוי האזהרות התחולות וגיש־נות מוכיח את הצורך בהן. וה־צירוף לשון לרע — לשון הרע — מעיד כאלף עדים על התק־לות והפגעים היוצאים מפיו של אדם ומכשילים אותו באשמתו הוא.

לגבי אנשים פשוטים נאמרו הדברים, קל וחומר לגבי אנשים מורמים מעם, גבאי הקהל ופר־נסיו בכל מישורי העשייה הצי־בורית והממלכתית. אמנם, להם קשה יותר לעמוד נגד פיתויי יצרם, שכן כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו. אחד הפיתויים — ההכרה שאם אנשים חשובים וגדולים אלה לא ידברו, נדמה להם שישכחו על קיומם ועלולים להתעלם מהם ומדעתם. לכן הם מדברים לצורך ושלא לצורך, פעמים ביניהם מבינים ומודעים לכוחה של לשונם. רובם נכשלים באמרי־פיהם הרבים והכיות־רים. גם כאשר הם באים לעשות השבועות עם יריביהם הם שול־חים ידלור ללשונם, ויותר משהם פוגעים באחרים, בצדק או שלא בצדק, הם פוגעים קודם כל ב־עצמם ובאשיותם. הם מתעלמים מן השתיקה וממעלותיה הפד־לית ונופלים קרבן למוצא לשו־נם.

חיים ויצמן פסק, כי הנאום הטוב ביותר אינו מגיע למעלת השתיקה. ובכך הקדימו אותו חכמי ישראל ריזון ורמזי ודור־רות רבים של רבני ישראל ו־אישיו הדגולים. בספרי החכמה והמוסר שבתנ"ך ובספרים התנ־אים נאמר הרבה על מעלותיה של השתיקה. ואף־על־פי־כן מה רבים הקרבנות של השימוש ה־מופרז באבר קטן זה שבפיו של האדם. נראה, שיצר הדיבור נמנה עם היצרים הגדולים ב־יותר המציקים לאדם, פותחים את פיו ומשחררים את לשונו, והוא נופל ברשת הפרושה ל־פניו.

היצר הזה כוחו גדל עוד יותר בעידן הרדיו והטלוויזיה, כאשר דבריו של האיש משודרים על גלי האתר למקרוב ולרחוק. לכ־אורה היתה עובדה זו צריכה לשמש מגבלה וריסון עצמי. אלא שבעוונותינו הרבים הפיתוי הוא גדול ורבים מתגלים ב־קלונם לעיני כל ישראל ולאוזניו, שהוא הרבה יותר גדול מאשר הכישלון הצפוי להם ממתנגדי־הם ומשונאיהם. ועדיין לא הומ־צאה התבולה כנגד המכה הזו שאינה כתובה בתורה.

הנסיון הוא לא קטן. הרצון לדבר בפני עם ועדה הוא גדול ולפתח הדברים רובץ החטא. כל דברי ההתנצלות וההסברים ש־באים לאחר מכן, שכאילו לא היתה כוונה באמירת הדברים כנגד פלוני אלמוני, או הדברים הוצאו מהקשרם, או שלא הובנו כהלכה, או שמייחסים לבעל ה־דברים מחשבות שלא עלו לפני־נו כלל — כל אלה לא מועי־לים. כיוון שיצאו הדברים לר־שות הרבים אינם תלויים יותר במדבר. כל השומע מפרש אותם כדרכו ושלא כדרכו. ואין כל אפשרות להשיבם חזרה או ל־בטלם. הנזק נעשה והוא עומד וקיים, וכל ההכרזות כי המשכ־ציות המיוחסות להם לא קיימות ולא שרירות והן בטלות כעפרא דארעא, לא נשמעות ולא נקל־טות. ההגיון אומר, שיש להא־מין לבעל הדברים המנסה לה־חלץ מן הפח, שהוא עצמו פרש לרגליו, אלא שירד על התחר־גה. אולי בעידן של משיח, כא־שר הדברים הישרים יתקבלו על שכלו של האדם לא פחות מן הדברים העקומים, ישתנה המ־צב. לעת עתה שמע המאזין את המלים היוצאות מפורש מפי הדובר, והוא שם לב להם ולא להתנצלויות הבאות אחר־כך.

תופעה זו חוזרת ונשנית אצל חברי־כנסת, חברי ממשלה וא־נשים אחרים שממלאים תפקי־דים חברתיים ולאומיים. וחלק מהם עוסק בדברים אשר השתי־קה יפה להם בדרך כלל, ואצל עם זה בתנאי־חירום על אחת כמה וכמה. אלא שהיצר הרע של לשון־הרע דוחף את האנ־שים האחראים האלה להתבטא בפומבי דווקא על סוגיות חמו־רות, אשר מעצם טיבן העיסוק בהם ברבים מזיק ופוגע לכלל האינטרסים של המדינה. העו־שים כך מביאים דוגמאות מן הדימוקרטיות המערביות המ־תוקנות, אשר אצלן עושים את הכביסה המלוכלכת לאור השמ־מש, והעיתונות, הרדיו והטלוויזיה עוסקים בה בתיאבון רב. הטעם הוא, שעל העם לדעת מה עושים מנהיגיו ושליטיו, שכן כל מעשיהם ומחדליהם הם בתחום הרשות, ועליהן הופ־קדו, משמש ימי בראשית, אנ־שי התקשורת, הרואים עצמם חייבים להציג בכל יום ובכל שעה „גילויים" פיקנטיים ל־ציבור. ואם, חס ושלום, הם יתרפו במלאכתם, יאמרו להם גרפים אתם גרפים, ואין אתם עושים את מלאכתכם באמונה...

כבר נכתב רבות על כך, כי במאבקים שבין ארצות הברית לבין ברית המועצות יש למע־צמה האחרונה יתרון גדול על אמריקה, שכן אצלם אין „דעת קהל" ואין עיתונות חופשית ו־הציבור ניזון מן הדברים אשר השליטים מעוניינים לגלות לו. באמריקה לעומת זאת משתוללת התקשורת החופשית למרות ה־מודעות שהיא מגלה דברים ה־מזיקים לאומה, אבל קשה לע־מוד כנגד היצר. כשם שפסולה דרכה של ברית־המועצות כך פסולה דרכה של אמריקה, ו־אחד האמצעים החשובים ביותר להימנע מכך היא שמירה על הלשון. כשם שהיא חשובה ל־אינטרסים האישיים של הדוב־רים למניעתם, כך היא חשובה עוד יותר לאינטרסים הציבוריים של כולנו.

הדברים פשוטים ומובנים. וכ־רגיל בחיינו, דווקא הדברים הפשוטים והמובנים מאליהם אי־נם כל כך פשוטים ומובנים אצל רבים וגדולים הפועלים בחיינו הציבוריים, ועושים בהם מתוך חולשותיהם האישיות, ש־אין בכוחם להתגבר עליהם.

חכ"ים אורחי המשטרה

מאת יונה כהן

מפכ"ל המשטרה, רב ניצב דוד קראוס, וחבר קציניו הבכירים במשטרת ישראל התפנו מסדרי יומם ואירחו מספר חברים מוע־דת החוקה, חוק ומשפט. בראש־שותו של יו"ר הוועדה א. קו־לאס. עמהם היתה גם הגב' חנה הירש, היועצת המשפטית של המשטרה, ונצ"מ משה שדה אור, ראש מחלקת החקירות והתבי־עות.

הנושא הראשון שעליו נמסר לאורחים מהכנסת, שבאו למטה הארצי של המשטרה בבירה היה הנושא הכאוב של התאונות ב־דרכים, שלאחרונה חלה בהן עלייה מצערת. אותה שעה ישנה ירידה במספר כוח האדם במ־שטרה, ומאות תקנים אינם מ־אויישים. אין לשכוח שלא פחות משבעים וארבעה אחוז מתקציב המשטרה הוא לשכר השוטרים. התקציב העומד לרשותה של ה־משטרה כולה אינו מגיע לאחוז אחד מתקציב המדינה.

הנושא השני, שאותו עקבו החכ"ים, עקומת הפשע. עלייה במספר הפריצות לבתים וגניבת כלי רכב, או חפצים מתוך כלי רכב.

חשיבותו של המשמר האזרחי

המפכ"ל מציין את חשיבותו של „המשמר האזרחי", והביא לדוגמה את הסיוע שניתן למ־שטרה בחיפוש אחרי ילדים ש־אבדו ובעבודות שיטור שונות. מהם מתנדבים להכוונת התנו־עה בשעות היום במרכזי ערים ויישובים.

עבודת נמלים, שקדנית ויסו־דית, הודגמה בפנינו על ידי א־נשי המחלקה לזיהוי פלילי. ובחיבור נתונים ר־נצ"מ שרגא אורה, מידע רב ד־מעודכן מתרכז במחלקה על ה־פרים שנגנבו, כיד השוחים וע־בריינים. תוך כדי כך מתגבשת בפגישה זו של חכ"ים וקצינים ההכרה בתועלתו של חוק שיחייב מתן „טביעת אצבעות" של כל אזרח בישראל.

בענין מיוחד עקבו המבקרים אחרי עבודתם הנעשית במומח־יות וביסודיות של אנשי מעבדות הזיהוי הפלילי, בראשותו של ניצב משנה יוסי אלמוג. מעבדות אלה מספקות מידע מהימן, רא־יות והוכחות חותכות לבתי מ־שפט לאימות וזיהוי העבריין. ח־שודים שלא שיתפו פעולה וב־מנעו מלומר אף בדל פרט ה־קשור למקרה, בסופו של דבר הורשעו, על סמך בדיקות מע־בדתיות שנעשו במז"פ. מעשה באשה שנעלמה. כאהבה החשוד הכחיש מכל וכל קשר לעניין ולא נמצאו סימנים או עקבות פרט לארבע שערות שנקבע כי הן שערות של כלב. בהמשך ה־חקירה נמצא שהן שערות כל־בו של המאהב החשוד, וזה היה „מפתח" להוכחת אשמתו של ה־רוצח.

בביקור זה נמצאנו למדים ש־ישראל היא מדינה מובילה בעו־לם במומחיות הזיהוי של חומרי נפץ לסוגיהם. למרבה הצער, ריבוי הפיגועים וההחבלות נגד־נו, גרמו למומחיותינו המיוחדת בתחום זה. הודות למומחים א־לה, שבמז"פ ובשאר המחלקות, שעבודתם אלמונית ונעשית ב־צנעה וברחוק הדרים רחוק מזר־קורי הפרסומת, מצליחים כוחות הביטחון שלנו „לשים את ידם" על פושעים ועל מחבלים, על כל ערמומיותם ותחכומם.

בביקור של חצי יום היו ח־ברי הכנסת עדי ראייה לפעילות משטרתית שיטתית, בתיכנונה, חרוצה ורבת היקף, על אף ה־תקציב הזעום ומיעוט כוח הא־דם. כאן האיכות המצולה מב־כה להשלים את החסר בכמות הדרושה.

בן הנראה והנשמע...

„שביל הזהב" — מטבע שחוק

מאת ברוך שיין

תיתי לו לראש ממשלה שלנו מר שמעון פרס „הזהב" אותנו בסיסמאות לפתרון הסכסוך ה־ישראלי־ערבי. חדשים לבקרים, לאחר שנגמר הזיס של סיסמת „האופציה הירדנית", כיון ש־חוסיין מסרב באופן תקיף ל־פתוח בשיחות אפילו „ללא תנ־אים מוקדמים" עם נציג מדינת־נו כלשהו לרבות ראש ממשלת ישראל, אף שנרמז לו כפיתוי: „שטחים תמורת שלום".

עכשיו מרחפת בשמי ישראל סיסמה חדשה, אף היא מכוח ב־שיפתו של ראש הממשלה: יש לפתוח בשיחות עם „פלשתינים אותנטיים". מי הם הסוג החדש של תושבי השטחים (סליחה — יהודה ושומרון) המוכנים לישב לשולחן הדיונים? אולי יהיו א־לה הבדווים שנמצאים בגבול „הקו הירוק" בנגב. מתברר, ש־בגילוי כימשתפי פעולה ביניהם עם ארגוני החבלה — הם לא באים בחשבון. אמנם השייכים ומנהיגי הבדווים גינו את הימ־צאותם של מעשים נפשעים נגד המדינה בקרבם והצהירו להמ־שיך בקו הנאמנות למדינת יש־ראל. בכל זאת מצאו לנכון למ־צוא עילה „המסבירה" את הצ־טרפותם של מנהל בית־ספר ו־מורים בעיירה הבדווית רהט, בואכה ערד.

במקרה אני מכיר את שתי השכבה באיזור זה, מאז שהיי־תי נוסע לעיר לעני כתייר ש־נים ויותר. השכבה היתה שור־לת בשכונים אלה, בכל אשר תפנה, אי פה ואי שם מצאתי א־הלים מוזרים במקום, או שר־חות עלובות שהיוו כחסה לרו־חות ולסופות חול ההדירים ב־ערבות הנגב. במשך הזמן חלו שינויים ניכרים בתנאי שיכון של הבדווים. תחילה צצו צריפים, שהוקמו מתוך לקט של שיירי פחים וקרשים שהובאו בכוח הרוחות. ליכים לא מע־טים התרבזמו אל אנטנות של הטלוויזיה, כמעט ליד כל מבנה מדולדל כזה. מאוחר יו־תר הוקמו מבנים רבי קומות ש„קילקלו" את הנוף המדברי הבקסים הזה. אנשי „הגנת ה־טבע והנוף" ראו את כל זאת ו־שתקו. אל נשכח לציין שבצד אמצעי התחבורה המדבריי — ה־גמל והחמור — צצו גם „וולי־וים" ו„פורדים" ליד בתים ר־בים. בקיצור הציוויליזציה חדרה אל אהלי קדר. וכדי להשלים את ההבונה „התרבותית" היה צורך „חיוני" להקים תאים של מחבלים. זאת אנחנו למדנו מן „הנסיון" שבכפרי המיעוטים ש־בתוך הקו הירוק בכפר קאסם, כפר טייבה ועוד. ככל שהוסיפו משאבים כספיים לפיתוח ולשי־פור איכות החיים של התוש־בים במקומות אלה — כך גדל היצר לפגוע באוכלוסים היהו־דים שראשיהם מיטיבים עמם. אם בכל זאת קרה משהו מכ־איב לאזרחי ישראל על־ידי ז־ריקת בקבוק תבערה, רימוני־פצצות, לא חסרות גם יריות מ־תוך קלצ'ניקוב — מיד מצהי־רים מנהיגי המקום וראשי החמ־מילוה: „ידינו לא שפכו את ה־דם הזה", אלא שיש „להצדיק" מעשים אלה על־ידי המומי־מות שבתוכנו המתאוננים על מיעוט העזרה לשפר את „איכות ה־חיים". הבדווים צירפו את הני־מוק ש„הסיירת הירוקה" מיצרה את התפשטותם במרחבי הנגב... לפי שעה אלה הם „הפלשתינים האותנטיים" שמר פרס מבקש לשוחח עמם לפתרון הסכסוך ה־ישראלי־ערבי... והשאלה היא, אצל שכאלה אפשר למצוא את „שביל הזהב"?

*

אבל אותנו מטרידה בעייה, לא פחות חשובה — היכן נמצא „יהודים אותנטיים", שאפשר ל־קיים הידברות בין הניצים בענ־יני דת ומדינה, ולבסס את ה־שלום הפנימי במחנה ישראל.

לא מזמן פורסם כרוז ברבים בתקשורת הכתובה (גם ב„הצו־פה") והאלקטרונית עליו חתו־מים, רבנים ידועי שם. ובהם ר־אשי ישיבות, אקדמאים דתיים. ראשי אוניברסיטאות, בטעם חוג „הגות". עיקר חשוב בכרוז הזה הוא למנוע יזמה לחקיקה דתית בכנסת ועל־ידי־כך ליצור אווירה נוחה למחשבה פלורלי־סטית, שעליה יושתת השלום והשלווה במחנה היהודי. לפי ד־עת רבים בציבור הדתי זה צעד נכון, ובזמן מתאים. המעיין ב־דברי־הכרוז עורר התעניינות ב־ציבור אנשי אמונה, אשר בצד המחייבים הופיעו גם כמתנגדים למגמת חוג „הגות". אבל בצד הוגי „החילוניים" לא היתה כל תגובה. „באלוקה יוק"... מיודענו יצחק מאיר באחת משיחותיו „צבוה" ב„הבוקר הזה" ברדיו עבר על המחדל הזה בפניותו אל הציבור החילוני, מדוע אין שו־מעים מהם על יוזמה דומה ל־הקים גוף מסעכם, שישתף פ־עולה עם אנשי „הגות" ולמצוא את „שביל הזהב" שבו נלך ונבנה את החיים הרביהיים ו־המדיניים מתוך שלום ושלווה.

בעת כתיבת הדברים, שמענו בהסגרת „צבוה" את דבריו של עוזי אורנן, „יהודי איטבטי" לכל הדיעות, הוא מציע לא פחות ולא יותר להחזיק מן הלכסיקון שלנו את המושג „יהודי דתי" ו„יהודי חילוני". מכאן ולהבא יש להשתמש בביטוי „יהודי חי־לוני" ו„יהודי שאינו חילוני". אם נעשה כך, לפי דעת אורנן יכון השלום במחנה וישראל יש־כון לבטח ואין מחריד. מציין א־בן פלאים או אבן הראשה המ־חזקת את קשת הדעות. אלא כ־שאנו מתעסקים בסוגיית „חילו־ני" — מה יש בזה האם הוא מ־חייב את מישהו לקיים חוק כל־שהו, לעם ולמדינה. או שמא בהפך את חייו לעלטון לאנר־כיה. איש כל הישר בעיניו יע־שה?

ושוב „שביל הזהב" הוטס הר־ציה ולא ימצאו האנשים שיר־צו לדרוך בו.

ובעניין לעניין באותו ענין. באחרונה פירסמה הפדרציה הספ־רות היהודית אריין הודיעה בההכנסות של אינטלקטואלים בהדרכתו של דוד הראבן ב־מכון לליהודי היהדות הנושא את שם אביו. היא כותבת בין הש־אר: אין ספק בעיני, שלימוד תורה בצורתה הוא עם פרופסו־רים כאוניברסיטת פרינסטון ו־קולומביה הוא אכן חוויה מיו־חדת במינה. שאין כל אדם זו־כה לה, והלוואי שנזכה ללמוד תורה וללמדה, כל ימי חיינו, אם בקרב גדולי־עם אלו ואם בקרב בני משפחתנו, בין הבנים של מסעמי השבת החג, או גם, כ־כה, סתם, ביום של חול".

בקריאת־ביניים לדברים שבת־

(סוף בעמוד 4)

התוכנית הכלכלית — סוף הדרך?

המשא ומתן בין האוצר וההסתדרות יסתיים ככל הנראה בפריצת מסגרת השכר

המשא ומתן החשאי בין האוצר להסתדרות שעליו נודע אתמול, מחזיר אותנו לעידן עסקת החבילה שלפני התוכנית הכלכלית. בחודש דצמבר אמור לפוג תוקפו של החוק לייצוב המשק, הוא לא יוארך, יש לאתר עד אז אלטרנטיבות. גם אם ירצה האוצר ב־הארכתו, צריך לזכור שהמועד הוא לאחר ביצוע הרוטציה, ואיש אינו מוכן לנבא מה יקרה אז.

המטרה של האוצר היא להגיע למעין „אמנה חברתית" שתמנע זעזועים ותבטיח מסגרת תקציבית שאינה פורצת גדרות ומ־עודדת אינפלציה. היא תבהיר לוועדי ה־עובדים למה הם יכולים לצפות ותתן ל־מעסיקים אפשרות לתכנן את צעדיהם מ־ראש.

עקרונות „האמנה החברתית" אמורים ל־היות אלה:

● ויתור של ההסתדרות על תביעות ל־העלאות שכר.

● ויתור של האוצר על כוונות להעלות מחירים ואת גובה המסים.

● קביעת גובה שער החליפין כך שייש־אר „קפוא".

הנחת האוצר היא שאם יוקפאו המחירים של המוצרים המסובסדים והשכר לא יעלה, תרד עוד יותר רמת האינפלציה, מהרמה המקובלת היום של 1.5—2 אחוזים בחודש, לחצי אחוז בלבד.

אולם, ברור עתה שהקפאת שכר לא תהיה. ההסתדרות תובעת להעלות את משכורותיהם של עובדי המדינה ב־6 אחוזים. האוצר מת־נגד, והפשרה המתגבשת היא שהעלאות שכר „בדלת הראשית" לא יהיו, אולם, יהיה קי־דום בדרגות, כלומר העלאות שכר „בדלת האחורית". מבחינת העלות, לא משנה אם משלמים לאותו עובד יותר בגין העלאת משכורתו או מצום שעלה בדרגה. האוצר טוען כי העלאת שכר בדרך זו „שווה" רק 1—2 אחוזים, אך העובדה שההסתדרות מס־תפקת בכך מלמדת שהסכומים גבוהים יותר, וינועו כנראה בין 6 ל־12 אחוזים.

העלאות שכר נוספות יוענקו באמצעות קי־צור שבוע העבודה ב־5 שעות, ומעבר ל־שבוע עבודה בין 5 ימים. כבר כעת ברור שעובדים מיוחסים ימשיכו לעבוד את ה־שעות הרגילות, אלא שכעת יוכרו חלק מהם כ„שעות נוספות" שהשכר עליהם גבוה יותר.

בוש אכזב את המצרים

סגן נשיא ארצות הברית ג'ורג' בוש איכ־זב את המצרים בביקורו, כאשר סירב להת־חייבות כלשהי בתשובה לפנייתה של ק־היר, המבקשת שהסיוע הכלכלי האמריקני המוענק לה יוענק על בסיס חדש. „לא היה ביכולתי לקבל על עצמי התחייבויות כלשהן באשר לבעיות האלה בשעה זו", אמר בוש לכתבים לאחר שנועד לשיחה שנמשכה שת־יים וחצי שעות עם נשיא מצרים חוסני מוב־ארק.

מצרים פנתה לארצות הברית בבקשה שת־קל על עומס תשלומי הריבית, שהיא חייבת לשלם על החוב הצבאי שלה בסך 4.5 מי־ליארד דולר, וביקשה גם שוושינגטון תתמוך בתכנית סיוע לקהיר על ידי קרן המטבע הבינלאומית.

כלכלת מצרים נפגעה קשות בעקבות ירי־דת מחירי הנפט בשוקי העולם וצמצום מ־כר במטבע התיירות, מאחר שתיירים מופח־דים על רקע הטרור הפוקד את המזרח ה־תיכון.

עם זאת אמר בוש, שהוא מתייחס באהדה לבקשותיה של מצרים. הוא הוסיף ואמר: „קיימות דרכים, שיאפשרו לנו לקיים שיתוף פעולה הדוק ביותר עם מצרים", אך הוא לא הציע הצעות ספציפיות.

הוא גילה כי אמר למובארק שארה"ב נתו־נה עתה בלחצים תקציביים מסובכים ביותר וזה מגביל את היכולת להגדיל סיוע למצרים.

עוד גילה בוש כי בשיחה עם מובארק הם דנו בסיכויים להסדר שלום במזה"ת ובמצב המו"מ בין מצרים לישראל בשאלת טאבה.

לאחר שיחה בארבע עיניים בין בוש ל־מובארק הצטרפו לשני האישים נציגים בכי־רים נוספים וביניהם ראש ממשלת מצרים עלי לוטפי, שר ההגנה והתעשייה הצבאית המרשל עבד חלים אבו־גזאלה, שר החוץ עיצמת עבד אל־מגיד ושר הכלכלה סולטן אבו־עלי.

מהצד האמריקני בלטה השתתפותו של ריצ'רד מרפי, עוזר שר החוץ, שטס בלילה האחרון לישראל וחזר משם במסגרת המאמ־צים להגיע להסכם בעניין מובלעת טאבה במהלך ביקורו של בוש במזה"ת.

בשיחה עם נציגי העתונות, אמר בוש כי דן עם מובארק גם בבעיית טאבה, אך לא מסר פרטים נוספים.

ביום ב' בבוקר ביקר בוש אצל קבר החייל האלמוני והניח זר פרחים גם על קברו מי שהיה נשיא מצרים המנוח אנואר סאדאת, שחתם על הסכם השלום עם ישראל.

(עי"ר—עי"צ)

מסע לפולין 1986 (ג')

קולונל יהודי בצבא פולין

מאת יעקב אדלשטיין

האיש הוא בעל שערות שיבה, מדבר אידיש עסיסית ואף עברית טובה למדי. הוא איננו מ־מוצא של משפחה מתבוללת יהודית בפולין. מש־פחתו היתה יהודית שורשית, וכאשר נתפס בצ־עירותו לקומוניזם התאבלו עליו בני משפחתו. אך באותם ימים שלפני מלחמת העולם השנייה נמנה עם צעירים יהודים רבים שראו ברעיון הקומוניסטי את גאולת העולם ואת גאולתם הם. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה עבר לרוסיה, גוייס לצבא האדום ועבר קורס קצינים. את הקורס הצבאי עשה סמוך למוסקבה, באותו מקום ממש שבו נעצרו הגרמנים לפני שערי מוס־קבה. כאשר נוסד הצבא הפולני העצמאי בברית המועצות, בחסות מוסקבה, בניגוד לצבא הגנרל אנדרס, שעבר לפרס והיה קשור לראש ממשלת הגולה הפולנית, הגנראל שיקורסקי — נקרא אל הדגל כאזרח פולני ונתבקש לעבור לצבא זה כדי לכהן בו בדרגה בכירה, כנאמן קומוניסטי ותיק בבטחה „לבנות את הקומוניזם בפולין ה־חדשה". זו היתה פקודה והוא מילא אחריה.

כשעבר לצבא הפולני, ניתנה לו לא רק חלי־פת מדים חדשה, אלא גם דמות חדשה. את שמו היהודי המקורי החליפו לשם פולני מקורי, לבל יכירו ביהדותו. הוא לא כהה על מעשה זה, אך כאז איבד לא רק את שמו היהודי אלא גם את עברו. עם הצבא הפולני החדש עבר את כל הקר־בות בדרך לשחרור פולין. הוא אף השתתף בשח־רור עירה הגרמניה כמפקד גדוד פולני. גדודו נלחם לשחרור פראג. הוא רכש אותות מלחמה על ההגו וכעמדו התחזק.

במשך השנים איבד הקשר עם יהודים ועם יהד־דות. לבני משפחתו בארץ ישראל לא כתב, אך הם ידעו עליו. למרות שהחליף את שמו היהודי לשם פולני מובהק, ואף שמראהו החיצוני לא דמה ליהודי, הכירו בו הפולנים שהוא יהודי. היו כאלה שאף העיזו להזכיר לו זאת בגלוי.

הוא לא הסתיר את יהדותו. הוא לא היה בין אלה מוותיקי הקומוניזם בפולין שביקשו להתה־בולל ולשכוח את יהדותם. להינשא דווקא ל־פולניה ולנתק את עצמו מן העם היהודי. להפך, הוא רצה להינשא לנערה יהודיה, אך כיוון ש־היה מרוחק מחברה יהודית, לבסוף נישא לצעירה פולניה, ונולדו להם ילדים, אשה זו, כדבריו, נהגה עמו בהגינות. ניהלה בית מסודר ולא סבלה בו בשל היותו יהודי. הוא המשיך לשרת בדרגה בכירה בצבא הפולני עד יציאתו לפנסיה. בשנות החמישים חל אצלו משבר. היה זה בתקופת כהונתו של גומולקה כמזכיר המפ־לגה הקומוניסטית וכשליטה של פולין. באותם ימים החל המשטר לפגוע ביהודים שתפסו עמדות בכירות במנגנון השלטון. האשימו אותם שהם נאמנים לישראל. גומולקה דיבר על כך בגלוי. מצבם של היהודים בדרג השלטון היה לא נוח. הם מצאו עצמם חשודים באי נאמנות לאחר שנות שירות רבות כוותיקי המפלגה וכנושאי דג־לה. רבים מהם היגרו באותם ימים לישראל או לארצות סקנדינביה.

אף הוא רצה לעלות לישראל עם משפחתו. לאשתו היו חברות בין הנשים הפולניות שנישאו ליהודים ובאו לישראל. הן כתבו לה כי מצבן בישראל לא נוח ביותר. הן מרגישות בודדות ואין להן חברות. אשתו התנגדה לעלות עמו ל־ישראל. היא אמרה לו:

— אתה סובל כאן, אני אסבול בישראל.

הוא עמד בפני ברירה קשה: לנטוש את אשתו וילדיו ולעלות לישראל, או להישאר עמם? אשתו התעקשה שלא לעזוב עמו את פולין. הוא החליט להישאר עם משפחתו. בינתיים מתה אש־תו והוא נשאר לבד. הוא ביקר פעמיים בישראל לתקופות ממושכות כדי להתראות עם בני משפ־חתו. העברית שלו [illegible] בבית ספר יהודי, והוא מדבר היום עב־רית שוטפת.

ילדיו נישאו. אין להם זיקה ליהדות. אך הם יודעים את מוצאם היהודי ואינם מתכחשים לו. בפגישות עמו הם מדברים תמיד על המסורת היהודית.

הוא עצמו התחיל לחזור לשורשיו היהודיים. הוא רוצה להינשא שנית עם אשה יהודיה. אך לדבריו, הנשים היהודיות שנשארו בפולין רוצות להינשא דווקא לפולנים. לא נאה להן לחיות עם יהודי.

היום הוא נמנה עם מתפללי בית הכנסת בוורשה. נוטל חלק בחיים היהודיים של הקהילה הק־טנה מסביב לבית הכנסת. מתעניין בכל נושא יהודי. עוקב אחרי הנעשה בישראל. קונה בשר כשר משחיטה של שוחט יהודי מבודפשט שבא אחת לחודש לפולין כדי לשחוט עבור יהודים שרוצים לאכול בשר כשר. הוא בקי במנהגי בית כנסת, ושום דבר אינו זר לו, שהרי בשנות נעו־ריו חי בחוג משפחתו הדתית. הוא עוסק במה שקרוי עסקנות יהודית. יהודים פונים אליו בבק־שות עזרה בדרג השלטון, שכן הוא, בתור בעל דרגה בכירה לשעבר בצבא יכול להגיע לדרג השלטון ולשכנע אותם למלא אחרי מבוקשו.

הוא התאכזב מן הקומוניזם שלו הקדיש את מיטב שנות חייו. במבט לאחור הוא סבור, כי כל חייו עבר עליו תוך טעות אחת גדולה.

הוא מנסה היום לתקן זאת על ידי התקש־רות ליהודים וחזרה ליהדות. הוא מקיים קשר עם ילדיו, אך דואב שאינם יהודים ולא ממשי־כים את מסורת העם היהודי. הוא רוצה לחיות בישראל, אך חושש מפני בעיות פרנסה. בפולין הוא חי על פנסיה מכובדת.

אין הוא מתבייש היום להבליט את יהדותו, למרות שחי רוב שנותיו כפולני. כאשר נכנסתי עמו לביקור בכנסיה עתיקה בקרקוב, שבה כמ־קובל מורידים את הכובע ונשארים בגלוי ראש, הוא פנה לכומר הממונה על הכנסיה וביקש ב־תור יהודי להיכנס למקום כשהוא חבוש כיפה לראשו. הכומר נענה בשלילה.

איש זה מסמל הלך באותם יהודים שחיים עדיין בפולין. מעריכים את מספרם בכשמונה אלפים, רובם בגיל הפנסיה. הם חוששים לעזוב את פולין שבה לא ימצאו את פרנסתם לעת זקנ־תם בארץ חדשה.

בוורשה נוסד חוג נוער יהודי. בנים ובנות ל־הורים ששירתו את הקומוניזם כל ימי חייהם ונשארו נאמנים לרעיון. לכן גם לא נטשו את פולין למרות האכזבות.

בחיפוש אחרי שורשים ובדרכם חזרה ליהדות הם לומדים עברית, היסטוריה יהודית ומקורות יהודיים, תוך ניתוק הקשר עם הממסד היהודי הקשור למשטר הקיים.

אחת מראשי החוג הזה היא בת לעסקן יהודי קומוניסטי ותיק, שתפס עמדה מכובדת בקומוניזם הפולני עוד לפני המלחמה. ולאחריה היה מראשי הדוברים של אותו חוג של קומוניסטים יהודים שתקעו בשופר הקומוניזם באמצעות הע־יתון באידיש הממשיך עדיין בפולין „פאלקס שטימע". האיש תפס עמדה בכירה במפלגה הק־ומוניסטית הפולנית. הבת התחנכה כמובן על טהרת הרעיון הקומוניסטי. היא נישאה לצעיר פולני שפגשה באוניברסיטה. עד מהרה התברר כי אותו צעיר פולני אינו אלא שיכור גדול שנישא לה כדי להתקרב באמצעותה לדרגות הבכירות בשלטון. לאחר שנתיים התגרשה ממנו. מראה אינו פולני. אלא כשל יהודיה כשרה. בניגוד להוריה, שהתכחשו כל ימיהם ליהדותם ודגלו בקומוניזם, היא נמנית היום עם אותו חוג שמבקש לחזור לשורשים היהודיים. זהו חוג מצומצם של כמה עשרות צעירים יהודים שמ־חפשים את עברם היהודי ורוצים לחזור לשור־שים.

אותה שכבה של יהודים שהיו נאמנים לקו הקו־מוניסטי, ובשל כך נשארו בפולין, הולכת ונעל־מת. רבים מהם התאכזבו לעת זקנתם מן הרע־יון הקומוניסטי. בבית הכנסת בוורשה ובקרקוב מתקיים מדי שבת בשבתו מניין לתפילה. [illegible] מן היהודים שנשארו בפולין את שירותי הדת.

על מצפה המשק

אורות אדומים

בעוד כולנו מתבשמים מהצלחותיה הגלויות של התוכנית הכלכלית, מתחילים אט־אט להתפרסם נתונים סטטיסטיים שיש בהם כדי להדליק נורה־אדומה אצל קברניטי־המשק. ראוי היה שאלה המופקדים על כלכלת ישראל יקראו את המפה כדבעי.

השבוע התפרסמו נתונים מדאיגים על הגידול בפעילות הכלכלית בחודש יולי־86' הן לעומת החודש שעבר, יוני־986, והן לעומת החודש המקביל אשתקד, יולי־85'.

בגרעא היבוא, נמסר, כי ביולי־86' יובאו ארצה 5310 מכוניות — פי 3 לעומת היבוא ביולי אשתקד; מקלטי־טלויזיה 8623 — פי 9 מיולי אשתקד וב־3300 יותר מאשר ביוני השנה; מקררים: 1948 ביולי — פי 6.5 (!) מיולי אשתקד — ועליה של 101 אחוז לעומת יוני אשתקד. כן נרשמה עליה גדולה ביבוא מוצרי קיימא אחרים כמכונות־כביסה, וידיאו ועוד.

מהד גיסא, אגף אחד באוצר צריך להיות מרוצה: — כתוצאה מהגידול האמור בפעילות הכלכלית חלה עליה ריאלית של 40 אחוז בהיקף הכנסות האוצר ממסים על היבוא באפריל—יולי. נוסף לכך ההכנסות במע"מ גדלו ריאלית ב־9 אחוזים וממס קנייה ב־22 אחוז.

אולם, טעות תהיה להסתכל על הנתונים דלעיל רק במשקפי הכנסות במיסים. זהו פרט קטן. עצם הגידול הרב בייבוא ובפעילות הצרכנית חייבים לעורר דאגה, הם מלמדים משהו על ההרגשה הרווחה בציבור, כאילו הכל בסדר, כאילו חזרה היציבות הכלכלית.

יהיו מי שינסו להפחית מחומרת הנתונים ולומר שאין להיבהל מההשוואה בין יולי־86' לעומת יולי־85'. שכן ביולי אשתקד היתה האטה ניכרת בפעילות הכלכלית במשק עקב הנהגת התוכנית הכלכלית באותו חודש. אליבא דבעלי־דעה זאת, יש להשוות את נתוני היבוא ביולי השנה עם יוני השנה. ולו לצורך הוויכוח — גם אם נאמץ את הגישה הזו, נראה, כי ביולי־86' נרשמה עלייה ניכרת של עשרות אחוזים במרבית מוצרי היבוא „המקובלים". יהיו אחרים שינסו לפטור עצמם מלפעול לבלימת הגידול בייבוא, בכך שיאמרו כי משקל היבוא של מוצרי התצרוכת המיובאים בכלל היבוא מגיע ל־7 עד 8 אחוזים בלבד, ולפיכך גם אם חל שינוי במגמה בתחום זה, הוא אינו מסכן את היעדים שהציב לעצמו המשק בתחום המט"ח ולפיכך אין להיבהל.

הסבר נוסף הנשמע הוא שהגידול בייבוא מוצרי קיימא אינו מפתיע, שכן היה צפוי לאחר תקופה ממושכת של מיתון בתחום זה.

זו הנקודה החשובה העלולה לסנוור את עיני האחראים לנושא. נכון הוא, שלאחר תקופה של מיתון וריסון הצריכה, שכבי שהאזרחים ישחררו מעט את הנצירה ויחלו בסבב קניות מחודש. אולם השאלה הנוקבת היא, האם הגיע העת לפתיחת הכיסים?

האומנם המשק הגיע לרמת יציבות, בתחום הגרעון במט"ח, למשל, עד שגידול כה גדול בייבוא מוצרי קיימא אינו יכול להחזיר את הגלגל אחורה?

ואספקט נוסף, השוב לא פחות הוא — ה„ראש" של הציבור.

גידול כה ניכר בייבוא בחודש אולי (כאשר הוא נפגש עם גידול של 30 אחוז במספר היוצאים לחו"ל), מלמד על הרגשת רווחה בציבור. כבר זמן רב שלא ניחתו עליו גזירות כלכליות חדשות ועם היציבות הוא כבר למד לחיות.

הציבור מתיר אט־אט את התפס שבחגורה הכלכלית — וחבל שהוא פועל כך קודם שהכלכלה התייצבה על קרקע־בטוחה. אין זה אומר שיש להטיל לאלתר הגבלות נוספות על היבוא, אולם ודאי שצריכים לעבוד בשלב זה במישור הפסיכולוגי על הציבור. יש להסביר שהיציבות בכלכלת המשק עדיין איננה מובטחת. הציבור הוכיח עצמו ככזה שמוכן לתרום, רק שיידע שטרם הגענו לחוף מבטחים — ושקברניטיו ישמשו לו דוגמה נאמנה.

מעבר שקט ל„סל המטבעות"

השבוע במשק

מאת מוטי זפט

הימים הראשונים להנהגת „סל המטבעות החדש" עברו על המשק ברגיעה מוחלטת. רק בבורסה נרשמו בתחילה הצעים כבדים לאפיקים צמודי המט"ח, כמניות הבנקים שבהסדר ואגרות החוב הדולריות — אולם גם באפיקים אלה נרגעה הבהלה. גם בשוק השחור היתה רק ירידה מתונה ביותר בשער הדולר והפער בינו לבין השער היציג של הדולר נשאר בגבולות של 3 עד 5 אחוזים.

הבנקים המסחריים מצידם כבר הנהיגו שורה של אפיקי השקעה צמודים לסל החדש, כך שהציבור הנבוך יכול להתחיל „למצוא את עצמו".

יחד עם זאת, אין ספק שביטול „הצוגר" של שער הדולר, תהיינה השלכות על המשק בפרט ועל האזרח בכלל, זאת בהתאם להתפתחויות בשוקי הכספים בעולם.

רבים שואלים מה באשר להשקעות הדולריות שברשותם כמניות ההסדר ואגרות החוב. התרחשויות באפיקים אלה יהיו צמודות מעתה לשינויים בשער הדולר בשוקי הכספים בעולם. עד כה, מאז יולי אשתקד לא היתה לאספקט זה כל השפעה עליהם. בעתות, והיה עם הישבר הירידה בדולר בעולם — גם אפיקים אלה צפויים להיות, ד־כך, אגב אם סבוריך זה יתיחש לקופת המדינה יהיה קל יותר להשתחרר מצל בניית הבנקים ב־1988, שכן הבדיקה תפצה את הבניית המורת פ"ית שקלים. אגב, כך גם באשר להתוכנית החסכון הצמודות לדולר.

כה באשר לדולר השחור? מפליא, אבל השבוע יתברר שקצת הגיון יש גם בשוק זה, כשנמסר על הסל החדש לא היתה כל בהלה יולדי לייתבלות הדולר וביורים האחרונים היתה אך ירידה מתונה בשער הדולר השחור. סביר להניח, שאם תמשך היחלשות הדולר בעולם (וכך צופים רוב הכלכלנים) יירד גם שערו של הדולר השחור ובמקביל יתחזקו המטבעות האירופאים.

לסל החדש עשויות להיות השלכות גם על מחירי מוצרי היבוא. בהנחה האמורה לעיל, עשויים להתייקר מוצרי היבוא מאירופה ויפן בעוד מחירי המוצרים המיובאים מארה"ב עשויים לרדת.

„התכליתי" של הנהגת הסל החדש היא להביא להאטה נוספת בשיעור האינפלציה. זאת כיצד?

הצמדת השקל לדולר, כפי שהיתה עד כה, גרמה לכך שההתחזקות המטבעות האירופיים הביאה לפיחות השקל ביחס למטבעות שהתחזקו וזה גרם לעליית מחירים במשק. ביטול הצמדה לדולר היא קביעת הצמדות לסל יביא לכך שהתחזקות המטבעות האירופאים לא תתבטא כולה בפיחות השקל ובאינפלציה שכן „העודף" במכלול האינפלציה היורכים נוספים כלפי היבוא. ההשוכים כשבהם הסכם השכר במשק התוליגה מתקציב הממשלה.

הנהגת הסל החדש תביא לכך שלשנויים ביחסי הכוחות של המטבעות בשוקי העולם תהיה השפעה ניכרת על כלכלתינו הלאומית בין השאר בנושא רזרות המט"ח.

מכאן שקברניטי המשק צריכים להיות יותר מתמיד, עם אצבע על הדופק.

שנת מס אחידה במשק

הממשלה אימצה השבוע בקשה של שלטונות המס, לאחד את „שנת המס". בסקטורים השונים. ואכן, בתום שנת הכספים הנוכחית ב־31 במרץ 1987, תונהג בישראל שנת מס וזהה לשנה האזרחית.

הדבר בשלמותו יחל בינואר 1988 ולכן שנת המס הבאה, זו המתחילה במרץ 1987 תהיה רק בת 9 חודשים.

הממשלה, שאימצה את ההצעה, העבירה את הנושא לועדת השרים לחקיקה, כדי שתגבש סופית הצעת לחוק.

ההחלטה תביא לשינויים מפליגים, שכן עד כה היו 4 סוגים של שנת מס הרגילה (באפריל־מרץ), בסקטור החקלאי (מאוקטובר־ספטמבר), במערכת החינוך (מאוגוסט עד יולי) ושנת כספים קלנדרית (ינואר־דצמבר) שהיתה נהוגה במספר מצומצם של חברות במשק.

הבנקים מציעים תוכניות הצמודות לסל החדש

בעוד האוצר ה„מתבצר" עדיין נבוך מ„סל" המטבעות החדש וכביטול הצמדת המשק לדולר, הזדרזו הבנקים השונים להציע אפיקי השקעה צמודים ל„סל" המטבעות החדש.

אחת מהצעות מדברת על תכנית חסכון המהווה למעשה פקדון פת"מ, שיוצמד עתה ל„סל" במקום לדולר כפי שהיה עד כה. המדובר בהפקדה ל־12 חודשים. הפקדון ישא ריבית משוקללת המשולמת על כ"א מהמטבעות הכלולים ב„סל" ועל־פי כוחם היחסי בו.

במקביל לכך גם ניתן יהיה לקבל בבנקים אשראי צמוד־סל, כאשר שיעור הריבית ייקבע גם הוא כשיקלול הריביות ב„סל".

אנשים ומעשים

●●● ההנהלה החדשה של האיגוד הישראלי ליחסי ציבור שנבחרה באחרונה, החליטה לפתוח בהליכים לקראת חקיקת חוק רישוי יחסי ציבור מהווים המקצוע האיגוד וחבריו לגוף כדוגמת לשכת רואי חשבון ולשכת עורכי דין. פעולה זו תצטרף לשורת פעולות נוספות שמטרתן עיסוק במקצוע אך ורק לאלה שעומדים בקריטריונים ובאתיקה המקצועית, התרו אמת את עקרונות מועצת העיתונות ולקוד אתיקה מקצועית של יחסי ציבור המקובלת ברחבי העולם. כמו כן יפעל האיגוד להקנות למקצוע יחסי ציבור ולעוסקים בו תדמית של גוף מקצועי הפועל על פי קריטריונים של יושר, אמינות, ידע ונסיון.

כיו"ר הנהלת האיגוד נבחר משה דיין, בעל משרד יחסי ציבור. לסגן יו"ר וגזבר נבחר דוד תגר, דובר קופ"ח, ליו"ר ועדת אתיקה — בנציון שירה, ממשרד „שירה, מאיר, שקולניק". יו"ר ועדת חברות — גב' רבקה רבינוביץ מעת"א. יו"ר ועדת הסברה ויחסי ציבור — דגניה כהן, מנהלת יחסי ציבור במלון „רגואל" וליו"ר ועדת בקורת — מיכאל ברזילי, קשרי חוץ, בית התפוצות.

*

●●● יעקב בורק (38) מבעלי חברת „ישום", שהיה בצוות ההקמה של „כוח המשימה הכלכלי" ושימש מנהלו בפועל משך שנתיים, החליט לשוב לעסקים פרטיים. מחליפו יהיה עו"ד אהוד גרא (40) מנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון. גרא יכנס לתפקידו החדש בראשית חודש אוקטובר, לאחר תקופת חפיפה קצרה עם יעקב בורק.

קבוצת גנגר משתלטת על „חיפה כימיקלים"

איש העסקים אריה גנגר חבריו מתמיד בקניית מניות „חיפה כימיקליים" מידי חברות ישראליות המחזיקות בכמות גדולה ממניות חברה זו.

השבוע פורסם כי לאחר שרכש מניות „חיפה כימיקלים" מחברת בת של דלק, הגיעה קב' גנגר להסכם עקרוני (הכפוף לאישור הרשויות) עם בתי הזיקוק לרכישת מניותיהן ב„חיפה כימיקלים".

אם אומנם תצא גם עיסקה זו אל הפועל, יגיע חלקה של הקבוצה למעלה 90 אחוז בהצבעה ב„חיפה כימיקלים".

נראה שלקבוצה זו תיאבון גדול. עתה מקיימת הבורסה מגעים עם הקבוצה, בהצעה שתצא בהצעת רכש לציבור בעלי המניות הנסחרות בבורסה.

בין לבין, — שערי המניה ממשיכים לדהור קדימה.

עיכובים בקביעת תעריפים חדשים לביטוח הרכב

לפני מספר חודשים נתבשרנו על רה־ארגון בפוליסות הביטוח לרכב. הובטח שהפוליסות יכתבו בלשון ברורה לכל כך שכל בעל רכב יוכל לבחון את פרטי הפוליסה ולהחליט לאיזה סעיף הוא זקוק ועל איזה מוותר.

אולם, תרף ההבטחות — הנושא עדיין מתעכב. העיכוב האחרון נובע מדרישות ועדת מישנה בכנסת מהמפקח על הביטוח להבטיח שהסדר החדש לא ינוצל ע"י חברות הביטוח להעלאת מחירים.

על פי ההסדר המוצע, יחולקו כלי הרכב ל־50 קבוצות, כאשר לכל אחת מהן ייקבע תעריף נפרד. יותר מתן הנחה אך שיעורה יהיה כפוף לאישור משרד האוצר.

חוגים המקורבים לנושא אינם צופים להוזלות משמעותיות בסדר החדש ולדבריהם מבוטחים במסגרת קבוצה גדולה שזכו להנחה מיוחדת עקב היקף הפוליסות — עשויים למצוא עצמם משלמים יותר, עם הכנסת ההסדר החדש.

ביקוש עצום למזגנים לרכב — נדחו הזמנות ייצוא

מזג האויר החם עושה את שלו.

לאור הביקוש הגבוה למזגני האוויר לרכב הוחלט בחברת „אלכס אוריגינל" לעבור ליום עבודה בן 27 שעות... עובדי החברה עברו למסגרת עבודה בת שתי משמרות: משמרת א' בת 13 שעות ומשמרת ב' בת 12 שעות (תוך חפיפה בת 3 שעות של שתי המשמרות), בדרך זו מקווים ב„אלכס" להתגבר על הביקוש הבלתי רגיל שנוצר למוצרי החברה.

מלבד הביקוש המקומי מתכננת חברת „אלכס" להדביק גם את קצב ייצור המזגנים לייצוא — ייצוא, שנפגע לאחרונה בשל הביקוש המקומי הגבוה. „הביקוש השנה למזגני האוויר לרכב שלנו עולה על כל הציפיות עד כי נאלצנו לדחות הזמנות בת רבע מיליון דולר מגרמניה", מסר אלכס הורביץ, מנכ"ל „אלכס אוריגינל".

מפעל „אלכס", הצומד בסוריה של תהליך הרחבה, בהשקעה בת חצי מיליון דולר, כבר הגדיל עקב כך את הייצור בשיעור של 40 אחוזים לערך, אך הביקוש השנה עלה על כל הציפיות.

300 חברות משתתפות ב„בנק מידע" עסקי ישראלי — אמריקני

למעלה מ־300 חברות בישראל ובארה"ב העבירו מידע עסקי מפורט ל„בנק המידע" שהקימה לשכת המסחר ישראל—אמריקה לקראת „שבוע המסחר ישראל—אמריקה" אשר ייפתח בתל־אביב, במעמד שר המסחר והת"ע גד יעקבי קליינמן יימסר, בעוד כחודשיים.

אריק מקלף, נשיא לשכת המסחר ישראל—אמריקה, מסר כי באמצעות בנק המידע המיוחד יוכלו משתתפי „שבוע המסחר ישראל—אמריקה" לבדוק אילו חברות פעילות בתחומים הדומים לשלהן ולהיפגש עם המנהלים אשר יגיעו ארצה לשם יצירת התקשרויות עסקיות לצורך יצוא, יבוא, שיווק, או כל יצוג מסחרי אחר.

באחרונה נרתמה גם שגרירות ארה"ב בישראל לקדום שבוע המסחר ישראל—אמריקה ושיגרה פניות אל חברות הקשורות עסקית עם ישראל בקריאה לבוא לישראל וליטול חלק באירוע לאומי חשוב זה.

מערכת חדשנית לרישום שיחות טלפון

מערכת רישום שיחות יחידה במינה פותחה עבור מרכז הקונגרסים בניו יורק ע"י חב' גרומן האמריקנית וחברת י. ב. ס. תעשיות תוכנה הישראלית.

המערכת רושמת את השיחות לפי קוד לקוח, בהבדל מרשום השיחות עפ"י השלוחות כמקובל היום. יתרונה של המערכת חיוב הלקוחות של שיחות שבוצעו בכל חלקי מרכז הקונגרסים ולאו דוקא מהשלוחה המותקנת באולם התצוגה.

מרכז הקונגרסים בניו יורק שנפתח באפריל השנה, הוא הגדול המתקדם מסוגו בעולם. שטחו 1.8 מליון רגל והוא ערוך לקליטת 85 אלף מבקרים מדי יום.

מאיר הורך, מרכז הפרוייקט מטעם חברת י. ב. ס. תעשיות תוכנה מסביר, כי כל מציג מקבל בתחילת התערוכה קוד סודי, בעזרתו הוא מחייג מכל טלפון ברחבי אולמות התצוגה.

מערכת המחשב שפותחה ע"י גרומן וי. ב. ס. יודעת לטפל ב־4000 שלוחות המבוצעות במקביל ולקשר בין מערכת המחשב המרכזית של אולם הקונגרסים המבוססת על מחשבי י.ב.מ. הלקוח מקבל דו"ח מפורט של שיחותיו הכולל מס' הטלפון, זמן תחילת השיחה, זמן סיומה ועוד.

חלה ירידה של 1.1% בביקוש לחשמל בחודשים אפריל — יוני 1986

מסיכומי ביניים של המחלקה לסטטיסטיקה וחקר שווקים בחברת החשמל עולה, כי בחודשים אפריל—יוני 86 חלה ירידה של 1.1 אחוז בביקוש לחשמל בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בביקוש נראית בולטת יותר על רקע העובדה שבדבתן זה בשנת 85 היתה עליה של 6.4 אחוז. בחברת החשמל מסבירים, כי תופעה זו נרבצת בעיקר בשני תחומים, שאיבת מים והתקפאה במשק.

במגזר הביתי היתה עליה של 2.8 אחוז בחודשים אפריל יוני 86 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. במגזר המסחרי ציבורי עליה של 7.4 אחוז בחקלאות עליה של 0.8 אחוז בתעשיה ירידה של 0.4 אחוז הנתון הבולט המשמעותי ביותר בשאיבת מים ירידה של 20.7 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

עוצם החום, ששרר בחודש יולי שחלף, הביא אמנם לעליה בשיאי הביקוש לחשמל (בין השעות 11—13) אולם לא שינה את המגמה הכללית בביקוש לחשמל.

מאה שנה לתעשיית המכוניות

מאת חיים לנגלבן

ממלכת טונגה, מהווה קבוצת איים באוקיאנוס השקט. נוגלת בדרום מזרח לאיי פיג'י, ובצפון מזרח לניו־זילנד. טונגה ידועה גם בשם „פרנדלי איילנדס" — האיים הידידותיים.

לאחר שהגיעה טונגה להסכם עם מיטבעת פובג'ר, על חוזה להטבעת מטבעות זכרון, היציאה סדרה בת ארבעה מטבעות זכרון, לציון מלאת מאה שנה לתעשיית המכוניות. אין בכך להוציא מסקנות, כי טונגה פגיעה מאוד בייצור מכוניות, הכוונה היא כלכלית: להשתלב בנושאים בהם קיימת דרישה בצד אספנים, ומכאן הדרך להנפקת מטבעות או בולים על כל נושא.

בעולם, העיקר הגורם הכלכלי החיובי בהפגנת מטבע זר הנשנכים בזום אדיר לקופה המטבלה. בסך הכל בכלכלת טונגה מבוססת על גידול בקר וצאן וגידולים של דקלי קוקוס בננות. ירקות ופירות שונים וגם דייג פותח. היצוא מורכב כמעט כולו מקופרה ומבננות. מאזן התשלומים חיובי ביותר, בעיקר בגלל הנפקת הבולים והמטבעות.

על הצד הקדמי של המטבעות במלאת 100 שנה לתעשיית המכוניות, מופיע דיוקנו של מלך טונגה, טאופאהו טופאואו הרביעי. על הצד האחורי מופיע שינוי לסקולרוידציה השורות בגיוונו, מכונית במודל חדש ברקע הקדמי, ומכונית מדגם ישן ברקע האחורי.

צמיד המכוניות שעל המטבע הם: רולס רויס סילבר גוסט ורולס רויס מודרני מדגם קאמארג; לנד־רובר ורינג'־רובר; מכונית סירו קאולי מתוצרת בוריס, בעלת „אף שורי עם מייס מינין; ד"

Mgia and Mgbgt

הערכים הנקובים של המטבעות מתבססים על המתכת שממנה הם עשויים. מטבעות מפלטינה טהורה הם בני ערך של 1 האוג; מטבעות הזהב בטוהר 22 קאראט הם בערך של 10 פאאנגה; מטבעות בני 9 קאראט הם בערך של 10 פא'אנגה: כסף סטרלינג — 1 פאאנגה; מצופה כסף — פאאנגה; וקופרו ניקל הם בערך של 50 סניטי. המטבע האחרון הוא בתגמיר פלוטס במיוחד בגירסה רגילה לא למחזור הכסף.

מן הראוי לציין, כי מטבעות המכוניות הינם ההנפקה הראשונה מבין שתי סדרות זכרון בהטבעת מיטבעת פובג'ר עבור טונגה הפיצה, עליהם מופיעה שנת ההטבעה 1985. הסדרה הבאה — עם שנת הנפקת 1966, הוטבעה לציון יום הולדתה ה־85 של המלכה — האם אליזבט.

סטבעות ומדליות

חדשות אחרונות ממיטבעת פובג'ר — המיטבעה הטביעה את גירסות החמש והעשר אונקיות של יחידות מטילי הזהב „אנג'יל".

ה„אנג'יל" בן 10 אונקיות זהב, הוא בקוטר 63 מ"מ, עוביו 6.5 מ"מ ומשקלו 340 גרם זהב אבסולוטי, תמכר כמטיל זהב במחיר מחיר השוק בתוספת פרמיה נמוכה, המקובלת לגבי מטילי הזהב בעולם. ואילו ה„אנג'יל" במשקל של חמש אונקיות זהב טהור, נתוכו כמחצית המטיל בן 10 אונקיות.

מחירי מדליות הזהב

להלן מחירי מדליות זהב הנהוגים בשוק המטבעות. בסוגריים המחירים שמשלמים הסוחרים למוכרי המדליות: בר מצווה 1960 דולרים (לעומת 260 דולרים שמשלמים הסוחרים למוכרי המדליות: העובד המצטיין 1952— 290 דולרים (לעומת 250 דולרים שמשלמים הסוחרים), צליינים 1963 — 390 ד' (לעומת 330 ד'); מצדה 1965 — 220 (לעומת 180); ירושלים 1965— 370 (330); רוטשילד 1965 — 380 (345); בלפור 1967 — 395 (345); אל על 1969 — 400 (350); שחרור 1974 — סדרה בת שלוש מדליות זהב — 310 (280); רובינשטיין 1974 — ללא החתימה — 360 (330); רובינשטיין 1974 עם חתימה — 420 (380); פלטינה 1973 — 490 (410); טכניון 1974 — 360 (325); יהלום 1975—6— (335); שאגאל 1000—1976 (800); יהדי נתן 1977—360 (325); מורשת בבל 1976 — 800 (700); שמע ישראל 1980 190 (145); שואה ותקומה 1981 — 190 (165); שלום 1979 — 350 (320); מכסיקו 1978 — 38 מ"מ 430 (375); מכסיקו 30 מ"מ 1978— 225 (190); רובינשטיין עם חתימה 1977 — 420 (360); רובינשטיין 1980 עם חתימה—420 (360); לוס אנג'לס 1980 הגדולה — 200 (150); לוס אנג'לס הקטנה — 130 (80); אגם 1985 הגדולה — 550 (490); אגם הקטנה 1985 — 220 דולרים, לעומת 170 דולרים שמשלמים הסוחרים למוכרי המדליות.

המחירים מהווים כאינדיקציה בלבד. הם גם אינדיקאטיביים לגבי עיסקת חליפין בין אספנים ומשקיעים בינם לבין עצמם. לא צורך בתיווך שלישי.

מומחי אבטחה מהשוק המשותף ידריכו חברות ישראליות

שני מומחי אבטחה מהולנד ד"ר מאישליה, המייצגים לנציבות השוק המשותף ולנאט"ו, יגיעו לארץ ב־13 באוגוסט למפגשים עם יצרני ציוד אבטחה בישראל, להצגת צרכי מדינות אירופה בשוק האבטחה (הבטחון).

ממכון היצוא נמסר, כי המומחים יקיימו במהלך ביקורם, שיחות יעוץ לחברות שתרצינה הנחיות כיצד לחדור עם מוצריהן למדינות השוק המשותף. בהמשך לפעילות זו, תגיע לארץ בחודש ספטמבר משלחת של 25 אנשי עסקים מאירופה, במטרה לקשור עיסקאות בתחום מוצרי האבטחה.

אושרה הגדלת החסכון בתכניות החודשיות

עפ"י אישור האוצר וועדת הכספים של הכנסת ניתן כיום להגדיל את סכום החסכון החודשי. באופן מדורג, עד לסכום של 100 ש"ח וזאת מעבר להגדלה המותרת עפ"י תקנות התכניות. (ההגדלה המותרת כיום עפ"י התקנות היא מידי חודש עד לשיעור של 125 אחוז מעליית המדד או הדולר, בהתאם לתוכניה).

הדבר מאפשר לחוסכים. אשר סכום החסכון החודשי שלהם נמוך מ־100 ש"ח, להגדיל מידי חודש את סכום ההפקדה עד להכפלת הסכום וזאת עד לתקרה של 100 ש"ח.

אם ההפקדה נמוכה מ־20 ש"ח — ניתן להגדילה בבת אחת עד ל־20 ש"ח ומסכום זה להמשיך בהדרגה עד ל־100 ש"ח. מכאן ואילך תוגדל ההפקדה כ"יי הדיש. בהתאם לעליית הדולר או המדד.

מבצע בטוח משקפיים „משקפיים על בטוח"

אגוד האופטומטריסטים בשיתוף ארגוניות בטוח אלמגורים יוצאים עתה בתכנית חדשנית ראשונה מסוגה בישראל של בטוח משקפיים אולריסק (כל הסיכונים) ודגם — ללא כל תוספת מחיר.

תוכנית בטוח המשקפיים החדשנית המכסה את כל הסיכונים ובכלל זה אבדן, שבר, וגניבה עונה על צרכי ציבור קונים גדול של כ־200,000 הזקוקים לנדקים אלו ונפגע מהם באותו זיכה לעיתים קרובות.

את ביטוח המשקפיים יקבל חינם כל הרוכש זוג משקפיים אצל כל אחד מאמתיים חברי אגוד האופטומטריסטים המשתתף בתוכנית ללא כל תוספת למחיר הנקוב. הבטוח שהוא לשנה, חל על כל סוגי המשקפיים ללא מגבלה של מחיר מינימום ועד לתקרת הגבוהה של 500 ש"ח.

את המשתתפים בתוכנית ניתן לזהות ע"פ סמל האגוד — סמל העין השלישית הטבוע על הנחיתם.

„שביל הזהב"

(סוף מעמוד 3)

בה יהודית אורין — למלא בעיני — למה חיכתה עד להזדמנות נדירה זו, את כל זאת היה יכולה לשמוע אצל אביה החכם והלמדן ר' מאיר אורין ז"ל בביתו בנעוריה, שהיה מקיים שיעור קבוע בהיפהו אתמהה.

ונחזור להמשך דבריה באותה כתבה: „ואת מתוקה דעתו עוד יותר, שהתלמוד (הדגשה שלי) יותר מדי חשוב מכדי להשאיר אותו בידיים חרדיות שהחינוך החילוני חייב את לידי האורתוקים". חברתה למערכת העיתון שבו כותבת יהודית אורין פנינה מילולש. באמרה: „עד כדי כך הין כולנו יודעים איך הפקיעו „החילוניים" את עצמם. ממש בכוח, מכל מה שמדי היהודית מציפורניהם של קשור לימודי התנ"ך והתלמוד. את ספר הספרים הפכו, עוד בדורו של ביאליק, ל„סיפורי המקרא"... ובהמשך: מה קרה לתבנית של „תודעה יהודית" של זלמן ארן, ואותו דבר אירע לתבניותיו של זבולון המר. מי עוצר בעד „החילוני" שנפשו חשקה ללמוד תורה?

ומוסיף המלבה"ד: אם יבוא העריך, כותבת „100 שנה למכרצי החילוני ללימוד התורה — הכל היה משתנה מן הקצה אל הקצה, כי הובטח לנו: „הלוואי אותי עזבו — אומרת השכינה ותורתי שמרו, כי המאור שבתורה היה מחזירם למוטב.

זהו הפתרון למחפשים את „שביל הזהב" שהפך לצערנו למטבע שחוק.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „שרונים / צפון השרון"
רח' שטמפפר 5 — נתניה
טל: 053-6573 ת.ד. 2171

הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוגשה לועדתנו בקשה להרשות:
בניית בית מגורים בהקלה של עד 6% משטח המגרש, גוש 8016 חלקה 59 מגרש 2115 — אבן־יהודה.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לועדה המקומית, לפי הכתובת הנקובה לעיל למשרדי הועדות המקומיות, תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי חרות
יו"ר הועדה
שרונים

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בקשה: גוש: 6551 חלקה: 334 ברחוב: יהודה הנשיא 73 המסומנת באזור מגורים א בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים קוטג' דו־משפחתי. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
ת.ב. 4151

מ. ורבין
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
מרחב רמת־השרון

מכתבים למערכת

אי־דיוקים בדיווחי הצופה מוועידת המפד"ל

כקורא ותיק של „הצופה", וכמי שקשור אליו בהרבה נימים, אני מבקש לבקר את הדיווח שלכם מועידת המפד"ל (מיום ד' בתמוז) בקטע מסויים, הקשור לדיון האידיאולוגי בנושא „חברה ונוער", ושהייתי אחד ממנחיו.

א) סופרכם מציין, כי דיון זה זכה „להשתתפות מירבית" של צירי הועידה. אין זה נכון. בדיון השתתפו כ־250 איש, שהם כרבע מהצירים. גם מספר זה היה זוקק, כפני שבכל שאר הדיונים השתתפו במליאה בממוצע 70—80 איש בלבד, בעוד שמעל 900 (!) צירים הסתובבו דרך קבע במסדרונות ובמסעדות או בילו על הדשא. כמחאה על כך הצעתי לנעול את הדיון ולהורשו למשיכנסו הצעירים לאולם הועידה, הצעתי נתקבלה. ראוי היה ש„הצופה" ידיע על כך במפורש לקוראיו.

ב) דברי הוכתרו ב„הצופה" בכותרת: „אמנון שפירא — לבער היהדותיות שבתוכנו".

מילים אלה לא יצאו מפי כשלום, לא בכתב ולא בע"פ, והעתונאי שהחליט להצמיד לי כותרת זו — עשה שירות רע לענין.

ג) סופרכם מצטט בשם קוראי „הצופה", כי בדברי התרסתי נגד אותם מדים דתיים בתמ"ד, הם שולחים את ילדיהם לחינוך „העצמאי". אני בהחלט מסכים לדברים אלה ורואה תופעה זו בחומרה רבה. אולם בדברי הפתיחה שלי בועידה, ולא בשום הזדמנות אחרת בועידה, לא אמרתי רעיון זה ולא דומה לו. מדוע הדביקו לי דברים שלא אמרתי?

עצוב לי מאוד להעיר הערות אלה מפני שכחלק של התהליך השיקום של המפד"ל עלינו להגיע לאמינות בכל הנוגע לדיווח אמת. (אילו היו לי פנאי וסבלנות, הייתי מפרסם ניתוח ספרותי של הדו"ח בכתב, שהוגש לצירי הועידה — „בימי מבחן ומעש — בין ועידה לועידה", כדי להוכיח את השוותי אלה).

אם לא נישיר מבט אל עצמנו בראי, ולא נראה את עצמנו בדיוק כפי שאנחנו, בגדלנו הטבעי — לא תהיה לנו, חלילה, תקומה. מעתון התנועה אנו מצפים שיהיה הראשון שיפגל לעצמו נורמות חיוניות אלה, ויתווה בכך את הדרך גם למוסדות התנועה האחרים.

אמנון שפירא
קב' מירת צבי

לא ביקש לעצור הקמת ישובים ביו"ש

בעיתונכם מיום ד', ט"ז בתמוז, במסגרת הדיווח מדיוני הועידה תחת הכותרת „לא לקבל החלטות תמוהות וכו'" הובאו בשמי דברים לא מדויקים. נכתב כאילו אמרתי „שיש לעצור, למרבה הצער, את תהליך הקמתם של ישובים חדשים". ברצוני להביא לידיעת הקוראים והמערכת, כי הרגשתי תמיד והדגש שאני קורא להמשך הקמת ישובים בכל חלקי ארץ־ישראל גם בתקופה זו. אך עקב הבעיות הכלכליות ועודף היצור החקלאי כיום, צריכים ישובים אלו להיות ישובים קהילתיים או תעשייתיים (במקרה של יוזמה) ואת המשאבים הקיימים לחקלאות להפנות לחיזוק הישובים החקלאיים הקיימים. כך שקראתי בהמשך לדבריו של אליעזר. אבטבי שדבר לפני רק לשנות את העדיפות, אך חס וחלילה לא לעצור הקמת ישובים.

דובי פל
שדמות־מחולה

שאלות למלך „חסן השני"

אין לנו שום אינטרסים במארוקו אבל פשוט בשם אהבת השלום, מהראוי שהמלך חסן השני יענה על שתי שאלות:

1. האם הוא מוכן להכיר בזכות ההגדרה העצמית של „הפוליסריו" ולנהל איתם מו"מ ישיר?
2. האם מוכן הוא לוותר על סיפוח סהרה הספרדית למרוקו?

הרי הפוליסריו איננה שואפת לחסל את מרוקו. אין להם „אמנה פוליסרית" האומרת שאין עם מרוקאי ושלמרוקו אין זכות קיום. מדוע אם כך לא תכיר בהם ותאפשר הקמת מדינה „פוליסרית" ליד מרוקו?

אמנון פרח
ירושלים

כללים לפגישות עם מנהיגים ערביים

אם לראשי ממשלה בישראל יאמצו כללים בסיסיים בפגישותיהם עם מנהיגים ערביים, לא יגיעו אף פעם למצב שבו ישובו „לא" לשאלותיהם כפי שארע במרוקו. להלן הכללים כשהם מיושמים על המלך חסן:

— ישראל איננה נותנת מבחינת זכויותיה לעצמאות לאומית מאשר מרוקו או כל מדינה אחרת. ירושלים היתה בירתה של ישראל לפני שמישהו שמע על מקום בשם ראבאט.

— ישראל זכאית לבטחון ולשטחים לא פחות מאשר מרוקו זקוקה או זכאית להשתלט על סהרה הספרדית.

— ישראל לא תיכנס למו"מ עם גוף כל־שהוא שאינו מכיר בהחלטות 242 ו־338 ואשר חרת על דגלו את השמדתה (האמנה הפלשתינאית). זאת היתה צריכה להיות התשובה לשאלת המלך על כוונות ישראל למו"מ עם אש"ף.

— ישראל מוכנה למו"מ על קביעת גבולותיה הסופיים. אין היא חייבת לתת תשובה מראש כיצד יסתיים המו"מ כפי שהמלך ביקש.

— ראש ממשלת ישראל מוכן להיפגש בגלוי וישירות עם כל מנהיג מדינה ערבית. העובדה שהערבים מסרבים, מוכיחה את אי־כנותם להגיע לשלום.

יצחק אמונה
ירושלים

ה' ישמרנו מידידים כאלה

אחרי „פסטיבאלים" רבים המשמחים את עם ישראל, כמו „דוח בייסקי", „רקנטי", „שב"כ", בא תור הפסטיבל של יוזמת השלום של חסן השני. המלך הערבי הזה התגלה כ„ידיד אמיתי" של עמנו ו„מודאג" מזה שישראל היא היחידה שמרוויחה מהמצב שקיים כעת. עקב כך החליט לעשות לנו „חסד" ולהשפיל עצמו עד שיחה פומבית עם ראש ממשלתנו, וזה כדי להציע לו לקבל תוכנית פס.

תכנית זאת היא לא אחרת אלא תוכנית של אש"ף על חיסול מדינתנו בשלבים. אז מדוע לא להגיב ובמיוחד כאשר הח"כ רפי אדרי מספר שמלך מרוקו אומר שהוא „אח ליהודים?"... רק שאלהים ישמור אותנו „מנאהים" כאלה.

שפרה איזנשטיין
ירושלים

שאפתנותו של זמיר

בילדותי קראתי את הסיפור על הזמיר שרצה להיות הזמר הגדול ביותר בין צפורי השיר. לא הסתפק בשירו היפה והנעים אלא לעלות על כילום ועל עצמו. וקרה לו שנקרעו לו מיתרי הקול והוא נחנק ר"ל.

נזכרתי בסיפור בקראי ב„הצופה" שהיועץ המשפטי לשעבר של הממשלה רוצה להיות רשות משפטית עצמאית, מעל השרים והממשלה ולקבוע לא רק מה זה חוק אלא גם מה מותר לממשלה לעשות, כפי צין על־ישר. אחר קראתי שמר זמיר רצה להיות גם מעל השופט, היינו להחליט איזה פסק דין של שופט יש לבצע ואיזה לא.

מנחם בבריך
חיפה

מי שחומל על רוצח אינו ראוי לסליחה

— בזמן האחרון קראנו בעתונות על יהודי שהלך בשוק חברון, וקיבל סכין בגבו. יהודי אחר נחכון בשכם, וקיבל סכין בגבו. חוגי השמאל החבריקים יפי הנפש ראו ושמעו על זה והגיבו על המקרים האלה. אבל אם קרה מקרה הפוך, וערבי נפגע, אז כל המקהלה השמאלנית מתקוממת, ועומדת על דגליה, ודורשת חקירה. דם יהודי זול יותר מדם ערבי.

— שתי נשים נאשמות בגזילת תיירת אמריקנית ורציחתה. המשפט מתנהל עכשיו. אבל אני שואל כיצד נעשה הדבר הזה? הלא שתי החשודות לא עשו את הדבר מתוך דחוק כלכלי? ואחרי עיון וחקירה באתי לידי מסקנה, שהחינוך החילוני הקלוקל הביאו לכך. נראה שלא למדו בבית הספר את ה„דברות" לא תגזול ולא תרצח, וגם בבית לא קיבלו את החינוך כראוי. המורה בבית הספר החילוני עובר על הדברות בלי תשומת לב מיוחדת, לא למדים את משמעותן של דברות אלו. אילו המורה והמחנך היה מסביר היטב את הדברות, לא היה קורה שבגלל כמה דולרים, יהיו מוכנים לרצוח נפש בישראל, בזמן שהכסף לא דרוש להן. שתיהן עבדו בבנק, והרוויחו די יפה, אלא שאין מצפון, זהו החינוך החילוני.

— זה למעלה מחודש ימים שלא יורד מהפרק, מהרדיו, מהטלוויזיה ומהכנסת ענין של שב"כ. שני מחבלים רוצחים שלא הספיקו לבצע את זממם להרוג עשרות יהודים באוטובוס, קמו אותם, והרגו אותם. נתרעמו אמות הסיפים של אנשי השמאל יפי הנפש. הילכן שהרגו אותם ללא משפט? לפי דעתם היו צריכים להשאיר אותם חיים ולשפוט אותם, ואח"כ להחליפם בשבויים אחרים. שכחו, את מקרה שאול המלך, שנלחם בעמלקים, וניצח אותם, אלא שהשאיר את אגג חי, ולא הרגו. אמר לו שמואל הנביא, אתה לא יכול להיות מלך על ישראל, כי אתה חומל על רוצח וסולח לו.

ובכן, מעלים גרה כל הזמן, הדבר נהיה לחוכא ואטלולא. מוזרים על השב"כ בכל מקום. משפילים את עצמם, מורידים את כבודנו בעיני הערבים. במקום לטכס עצה כיצד לשפר את המצב, לבנות את הארץ ולהביא עולים חדשים כדי ליישב את השממות, מסתכסכים חברי הכנסת בדברים קטני ערך. הגיע הזמן שנאמר לחברי הכנסת: לא לשם כך נבחרתם. שימרו על אחדות העם והמדינה!

מרדכי צבי רובק
תל־אביב

בג"ץ מורה הלכה

(סוף מעמוד 3)

היא בבעלות המדינה, כאשר הוא מפרסם את מאמריו, אפילו לא ינעמו לשלטון. מצב דומה הוא לגבי כהני־דת ומנהיגים דתיים. מותר להם לבצע פעולות פולחן דתי באופן חפשי, וכאשר המדובר בדת היהודית, מותר לרב ללמד תורה ולהורות ולענות לשואלים בעניני דת באין מפריע. כאשר המדינה מעניקה לרבנים כוח או שררה בשטח מסויים, אין ללמוד מכך כי עליהם לחדול לפעול כרבנים ומנהיגים דתיים של העדה. להיפך, כאשר המדינה מעניקה סמכות כזאת לרבנים, היא עושה זאת דוקא (דגש במקור) בגלל מעמדם כרבנים" (עמ' 102 — 103 לפסק־הדין).

כב' השופט קיסטר מסביר כי „ההכרעה היא של המפלגה עצמה, אבל מקובל בחיים פוליטיים במדינה, כי חברי סיעה בכנסת נועצים במוסד המפלגה ואף מקבלים הכרעתם של מוסדות המפלגה. כן נועצים בגופים אחרים, כגון הסתדרות העובדים בשאלות של מדיניות בעניני עבודה ולכלכלה, כאשר נדרשים להכריע בכך אם להצטרף לממשלה. יש ופונים גם לפרופסורים ואידיאולוגים בשאלה אם מצע מסויים תואם עקרונות דמוקרטיים או סוציאליסטיים. ויש שפרופסורים, סופרים ועתונאים אינם מחכים לפניות מצד המפלגות, אלא פונים אליהם בהצעות ואף בדרישות".

השופט קיסטר ממשיך: „האם יש פסול בכך שמפלגה־פלונית תפנה לרבנים? נראה שאין פסול בכך. כל אדם מישראל רשאי, אם הוא בר־הכי, לשאול את עצמו אם פעולה מסויימת מנוגדת או אינה מנוגדת להלכה. אם אינו יכול לסמוך על עצמו — ישאל תלמיד־חכם בר סמכא; אפילו אינו רב שנתמנה על־ידי הציבור. אך אם הרב הנשאל נתקבל על ידי הציבור (כרב שכונה, רב העיר או רב ראשי) חייב הוא לברר את השאלה שהופנתה אליו. למעשה, משמעותו של המונח „רב" הוא „מורה", כלומר, מורה הוראה בעניני דת. כדאי להזכיר, שבכל דת ודת נמצאים מנהיגים רוחניים או כהני דת שתפקידם להורות לבני עדתם את עיקרי דתם ודיניהם. אם נטלת מאדם את האפשרות לשאול את מבינים ומאת הרועים את האפשרות להשיב ולהורות, הרי ביטלת למעשה את חופש הדיבור ואף את ענייני הדת" (שם, בעמ' 103).

עוד מסביר השופט קיסטר כי: „מתוך ההבדל בין דת למשפט נובע, כי לתשובות של המורה (במקרה שלנו — הרבנים), אין תוקף משפטי או נפקות משפטית, אלא אם כן הוענקה להם סמכות משפטית בשטח מסויים. באין סמכות משפטית, הנפקות של הוראות הרב היא בשטח המצפון והמוסר, וההחלטה בידי השואל אם ישמע ואם יחדל. העובדה שהשאלה נוגעת לא רק לעניני טקס תפילה, כשרות או מנהגי

אבילות, אינה מעלה ואינה מורידה. דת ישראל, או, כפי שרבים מכנים אותה, תורת ישראל, משתרעת על פני כל שטחי החיים, לרבות חיים מדיניים. אין כל דופי בכך אם אדם מישראל ישאל מפי לרבנים אם מבחינת הדת והמצפון מותר לו לקבל תפקיד פלוני, והרב ילמד היטב את המציאות, יברר את כל הצדדים להיתר ולאיסור ויורה לו לנהוג כפי שיורה. חוזר אני ומדגיש, כי אין להוראה כזו כל תוקף משפטי, ואם לא צייתו — אין כל סנקציה משפטית על כך" (עמ' 104).

השופט קיסטר מסכם וקובע: הסמכויות שקיבלו מועצת הרבנות הראשית או לרבנים הראשיים אינן באות לפגוע במעמדם כרבנים ובסמכותם המצפונית הדתית כרבנים, מורי הוראה ומנהיגים רוחניים, שהרי כל חברי הרבנות רבנים המה. הרבנים הראשיים רשאים לענות תשובה לכל מי שיפנה אליהם בשאלה. ובוודאי יענו אם השאלה היא בעניין שהוא בהיקף ארצי ולא מקומי בלבד. הסיכום הוא, שלכאורה המשפט אין כל פיסה להתערב אם אדם פונה לרב אם מותר לו מבחינת ההלכה הדתית לקבל תפקיד פלוני ו־אין כל פגם בכך אם בחר לשאול לא תלמיד חכם שאין לו תפקיד רבני אלא בחר לשאול רבנים שנבחרו לפי חוקים שנחקקו במדינה. אין גם פסול בכך כי לשאלה יש גם צד מדיני ויתר על כן, לרבנים מותר לפנות לבני עדתם בלי שנשאלו" (עמ' 105 — 106).

חיזוק להשקפה שהובאה ע"י כב' השופט קיסטר אנו מוצאים גם בבג"ץ 512/81 המכון לארכיאולוגיה והיר יגאל שילה נגד שר החינוך והתרבות (פסקי דין, כרך לה, חלק רביעי, עמ' 533). המדובר בחפירות שהתנהלו ב„עיר דוד", אשר במהלכן הוציאו הרבנים הראשיים פסק הלכה האוסר על עבודה בחלק מאתר החפירה. נשיא בית־המשפט, השופט יצחק כהן ז"ל קובע כי „אין מקום לבוא בטענה כלפי השר (זבולון המר — א. ש.), שהוא כביכול, קיבל את פסק ההלכה של מועצת הרבנות הראשית בבחינת „כה ראה וקדש". במתן פסק הלכה זה לא פעלה מועצת הרבנות הראשית במסגרת סמכויותיה על פי החוק, אך כידוע חברי מועצת הרבנות הראשית הם גם מורי הלכה, ופסיקתם בעניני הלכה יכולה לשמש תומך לשיקוליו של מי שהוסמך על פי חוק המדינה (בעמ' 547 לפסק־הדין). השופט כהן מסיים את פסק־דינו בהערה צינית: „ניתן להגיד, באנאלוגיה לאמרה ידועה, שעניין החפירות הוא יותר מדי רציני כדי להשאירו בידי ארכיאולוגים בלבד" (בעמ' 548).

ובעקבות השופט צחק כהן נאמר גם אנו: עניין הפוליטיקה הוא יותר מדי רציני כדי להשאירו בידי פוליטיקאים בלבד.

(המשך יבוא)

„נורמאליזציה" נוסח מצרים

שר התיירות המצרי סואר כילטן בעת ביקורו בארץ נמנע מלהניח זר ליד מצבת הזיכרון לקדושי השואה ב„יד ושם". הוא הגיע אל הנהלת „יד ושם", כמקובל בביקורים של אישים רמי מעלה אך נשאר ללא זר. הסביר מוזמה הבה המצרי במיוחד, כי השר הופתע שעליו להניח זר ומכיליא לא יכול היה ליטול אותו לידיו כדי להניחו ליד מצבת הזיכרון.

איך אומרים: הסבר צולע במקצת...

בכלל, שר התיירות בביקורו ב„יד ושם" חלף בצעדים מהירים על פני הצילומים והדיאגרמות המתארים את מאורעות השואה. גם נמנע מלהשמיע דברים בגנות המעשים הללו. הדבר היחיד שנכון היה לומר, פי זה בעצם סירוב...

גם בסיור שערך במפרץ אילת הקפיד שלא ליצור רושם, כי הנה הנורמאליזציה היתה לעובדה קיימת. כך, כאשר הסירה בה שייט החלה להתקדם בכיוון אי האלמוגים ביקש לחזור לאילת. „שם כבר הייתי" — אמר, ולא עזרו כל ההפצרות מצד המלווים לבקר באי האלמוגים שהוא אחד האתרים התיירותיים שהרבה ישראלים מגלים בו ענין רב...

ביקורו של שר התיירות בא במסגרת הפעולות המואצת של מצרים, כדי לתבוע תמיכה על שר הבוררות בענין טאבה.

בהתיחסו לאפשרויות לקידום התיירות בין מצרים לישראל אמר שר התיירות המצרי: אם ייחתם שטר הבוררות על טאבה גם תיירים יבואו...

ראוי לציין כי תאורה רם הדרג הקפיד שלא להרבות דברים ובמיוחד שלא לגלוש לנושאים שיש להם אספקט פוליטי. „אני לא פוליטיקאי — אני סוחר..." — אמר השר המצרי בתשובה לשאלות שהוצגו לו עם בואו לארץ. אולם, חיש התברר כי שר התיירות המצרי שהציג את עצמו כסוחר בכל זאת מקפיד לנהוג כעסקה מדינאי גם לגבי קידום יחסי התיירות בין שתי הארצות.

בין היתר נמסר, כי מצרים שוללת כל אפשרות לשיתוף פעולה עם ישראל בפרויקטים לפיתוח אתרי תיירות בסיני ובמפרץ שלמה. לא זו בלבד. אלא, פקידים בכירים במשטר המצרי, חזרו והדגישו כי ממשלתם שוללת כל צורה אפשרית של שיתוף פעולה בפיתוח ענפי התיירות. יוצא איפוא, שגם אם המצרים יסכימו לקידום התיירות, יימשכו ההגבלות לגבי ישראל בכלל והשקעות ישראליות בפרט.

נראה, ששלטונות מצרים מוסיפים להסתייג מישראל — מכל מקום, אינם מוכנים להתייחס אליה כמקובל ביחסים תקינים בין עמים ומדינות.

בנסיבות אלה ניתן להטיל ספק לגבי יישום הסכמי הנורמאליזציה שנחתמו בין ישראל למצרים. נורמאליזציה לפי המתכון המצרי לא תמיד עולה בקנה אחד עם נורמליזציה כמקובל בין עמים ומדינות. טוב שנזכור זאת גם עתה ערב החתימה על שטר הבוררות בענין טאבה.

קשה להשתחרר מהרושם כי כל ההבטחות הניתנות ע"י המצרים, כי מיד עם החתימה על שטר הבוררות, נגיע ליחסים נורמאלים, בסופו של דבר, מובילות למטרה אחת ויחידה. והיא להוציא את טאבה מידיה של ישראל.

מא"ך

מגמה מעורבת במניות

מאת מרדכי זקס

מגמה מעורבת שוב השתלטה על הבורסה. אתמול נקבעו 154 ירידות שערים, 107 עליות ו־123 ניירות נשארו ללא שינוי בשער; המחזור הצטמצם לכ־7.4 מליון שקל מהם 2.4 מליון ש"ח במניות והשאר.

במרבית ענפי המניות היו תנודות מתונות עד 5%, בקרנות הנאמנות המתמחות במניות היה גיוס של 600 אלף ש"ח ובקרנות הדולריות היה פדיון של 1.8 מיליון ש"ח.

למניות והמסחר היה עודף ביקוש של כ־4.1 מליון ש"ח והן עלו עד כאחוז.

בכלל, במסחר במניות נמשך הקימוש אך העיקר היה קטן ויבמקביל לו הורגש ביקושים קטנים ע"י „מקורבים" וקרנות, הוציצע נקלט כחלק מה„סבבות" ללא שינוי בשער (ים־המלח, נכסים, דיסקונט השקעות וצור) ובאהרות בירידות מתונות (כלל תעשיות 2.3%, אזורים 1.1% ועוד) בין ה„הופעות" בלטו הסקו רגילות שירדה ב־9.2% לאחר עליה תלולה ביום המסחר הקודם וח.מ.ן בה נקבע שער „מוכרים בלי בדי".

לאגרות החוב הצמודות למדד היה עודף היצע של 1.8 מליון ש"ח והן נסחרו בירידות עד אחוז. באגרות הצמודות למט"ח היו ירידות קלות.

„סל" המטבעות ירד ב־0.41% ל־1.4916 ש"ח והשער היציג של הדולר ב־0.37% ל־1.4923 ש"ח.

שערי המניות

המניה	השער	השינוי בנק'	השינוי ב־%
אי.די.בי.	79060	860**	+ 1.1
אגוד	58790	+790	+ 1.4
דיסקונט א'	101000	+700	+ 0.7
מזרחי	32510	+310	+ 1.0
סהנות 0.1	1050	+ 35	+ 3.5
פועלים	53790	+620	+ 1.2
כללי	136950	+1350	+ 1.0
בליל	34250	+340	+ 1.0
מימון 1.0	46270*		
תבינלאומי	3590*		
פ.בי.	3989*		
אדנים	13700	+600	+ 4.6
לאר' משי ש'	5000	— 40	— 0.8
פ. משי ש'	1495	+ 50	+ 3.5
משכן ש'	2240	— 15	— 0.7
עצמאות	7400	+100	+ 1.4
טפ' ד"ג ש'	13200	+360	+ 2.8
מירב	5000	—101	— 2.0
שלמון	367	— 3	— 0.8
לאור' תע' ש'	6050	+ 50	+ 0.8
חסנה ש'	481	— 9	— 1.8
הסביקס 0.1	709	— 21	— 2.9
סקיריסט	2515*		
ציון 5.0	2105	+ 94	+ 4.7
דלק ש'	2990*		
שופרסל א'	5181	+ 31	+ 0.6
אזורים	608	— 7	— 1.1
אפריקה 1.0	23100	+220	+ 1.0
דנקנר 1.0	4070	—110	— 2.6
נכסים	2660*		
גב"ים 0.5	2550	— 20	— 0.8
הכ' היי' ש'	49200*		
ישפרו	2750	—150	— 5.2
ישרס	12200	—500	— 3.9
רמסק מ"ר	8850	—900	— 9.2
אגן	18990	+182	+ 1.0
אורדן 0.1	9700	—150	— 1.5
אי.פי.	822	— 8	— 1.0
אל' 0.25 ש'	3299	— 99	— 2.9
אלקט' 0.5	7550*		
דשנים 0.5	1155	— 10	— 0.9
כבלים ש'	14350	+700	+ 5.1
קופ' מח 1.0	1248*		
חיפה כימי'	575*		
טבע ש'	53800	+900	+ 1.7
כלל ילקטי'	2100	— 60	— 2.8
לזדיה 0.4	823	— 17	— 2.0
ים־המלח	15850*		
מפ' נייר	202150*		
פטרוכימים	575*		
נחושתן 0.5	6500	— 35	— 0.5
פוליגון	8180	+ 90	+ 1.1
פריטאזרום	11050*		
אי.די.בי פי'	3540*		
אלרן ש'	2740	+ 10	+ 0.4
ה. לישי' 1.0	7970	+101	+ 1.3
אמפא	12600	— 30	— 0.2
דיס' השי' ש'	2295*		
פו' השי' ש'	5300*		
ירדן	3839	+150	+ 4.1
מז' השי' ש'	15357	—343	— 2.2
כלל גריין	362*		
כלל תעשיות	1270	— 30	— 2.3
פמון 0.5	5290	— 10	— 0.2
קריון	3650*		
פז נפט	12600	—100	— 0.8

* ללא שינוי

אתמול בבורסה

הודעות מהבורסה

● בר־מגן — המסד מתואם של כ־436 אלף ש"ח ב־1985/6 לעומת כ־387 אלף ש"ח אשתקד.

● הוועד המנהל של הבורסה החליט, שהחומר המופץ ע"י הבורסה אחרי שעה 15.30 והמחייב הפסקת מסחר בנייר, — הפסקת המסחר תתקיים בכל מקרה ביום המחרת, בין אם בזמן קבלת החומר היתה הפסקת מסחר ובין אם לא, — זאת לפחות בימי חמישי ובתנאי שהחומר נמסר לבורסה בשעה סבירה. חומר שיופץ ביום ו', — הפסקת המסחר (אם מתחייבת) תהיה ביום א'.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה

הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — אורי ועדה ברי — לאשר תוכנית להקמת בנין מגורים מדורג ברחוב חלימאגה מס' 2 חלקה 39 בגוש 10701, אחוזה.

הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה למגורים של 5.8 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות: 08.03 — 11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

ב/איתמר ינופיץ
מהנדס העיר

אישים ומוסדות

— טקס הנשואים של אביטל, בתם של ד"ר שמעון אמיר ורעיתו, מנהל האקדמיה הישראלית למדעים, עם מר בני חיים, מהאוניברסיטה העברית, התקיים בירושלים בהשתתפות אנשי תורה ומדע ואורחים רבים. סידור קידושין ערך הרב יהודה ודלג"ג, רבה של קרית היובל. בברכות נתכבד פרופ' אפרים אורבך, נשיא האקדמיה הישראלית למדעים.

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה

על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקוי בנין.
דהיינו הקמת קוטג' חד משפחתי בקו בנין דרומי של 4.50 מ' במקום 5.0 מ' המותרים ומזרחי בקו בנין של 4.70 מ' במקום 5.0 מ' המותרים.
שעל החלקה 109 בגוש: 18167 רחוב גורדאי 20 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. זכב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

נרשמו לנשואין

לשכת הרבנות — לוד

עמרם בן הלל הלל (רוק) ישראל—מושב ברקת; שושנה בת עובאדי כעסוף (רוקה) ישראל—מושב ברקת.
עמרם בן שושן פרימה (רוק) ישראל מושב זיתן; חנה בת כמוס זרארוף (רוקה) ישראל—לוד.
שמואל בן רפאל סליין (רוק) ישראל—לוד; אורית בת אברהם קליף (רוקה) ישראל—לוד.
אברהם בן יגנת בנימין (רוק) ישראל—לוד; אסתר בת יצחק שושן (רוקה) ישראל—בת ים.
ישעיהו בן ישראל—הרד (רוק) ישראל—חיפה; אורית בת אלי הרד (רוקה) ישראל—לוד.
רפאל בן משה דאדיאה (רוק) ישראל—לוד; לאה בת סולומון סלקר (רוקה) ישראל—לוד.
ליאון בן שלמה סליין (רוק) ישראל—לוד; אורנה בת נעים חלובה (רוקה) ישראל—רמלה.
סימון בן רמתולה יקוטי (רוק) ישראל—לוד; צנעה בת כמוס לנסר (רוקה) ישראל—לוד.
אליהו בן יצחק אבוטבול (רוק) ישראל—לוד; אהובה בת אבנר סודרי (רוקה) מרוקו—לוד.
דוד בן משה לוי (רוק) ישראל—לוד; אורית בת גגו עזריה (רוקה) ישראל—לוד.
גלה בן שליקו בטיאשווילי (רוק) ברה"מ—ירושלים; מרינה בת יעקב משיאשווילי (רוקה) ברה"מ—לוד.
יעקב עמום בן יצחק בוהביק (רוק) ישראל—לוד; איריס בת אברהם בכר (רוקה) ישראל—לוד.
דניאל בן בן ציון אלשווילי (רוק) ברה"מ—לוד; אסתר בת יצחק בסר בישווילי (רוקה) ישראל—לוד.
ליאון בן יעיב סליאס (רוק) ישראל—לוד; גיזה בת משה ברישר (רוקה) ישראל—לוד.

הרבנות הראשית — באר שבע

לוסטו אברהם בן אליהו (רוק) ישראל—ערד; קריספין עליזה בת מאיר (רוקה) מרוקו—ערד.
דנינו יוסף בן מסעוד (רוק) מרוקו—באר שבע; דבאש אולמביה אורה בת משה (רוקה) ישראל—באר שבע.
בסיס גוני יהושע בן יהודה (רוק) צרפת—באר שבע; מדר מיכל מרטין בת חיים (רוקה) ישראל—באר שבע.
דמרי צבי בן עמרם (רוק) ישראל—באר שבע; שרון גניה (סממה) בת ביורא (רוקה) ישראל—באר שבע.
קלוסקי עמרי בן אברהם (רוק) באר שבע—קבוץ רביבים; בליל דורית בת יוסף (רוקה) ישראל—קבוץ רביבים.
עזר מורד (מרדכי) בן יהודה (רוק) ישראל—באר שבע; יחזקאל תפרת בת ריקסור (רוקה) ישראל—באר שבע.
סוכפלד דוגן בן מרדכי (רוק) ישראל—באר שבע; קרעי שושנה בת יוסף (רוקה) ישראל—באר שבע.
מלול ציון בן יעקב (רוק) מרוקו—באר שבע; אסולין נורית בת מריו (רוקה) ישראל—באר שבע.
דדוה סמי בן חיים (רוק) מרוקו—באר שבע; גיאנה שרה (דוא אשווילי) בת דואנשווילי סימון (רוקה) ברה"מ—באר שבע.
חווט משה בן יחיה (רוק) ישראל—באר שבע; בימון עליזה בת רפאל (רוקה) ישראל—באר שבע.
בושארי דניאל בן שלום (רוק) ישראל—באר שבע; בינחס מזל בת ריימונד (רוקה) ישראל—דימונה.
שגב (שוגאוקר) משמש בן שרגא אוקר יוסף (רוק) הודו—דימונה; שפורקר נגמי בת שמואל (רוקה) הודו—באר שבע.
אמסלם שלום בן אליהו (רוק) מרוקו—באר שבע; מזרחי אסתר עטי בת רפאל (רוקה) ישראל—ירושלים.
מצליח יצחק בן אלי (רוק) טוניסיה—באר שבע; רם (אבוטבול) רונית בת אליעזר (רוקה) ישראל—
אתיון חיים בן יעקב (רוק) ישראל—באר שבע; אתיון יוכבד בת סלומון (רוקה) ישראל—באר שבע.
גבון יהודה בן חיים (רוק) ישראל—קרית גת; רקובסקי גליה בת דב (רוקה) ישראל—קבוץ בית קמה.
עדן (שטסמניק) דניאל שי"ש בן אברהם צבן (רוק) ישראל—עין שמש; (שטיגמיל — מנצר) בת שחם מרדכי (גרושה) ישראל—באר שבע.
חביב אבנון בן יוסף (רוק) ישראל—ערד; גרוסמן סיגל בת שבתאי מרדכי (רוקה) ישראל—באר שבע.
רויטמן גד בן ג'איגל (רוק) ישראל—באר שבע; קליין אורה בת ביאליק.
שמואלי אורון (שמיליביץ) בן שמואלי אברהם (רוק) ישראל—נהריה; פסס איריס בת לוד (רוקה) ישראל—באר שבע.

לשכת הרבנות — נהריה

שלום בן שאול אזולאי (רוק) נהריה; רות בת רפאל וריזן (רוקה) נהריה.
ציון בן אברהם דוכס (רוק) נהריה; גילה בת משה כהן (רוקה) צפת.
יהושע בן יונה הג'יג' (רוק) נהריה; כוכבה בת ראובן שמחה (רוקה) מושב שפיא.
גיא בן יהודה בן בריג בן צבי (רוק) רעננה; מיכל בת יהודה בריגסקי (רוקה) חיפה.
אביגדור בן ירחמיאל הורניק (רוק) נהריה; בת שבע בת דוד (בלול) סבידוביץ (גרושה) נהריה.
אריה אברהם בן רפאל בר לב (רוק) נהריה; תמירה בת ראובן כאיריבין (רוקה) נהריה.
אריה בן בריכו פלימניק (רוק) נתניה; זיוה בת אברהם אישרי (רוקה) נהיב השירה.
אליהו בן דוד בר חיים (רוק) בית שאן; רחל בת אלברט קירשוס (רוקה) נהריה.
ארז אהרל בן יוסף פנחס (רוק) נהריה; רבקה בת יצחק סירושה (רוקה) נהריה.
חיים בן לאוי גריימביץ (רוק) נהריה; פנינה בת לאון בלום (רוקה) נהריה.

המועצה הדתית — מעלה אדומים

פרידמן שמעון בן קלוגיצ'ר (רוק) מעלה אדומים—ישראל; אהלר ניטל בת אלחנן (רוקה) חיפה—ארה"ב.

לשכת הרבנות — מושב אורה

צבי אברהם בן חיים (רוק) מושב אורה—ישראל; חסר שושנה בת חיים (רוקה) בית שאן—ישראל.

מועצה אזורית — [illegible]

ציון תב'ב בן סעדיה (רוק) מושב יכיני—תימן; הדסה גבר בת יוסף (רוקה) מושב יכיני—תימן.

לשכת הרבנות — בני [illegible]

ראם אוריאל בן אשר (אלנן) ישראל—אבני איתן; ספירא עפרה בת אברהם (רוקה) ישראל—קבוצת יבנה.

המועצה הדתית — שדרות

הכיין משה בן מנדר (רוק) שדרות—ישראל; אבגוי רינית בת פרדלי (רוקה) חולון—ישראל.
פינטו גבריאל בן מאיר (רוק) שדרות—ישראל; שניאור יעל בת אלימור (רוקה) שדרות—ישראל.
קבסה דוד בן חנניה (רוק) שדרות—ישראל; כהן מרילין בת יצחק (רוקה) שדרות—ישראל.
כהן חביב בן שמעון (רוק) שדרות—ישראל; אלון שינפל בת חביב (רוקה) שדרות—ישראל.
דיין שמעון בן ברוך (רוק) קרית גת—ישראל; לזאה מרטין בת ג'י ז"ל (רוקה) שדרות—ישראל.
כהן יעקב בן אלי (רוק) שדרות—ישראל; מלול דורים בת מרסל (רוקה) שדרות—ישראל.
ברדה שאול־יובל בן אדווארד (רוק) שדרות—ישראל; סולימני דליה בת אהרון (רוקה) שדרות—ישראל.
תורג'מן אלי בן שמעון (רוק) שדרות—מרוקו; מלכה יעל בת יעיש (רוקה) שדרות—מרוקו.
אמויאל מרסיל (מיטי) בן יוסף (רוק) שדרות—מרוקו; בניטה סנדרה בת יעקב (רוקה) שדרות—ישראל.
ואנינו מרדכי בן סלומון ז"ל (רוק) שדרות—ישראל; כליה ניצה בת משה (רוקה) בת ים—ישראל.
עזרן מרדכי בן יהודה (רוק) שדרות—מרוקו; פרץ ציפורה בת מכלוף (גרושה) מושב נועם—ישראל.
כלימי צבי בן נבי (רוק) קיבוץ דורות—ישראל; בן הרוש ריוזי בת שמעון (רוקה) ק. מלאכי—מרוקו.
אוחיון רפאל בן נסים (רוק) שדרות—מרוקו; וקנין עליזה בת אברהם (רוקה) שדרות—ישראל.
פרץ נפתלי בן דוד (רוק) שדרות—ישראל; כלפון אורלי בת ציון (רוקה) שדרות—ישראל.

לשכת הרבנות — יהוד

סאיר אברהם בן מרדכי (רוק) ישראל—יהוד; קרדי רחל בת דוסה (רוקה) ישראל—באר שבע.
חן אבי בן דוד (רוק) ישראל—בת ים; נעים עדנה בת אהרון (רוקה) ישראל—בת ים.
נמני דוד בן עמוס (גרוש) ישראל—יהוד; סאטלי־גיגולי־בכר לבנה בת יוסף (גרושה) ישראל—רעננה.
אנידם משה בן מאיר (גרוש) ישראל—יהוד; מריא איסקוב בת גריגורי (גרושה) רוסיה—לוד.
ישראלי צבי בן אליהו (רוק) ישראל—יהוד; שאול רונית בת משה (רוקה) ישראל—יהוד.
ארבל כישאל בן ראובן (גרוש) ישראל—בני עטרות; סנדלר יעל בת משה (רוקה) ישראל—יהוד.
אשכנזי משה בן ויטלר (רוק) ישראל—יהוד; דיראני אורלי בת מאיר (רוקה) ישראל—אור יהודה.
רז אריאל־שי בן דוד (רוק) ישראל—יהוד; ליברטי רחל בת ארמון (רוקה) ישראל—פתח תקוה.
משאלי מרדכי בן שלום (רוק) ישראל—יהוד; בילוין רות בת אברהם אבינו (גרושה) שוודיה—יהוד.
ראובני יצחק בן נגיו (רוק) ישראל—נוה מונסון; פינטו אופירה בת עובדיה (רוקה) ישראל—יהוד.
סבחה אלברט בן נעים (רוק) עירק—תל אביב; קסיס מישל־פרחה בת יצחק (רוקה) מרוקו—ראשון לציון.
לוי גדעון בן יחיא (רוק) ישראל—יהוד; דקל אודיה בת מנשה (רוקה) ישראל—יהוד.

הרבנות הראשית — ירושלים

הירשמן רוברט (ראובן) בן אברהם (רוק) בלגיה—ירושלים; סאליאקוצו מיכל (דבורה) בת אברהם (אומבירטו) (רוקה) איטליה—ירושלים (תיירת).
אואנונו (וענונו) מימון בן אע"ש (יע"ש) (רוק) ירושלים—ירושלים; כהן איסנת עליזה בת מסעוד (גרושה) ירושלים—ירושלים.
קדוש שמעון בן דוד (משה) (רוק) ירושלים—ירושלים; קדוש תמר בת יוסף (רוקה) ישראל—דימונה.
קצב יורם אהרן בן מנשה (רוק) ירושלים—ירושלים; סביבי יהודית (הילדה) בת יאיר (רוקה) איראן—ירושלים.
גורן עמי בן יונה (רוק) אשקלון—אשקלון; קרימולובסקי אסתר בת שאול (ירוה) רחובות—ירושלים.
קוסקי (רשייה) ציון בן שמעון (רוק) ירושלים—ירושלים; מימון סליה (סלי) בת חכוס חיים (רוקה) ירושלים—ירושלים.
חלשוק (וולכוף) צבי ב'ל בן ישראל (רוק) ירושלים—ירושלים; מהגר (לרי) מריב בת אוריאל (רוקה) ירושלים—ירושלים.
קבחי יעקב בן בן ציון (רוק) ישראל—ירושלים; שמעון איריס בת אברהם (רוקה) ירושלים—ירושלים.
נתנאל (רחדה) שי (ישעיהו) בן רחמים (רוק) ירושלים—ירושלים; איינשטיין עדית בת ידידיה (רוקה) ירושלים—ירושלים.
בן הראש (בן הרוש) גבריאל (גבי) בן דוד (רוק) מרוקו—ירושלים; גליותי שמחה (סימה) בת שמואל (רפאל) (רוקה) ירושלים—ירושלים.
בירוביאן תגי בן פנחס (רוק) ירושלים—ירושלים; כהן לאה (לילי) בת יוסף (רוקה) ישראל—טבריה.
כהן שמעון בן אברהם (רוק) ירושלים—ירושלים; ברימברג פייגה (פני רחל) בת איסק (יצחק) (רוקה) ארגנטינה—ירושלים.
קלנסו פליפ (יהודה) בן יוסף (רוק) קנדה—ירושלים; יפאלי (בצלאל) יהודית בת בצלאל (גרושה) ישראל—ירושלים.
סרי איל בן אמנון (רוק) ירושלים—ירושלים; כהן רחל בת יהודה (רוקה) ישראל—דימונה.
כץ יהודה ליב בן משה יוסף (רוק) ירושלים—ירושלים; פורג (פרייקין) אוראלה שרה בת שלמה (רוקה) ירושלים—ירושלים.

המועצה הדתית — ירוחם

יוסף רבינבו (רוק) מרוקו—ירוחם; רבקה מפליקר (רוקה) ירוחם.

לשכת הרבנות — שובה

דניאל בן מאיר פגרון (רוק) ישראל—באר שבע—מושב זמרת; ארנה בת יצחק שריץ (רוקה) ישראל—נתניה—מצפה רמון.
פליקס בן המבה אפרים ז"ל (רוק) תוניס—ודוים—ישראל—באר שבע; יונית בת פינחס שמואל (רוקה) ישראל—באר שבע—מושב שובה.
רפי בן חואתו בואטה (רוק) ישראל—באר שבע—מושב שובה; שרה בת חנון סראבלסי (רוקה) ישראל—באר שבע—נתיבות.
עמוס בן נסים כוהן (רוק) ישראל—באר שבע—מושב שובה; הסי־עדה בת טוב בת יצחק גואו (רוקה) ישראל—באר שבע—מושב שובה.

שערי חליפין במט"ח
בנק המזרחי המאוחד בע"מ

שערי קניה ומכירה של בנקנוטים והעברות במטבע־חוץ ליום 5.8.86, עד למחרת בשעה 12:30, לעסקות בדולרים עד לסך 1,000 דולר וביתר המטבעות עד שווי 500 דולר, יהיו כמפורט להלן:

יצוטף לשערים דלהלן יש לגבות עמלה בשיעור של 0.75%

המדינה	המטבע	יחי'	שער קניה (שקים והעברות)	שער מכירה (שקים והעברות)	שער קניה (בנקנוטים)	שער מכירה (בנקנוטים)
ארה"ב	דולר	1	1.4827	1.5013	1.46	1.53
בריטניה	לישט"ק	1	2.2099	2.2366	2.17	2.28
גרמניה	מרק	1	0.7102	0.7192	0.69	0.73
צרפת	פרנק	1	0.2185	0.2213	0.20	0.23
הולנד	גולדן	1	0.6303	0.6382	0.62	0.65
שווייץ	פרנק	1	0.8824	0.8935	0.86	0.91
שוודיה	כתר	1	0.2124	0.2151	* 0.20	* 0.22
נורווגיה	כתר	1	0.1999	0.2025	* 0.19	* 0.21
דנמרק	כתר	1	0.1888	0.1912	0.18	0.20
פינלנד	מרק	1	0.2972	0.3010	0.28	0.31
קנדה	דולר	1	1.0713	1.0848	1.04	1.11
אוסטרליה	דולר	1	0.9060	0.9180	0.86	0.94
דרא"פ	רנד	1	0.5733	0.5803	0.56	0.59
אוסטריה	שילינג	10	1.0072	1.0199	0.99	1.04
איטליה	לירה	1000	1.0354	1.0484	** 0.97	** 1.07
יפן	ין	100	0.9615	0.9736	0.94	0.99

* רק לגבי בנקנוטים בערכים של עד 100 כתר
** רק לגבי בנקנוטים בערכים של עד 10,000 לירטות
לגבי בנקנוטים בערכים גבוהים יותר יש לקבל את השער מהאגף לעסקות זרות.

מגן דוד

טלפון חירום 101: ירושלים, בית־שמש, תל־אביב, חיפה, נהריה, עכו, חדרה, הרצליה, כפר־סבא, נתניה, קרית־שמונה, צפת, ראשון לציון, באר־שבע, אופקים, דימונה, ערד, אילת.

ירושלים — טל' 523133, בית שמש — 811288, תל־אביב — 460111, רמת־גן, גבעתיים, בני ברק — 781111, פתח־תקוה — 9231112, קרית־אונו — 344442, חולון — 803133/4, בת־ים — 585555/6, חיפה — 512233/4, נהריה — 923333, 979333, עכו — 912333, קרית־טבעון — 931401, קרית־ביאליק — 721817, חדרה — 063-22333, הרצליה — 541333, כפר־סבא — 33222, טבריה — 067-90111, קרית־שמונה — 067-44334, בית־שאן — 065-8722, עפולה — 065-93333/4, חצור הגלילית — 067-36333, קצרין — 067-61333, נצרת עלית — 065-73333, מגדל־העמק — 065-4006, רחובות — 054-451333, אשדוד — 055-51332/3, אשקלון — 051-23323, לוד — 054-229133, רמלה — 054-221022, קרית־מלאכי — 051-881333, ראשון־לציון — 055-8233, 942333, שדרות — 051-97074, באר־שבע — 057-78333, אופקים — 923022, נתיבות — 941033, דימונה — 59333, ערד — 957222, ירוחם — 80133, מצפה־רמון — 88333, אילת — 059-72333, צפת — 067-30333.

שערים יציגים

להלן השערים ל־5.8.86:

סל:	1.4916
דולר ארה"ב:	1.4923
מרק:	0.7143
לי"ש:	2.2238
פר"צ:	0.2198
ין יפני: (100)	0.9646
פלי"ה:	0.6335
פר"ש:	0.8871
כת"ש:	0.2137
כת"נ:	0.2014
כת"ד:	0.1898
דולר קנדי:	1.0806
דולר אוסטרלי:	0.9138
רנ"ד:	0.5768
פר"ב: (10)	0.3.444
שיל' אוס': (10)	1.0148
לירה איטלקית: (1000)	1.0386
לירה אירית	1.8922
פזטה ספרדית: (100)	1.1007
יחידת מטבע אירופית	1.5081
דינר ירדני:	4.2531
לירה לבנונית: (10)	0.3640
לירה מצרית:	0.8208

בתי מרקחת

ירושלים — גבעה צרפתית, ההגנה 23 מ. מסחרי 810955.
תל אביב — בבלי, עזיאל 1 פינת מילדנר 440552, שכון בבלי. ארלוזורוב, ארלוזורוב 76 230746.
פתח תקוה — קופ"ח הכללית, חיים עוזר 905271.
חולון — המרכז, ככר ויצמן 845236, ציון יהב, ציון יהב 4 884854.
חיפה — הנשיא, שד' הנשיא 33 333312.
ב"ב ר"ג — רמת אלחנן, הרב כהנמן 97 ב"ב 746643.

בתי חולים

ירושלים: שערי צדק (ילדים); הדסה עין כרם (פנימית, כירורגית, עיניים); הדסה הר הצופים (נשים, אורטופדיה); ביקור חולים (א.א.ג.).
תל־אביב: רוקח (ילדים) איכילוב (פנימית, כירורגית).
נתניה: לניאדו.

רדיו

קול המוסיקה

06.00 „שמע ישראל"; 06.02 „צלילי בוקר"; 07.07 „בוקר טוב"; 07.30 „שחרית מוסיקלית"; 09.30 „קונצרט בוקר"; 12.05 „רסיטל"; 13.00 „לבקר דפי פסנתר"; 17.00 „מוסיקה כאן ועכשיו"; 18.00 „באולמי הקונצרטים בעולם"; 19.30 „דומיננוער לנוער המתבגר"; 20.05 „זרקור"; 21.00 „ימי שתכם"; 15.05 „בין חברים"; 16.00 המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1986"; 23.53 „מילון מוסיקלי"; 23.58 „מה בשמע"?

רשת א'

06.00 „שמע ישראל"; 07.30 „חיו שירים"; 08.05 „חוגה"; 09.05 „השיר לא תם"; 09.30 „מפגש"; 10.30 „רדיו קל"; 11.10 שירים עבריים; 12.05 „רשוב אתכם"; 14.06 „לבת ר לבן ולכל המתעניין"; 15.00 „חתולר פון"; 15.55 „מאוצר הספרים"; 16.05 „בועדון שעון הזהב"; 17.12 „מגישים שירים"; 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה"; 17.53 מילואים; 18.06 „בינתת ערב"; 18.50 פרקי היום בתנ"ך; 19.05 „שואל כעניין"; 22.05 „חבר באותו מכבי".

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל"; 06.12 „התעמלות בוקר"; 06.22 לחקלאי; 06.40 „בה נשמע"; 06.53 „אור ידוקי"; 08.05 „חתול בסנדלים"; 09.05 „בירקור בית"; 10.05 „כל צבעי הרשת"; 78.10 „גל פתוח"; 13.00 „בחצי היום"; 16.05 „צלצול שלישי"; 14.06 „תוצרת הארץ"; 17.05 חדשות בעיני כלכלה; 17.30 „על מספרים ואנשים"; 18.06 „זרקור"; 19.00 „היום הזה"; 19.35 „מוסף לענייני צבא ובטחון"; 20.05 „ביתותי חציר"; 21.05 „ביתותי חציר"; 21.05 „שיר לדרך"; 22.05 „עוד לא רקדתי די"; 23.05 „משחקי לילה".

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות; 05.55 שאפן מילוי; 06.05 אוניברסיטה משודרת; 06.30 „פוקחים עין"; 07.07 שבע אפס שבע; 08.05 בוקר טוב ישראל; 09.05 „אילה בוקר"; 10.05 „הפסקת 10"; 11.05 „נכון לעכשיו"; 13.05 „פיצוץ"; 14.05 „דו לה יומי"; 15.05 פסק זמן; 16.05 ארבע אחרי הצהריים; 16.55 באפס מילולי; 17.00 „ערב טוב ישראל"; 18.05 „יעד משודר"; 18.55 הודעות לחיילים; 19.05 פזמונים לכולכם; 20.05 „מוסיקה נמר"; 20.55 פינה חמה לליבי"; 21.00 סבב לחדשות; 21.30 אוניברסיטה משודרת; 22.05 על הדבש ועל העוקץ; 23.05 „לילה ליהי"; 23.55 „שיחת חצות"; 00.05 ציפורי לילה קלאסיות; 02.00 מבזק ידיעות; 02.05 לא רוצה לישון; 05.00 מבזק ידיעות; 05.05 צלילי בוקר.

טלוויזיה

טלוויזיה לימודית

09.00 „עד כאן"; 09.05 שפת כושר; 09.15 רחוב סומסום; 09.45 דוקיקסוס איש לאמאנגשה; 10.35 מחפשי המטמון; 11.00 הרפתקת האמנות המודרנית; 14.00 „עד כאן"; 14.05 שפת כושר; 14.15 מנהלת הזמן; 15.20 כי אני הכורח; 15.45 דיק טרסין; 16.20 פיצוחים; 17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 תאטרון האגדות; 18.30 קיצור תולדות; 18.32 „בהרגו לך", מבחר שירים וריקודים; 19.00 „חקלאות היום"; 19.30 חדשות; 20.00 כותרת מבט; 20.02 „בין הכיסאות"; 20.30 „תצפית"; 21.00 מבט לחדשות; 21.30 „מוקד"; 22.05 „ההוראות הכתובות מכולל"; 23.35 פסוקו של יום, חדשות.

הצופה
עיתון יומי
HAIZOFE
DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ. העורך: משה אישון. מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66. טל' 336056, ת"ד 2045. חשבון בנק הדואר 441144. סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148. טל: 02—234910. בערב טלפון: 02—639524. סניף חיפה: רח' ארלוזורוב 1. טל' 04—663628. דפוס העשור בע"מ תל־אביב.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות והפרסומים

האם גורבצ'וב חדשן?

בימים אלה, עם פרסום הידיעות בדבר האיתותים הסובייטיים לישראל והנעשים לחידוש היחסים בין שתי המדינות שוב עלתה השאלה: האם גורבצ'וב — שליטה הכל יכול של ארץ הסובייטים מייצג קו מדיני חדש, מנותק ממדיניות קודמיו, או שהוא ממשיך במדיניות המסורתית של הקרמלין, למרות שלפעמים הוא נראה כחדשן?

שאלה זו הועלתה השבוע גם ב„ניוזוויק" — שבועון החדשות רב־התפוצה המופיע בארה"ב. אחד מעורכי העתון שוחח על נושא זה עם רוברט לגולד מאוניברסיטת קולומביה העומד בראש המכון העוסק במחקרים על ברית המועצות.

אומר לגולד: אני לא רואה את גורבצ'וב בדמות של בז או יונה. הוא אדם המאמין כי ניתן להשיג את המטרות באמצעות דיאלוג. מסיבה זו גם דוגל בדו־שיח קבוע עם ארה"ב.

יחד עם זאת — מדגיש המומחה האמריקני — כי גורבצ'וב לא ניתק את עצמו מהמדיניות הסובייטית אותה ייצגו ברז'נייב, אנדרופוב וצ'רניינקו. הוא הולך בעקבותיהם, בהבדל אחד: ביכולת היצירתית שלו וברצונו הגדול ללמוד בעיות בטרם הכרעה.

כאשר נשאל לגולד כיצד הוא מגדיר את גורבאצ'וב במלה אחת השיב: „למדן". היינו הוא אוהב מאד ללמוד הכל ביסודיות.

דומה שעל סמך ההגדרות הללו ניתן להשיב גם על השאלה המעסיקה את ישראל עקב האיתותים המגיעים מהקרמלין: האם חל שינוי במדיניותה של בריה"מ והתשובה היא: לא חל שינוי במדיניותה המסורתית, וממילא אין חידוש רב באיתותים המגיעים ממוסקווה. גם ברז'נייב נהג לאותת לישראל; גם גרומיקו נפגש עם אישים רמי דרג וכן השגריר דוברינין שכיהן במשך שנים בוושינגטון נהג לקיים שיח קבוע עם דיפלומטים ישראליים.

גורבצ'וב שעל פי החלטתו החל משרד החוץ הסובייטי

תצפית

לאותת לישראל, את הוא אינו חדשן בתחום זה, משום הוא נוהג עפ"י השיטות המקובלות בקרמלין.

ועל כגון זה ניתן לומר: בקרמלין אין כל חדש. העסקים כרגיל וגם האיתותים לישראל. הם חלק בלתי נפרד מהמדיניות הסובייטית המזרח תיכונית. כאשר האינטרסים מחייבים זאת — הסובייטים מוכנים לדבר.

מב"ש

הנימה האנטישמית בעתונות המצרית

מקוצר רוח ומעבורה קשה המתלווים לדיונים על טאבה, הסיחו המדינאים שלנו את הדעת מידיעה שנתפרסמה באחד מעתוני קאהיר שכללה דרישה: לסלק את היהודי אברהם סופר מניהול השיחות.

העתון המצרי העלה השערות נגד אברהם סופר כאילו הוא נוטה לצידה של ישראל. וכדי לחזק את הטיעונים הללו קבע העתון כי הנציג האמריקני נהג כך גם בעבר בעת שישב בבית המשפט בניו־יורק ותביעת אריאל שרון נגד השבועון „טיים" התבררה לפניו.

סופר היטה את הקו לטובת שרון — הדגיש העתון. הנימה האנטישמית שנקט העתון המצרי חושפת במידה מסוימת את הלך הרוחות במצרים. הרצוף שנאה ליהודים ולישראל כאחד. חבל שנציגי ישראל העוסקים בפרשת טאבה לא מחו לפני עלונות מצרים על הסגנון האנטישמי בתקשורת המצרית.

אגב: אין זה המקרה הראשון שכלי התקשורת המצריים מוסיפים מהסגנון האנטישמי. עם זאת, עד כה נמנעו מלפגוע במדינאים של ארה"ב ממוצא יהודי. כך שיש בשינוי זה משום איתות כי האנטישמיות גוברת בארץ הנילוס.

אש"א

קיבוץ מוכר את השבת בעד בצע כסף

בעיתונים נמסר שקיבוץ ניר אליהו שבאיזור השרון עושה הכנות לפתוח יריד של שבת, החל מספטמבר הבא וכבר ישכירו דוכנים לכל מאן דבעי לסחירת תוצרתו. נוסף לדוכני הקיבוץ עצמו. בתחילה יוצבו במקום 200 דוכנים.

„יריד" ביום מנוחה לא קיים אצל הגויים בשום מקום בעולם. נוסף לשערוריה של חילול שבת, בזה שעוד לא היה בארצנו. בפתיחות בתי שעשועים וכו' טוענים הם בשם הדמוקרטיה, כי רוצים „להיות עם חפשי בארצנו" וליהנות מן השבת לפי טעמם ורוחם. אבל כאן מבטלים את השבת בעד בצע כסף, — „בעד כל דוכן שבת יקבלו 100 ש"ח".

החילוניים תוקפים את היהדות הדתית ומאשימים אותה בסחטנות וטופלים עליהם עלילה שכל מאוויהם כסף. והלא כל רצונם של הדתיים המשלמים מסים למדינה, שיתנו להם את חלקם כדי לחנך את ילדיהם כרצונם. והנה כאן שותקים כאשר מוכרים את ערכי העם, כדי למלא כיסם בכסף. גם את ה־1 במאי שלהם, הם מוכרים ע"י מין „שטר מכירה".

לפי השמועה, יש קיבוצים ומשקים שעובדים מלא בשבת שלפני ה־1 במאי, כדי שלא יפסידו הכנסתם בשבתון של ה־1 במאי. מה עוד נשאר להם שאינם מוכרים בכסף? ואלה מטיפים לנו מוסר?

ק' יוסף

כון המעיין

ראה נתתי לפניכם את הארץ וגו' (דברים א' ח') הארץ — ארץ סיחון ועוג. בואו ורשו את הארץ אשר נשבע ה' לאבותיכם ארץ ישראל — מלבד עבר הירדן (המזרחי). כי הארץ אשר נטלו בני גד ובני ראובן לא היתה בכלל השבועה.

עפ"י אוה"ח

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי חיפה

הודעה

בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית, הנקרא:
„תכנית מס' חפ/1024 ד' — הרחבת בית הקברות היהודי", המהווה שינוי לתכנית חפ/229 — תכנית מתאר של העיר חיפה.
שינוי התכנית משפיע על התכניות הבאות:
חפ/1024 ד' — הרחבת בית הקברות היהודי — שינויים בקשר להתוויית דרך טירה;
חפ/1714 — ביטול דרך ליד בית העלמין היהודי.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית: —
גוש 10736 — חלקות: 9, 8; חלקי חלקות: 1, 7, 26—24.
גוש 10738 — חלקות: 8, 41—37, 43, 44, 58—51; חלקי חלקות: 5, 7, 9, 36, 42, 44, 45, 50, 59, 60, 94, 107.
גוש 10756 — חלקי חלקות: 11—9.
גוש 10757 — חלקי חלקות: 16, 17.
הקרקע הכלולה בתכנית נמצאת בגבעות המערביים של הר הכרמל.
עיקרי הוראות התכנית: —
1. הרחבת בית הקברות היהודי ע"י צירוף שטח של 162 דונם בקירוב תוך שינוי הסיווג של קרקעות המסווגות כאדמת בנייה באיזור מגורים א' ובשטחית נופש לאתר בית קברות.
2. קביעת סיווג של „אתר בית קברות" בשטחים אשר לגביהן בוטל סיווג דרך בתכניות המאושרות חפ/1024 ד' וחפ/1714.
3. איחוד חלקות.
4. קביעת תנאים מיוחדים.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה חיפה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
התנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת. התצהיר יינתן בפני עורך־דין או אדם אחר שהוסמך בחוק או על פיו.

משה גלזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ובניה

נצרת עלית

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית נצרת עלית בקשה ליתן אשור שמוש חורג מתכנית מסחרי (מסחר) באזור שיעודו עפ"י התכנון תעשיה ומלאכה. אזור תעשיה ג' גוש 17532 נצרת עלית.
בעל הקרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון הבניה נצרת עלית רח' חרמון 1. את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבל במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו. ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. אריאב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה נצרת עלית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת אחוזי בניה במסגרת 6% ברח' רומנילי מס' 7 גוש 6623 חלקה 607 ת.ב.ע.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו, בשד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת, ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עירית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: שם אריאל מאיר, כתובת רח' אנלביק 6 הרצליה בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב הרצליה רחוב אנלביק מספר 6 גוש 6536 חלקה 154 ומהות ההקלה / לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה / האמור. דהיינו: בקשה להקלה 6% באחוזי בניה דהיינו: 56% במקום 50% המותרים.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת במשרדי הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — מרחב הרצליה

מדינת ישראל

חוק תכנון והבניה, התשכ"ה 1965
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 — והועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר הנקראת: תכנית מס' 4778 שינוי לתכנית מתאר מס' 194 הגליל המזרחי שינוי יעוד לאזורים שונים בכפר עילבון שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3089 מיום כ"ח באב התשמ"ד (26.8.84) עמוד 3142 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 15409 חלקות 38, 67, 69, 70, עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד השטח מחקלאי לאתר תיירות ונופש ובניני צבור ולמסחר, השינוי האמור בצורה, שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי שברחוב הגליל בטבריה וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
תאריך: ט"ז בתמוז התשמ"ו 23.7.1986

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

חיים קוברסקי — בראש ועדה לבדיקת רפורמות בשרות המדינה

תבדוק מחדש התקשי"ר, זכויות וחובות עובדי מדינה וקריטריונים לעבודה במשרדי ממשלה

ועדה ציבורית, מקצועית לבדיקה כוללת של שירות המדינה והגופים הנתמכים מתקציב המדינה, נתמנתה על ידי ראש הממשלה ושר האוצר. מתוך הכרה הצורך לבחון את האפשרויות להנהגת רפורמות ותיקונים בשירות הציבורי, על כך מסר אברהם נתן, נציב שירות המדינה, במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול בבית אגרון בירושלים.

חיים קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים הפורש לגימלאות, הוא יו"ר הועדה, ופרופ' יחזקאל דרור מהאוניברסיטה העברית נתמנה לממלא מקום היו"ר.

הועדה תגיש דו"ח סופי תוך שנה וחצי.

נציב שירות המדינה מר א. נתן ופרופ' דרור הדגישו בפני העתונאים את הצורך בבדיקת דרכי הפעולה והאיכות של שרותי המדינה לאורח, נוכח השינויים והתמורות שהתחוללו בתחומי החיים השונים. תקנות השרות (תקשי"ר) הקיימות במשרדי הממשלה הן משנת 1953 ולא תוקנו עד עצם היום הזה.

נתן אמר, כי עד היום אין עדיין הגדרה מוסמכת וקובעת לגבי האחריות והסמכות של כל משרד ממשלתי. הוא גם הסביר את המצב שנוצר בגלל תלות הפוליטית של שרים ופקידים בכירים במרכזי מפלגותיהם, אשר שלחו אותם לתפקידם. בהדגישו כי יש לתקן את חוק שרות המדינה כדי לנתק את התלות הזאת.

הועדה נתבקשה לבחון את כל מערכת שרות המדינה ומשרדי הממשלה, ארגון תפקיד וחלוקת סמכויות ביניהם, קביעת זכויות וחובות של עובדי המדינה, לרבות כללי התנהגות. וכן עקרונות וקריטריונים לתנאי העבודה במשרדי הממשלה. כמו כן נתבקשה הועדה לעסוק בסוגיות מיוחדות כמו מעמדן של נשים בשרות המדינה וגיוס בני מיעוטים לתפקידי מינהל ממשלתי.

כ-120 נשים קשישות מסניפי „אמונה" — תנועת האשה הדתית-לאומית מכל רחבי הארץ מבלות ב„קייטנה" שמארגנת מחלקה הארגון של „אמונה" בכפר-אברהם שליד פתח-תקוה. מניה יקיר, יו"ר המחלקה הארגון, מסרה כי „קייטנה" זו היא חלק ממפעלי הקיץ של „אמונה" הכוללים בין היתר „קייטנה" לאמהות ברוכות ילדים. הבנות ה„קייטנה" בכפר אברהם כלולה היצאה, משחקים וסיורים. (צילום צבי פרידמן — ספוטיו 23).

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות ח"כ יעקב שמאי:

המערך יצור „תוהו ובוהו" במשק לאחר הרוטציה באמצעות ההסתדרות

חותרים להגיע להסכם שכר לשנה אחת ושלא יהיה בו פיצוי הולם לעובדים ☆ ליכוד: נכין תכנית נגדית

מאת חיים מיקרא, סופר „הצופה"

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, חבר הכנסת יעקב שמאי, טען אתמול, כי ל„מערך" תכנית „ליצור תוהו ובוהו במשק לאחר הרוטציה באמצעות ההסתדרות כשהמטרה היא — „להפיל את הממשלה בראשותו של השר יצחק שמיר".

לדברי ח"כ שמאי תכנית „המערך" מתבססת על ביצוע בשלבים כשהשלב הראשון מבוצע בימים אלה — במסגרת המו"מ על הסכמי השכר.

לדבריו חותרים ראשי ההסתדרות בתאום עם ראשי מפלגת „העבודה" להגיע להסכם שכר שתוקפו יהיה שנה אחת בלבד ושלא יהיה בו פיצוי הולם לעובדים על השחיקה הגדולה שחלה בשכרם.

הוא הוסיף כי תכנית „המערך" ידועה גם לחלק משרי הליכוד שעימם שוחח על כך, ועתה מתגבשת בליכוד תכנית נגדית שנועדה להכשיל את כוונת „המערך". לדבריו, „לעובדים עוד יתברר כי באמת דואג לאינטרסים שלהם ושכתוכן להשתמש בהם כמכשיר לניגוח פוליטי".

סופר „הצופה" מוסיף כי היום אמורים נציגי ההסתדרות ונציגי המעסיקים מהמיגזר הציבורי-ממשלתי והפרטי, לשוב ולהיפגש כדי לדון בסיכומי הצוותים המשותפים, בענין הסכמי השכר החדשים במשק.

אם ההסתדרות תוותר על הדרישה להוספת הסכם לדרוג הד"ש ניתן יהיה לשמור על הקפאה

אתמול אמרו נציגי משרד האוצר כי אם ההסתדרות תוריד מסדר היום את התביעה החד-פעמית לתוספת שכר ותסכים להסדר של דירוג חדש לעובדים במיגזר הציבורי-ממשלתי, אפשר יהיה להסדיר את ההקפאה במשק לעוד שנה, לפחות.

התעשיינים, לעומת זאת, מתנגדים להצעה לדחות ההקפאה בעוד שנה. בציינם כי הקפאה זו אינה מאפשרת להמשיך במערך היצור והיצוא בשל הפסדים ניכרים.

עמדות הצדדים ילובנו, במהלך הפגישה בין הצדדים היום והמגמה — להביא לסיום מהיר של המו"מ שאם לא כן, שרירה וקיימת החלטת האיגודים המקצועיים לפתוח בצעדים ארגוניים.

כינוס חירום של עובדי שרות התעסוקה התקיים אתמול בתל-אביב

מאשימים את השר קצב ב„פוליטיזציה" של השרות

— מאת סופרנו בתל-אביב —

שיבושים היו אתמול בלשכות שרות התעסוקה בכל רחבי הארץ, לאחר שהעובדים החליטו על היעדרות מבונית, במחאה על „הזזת עובדים מתפקידים על רקע פוליטי".

העובדים קיימו אסיפות הסברה ובאות התכנסו בשעות שלפני הצהריים בבית הועד הפועל של ההסתדרות בתל-אביב. לכינוס חרום ארצי, שבו הצטרף גם מנחם לוין, סגן מזכיר הסתדרות עובדי המדינה. נציגי ועד העובדים קבלו על „סגירת אפשרויות הקידום של העובדים הותיקים על ידי קבלת עובדים מבחוץ" ועל „השמצות בלתי פוסקות על עובדי שרות התעסוקה מצד השר הממונה".

סופר „הצופה" מוסיף כי העובדים קובלים על שר העבודה והרווחה משה קצב המבקש להדיח את ברוך חקלאי מנהל שרות התעסוקה ולמנות במקומו את איש הליכוד. יחד מנעי ההסתדרות, כסתבר, תומכת בעמדת העובדים.

בתום האסיפה בבית הועד אפר על החלום להחריף את צעדי המחאה „אם לא תיפסק הפוליטיזציה בשרות התעסוקה".

הרוקחים בשירות הציבורי הכריזו סיכסוך עבודה

אושר סיכסוך עבודה גם בענף הבנין

מרכז איגוד הרוקחים החליט אתמול להכריז על סיכסוך עבודה בשירותי הרפואה הציבוריים בתגובה על כך שנציגי האוצר והמעסיקים הציבוריים נמנעים מניהול משא ומתן עם האיגוד על מימוש הסכם השכר שנחתם עוד ביוני 85 בין ההסתדרות לבין המעסיקים הציבוריים.

המזכיר הארצי של איגוד הרוקחים חיים בושי, אמר ששכר הרוקחים בשירות הציבורי נשחק ביחס לשכרן של קבוצות עובדים אחרות במערכת. לטענתו, לא ניתן לרוקחים גמול מתאים עבור הכשרתם המקצועית ולתנאי עבודתם הקשים. הוא ציין כי העיסוק ברוקחות מותנה בנוסף לתואר אקדמי גם בקבלת רשיון ממשרד הבריאות ועל העוסק בקבוצע מוטלת אחריות חוקית כבדה. המרכז החליט על מאבק מקצועי נוכח מה שמתואר כאי-הכרה מצד האוצר והמעסיקים. בחיוניותו של מקצוע הרוקחות וזילזול בציבור עובדים מסור שתרומתו לשירותי הרפואה הציבוריים אינה נופלת מזו של מקצועות רפואיים אחרים.

בגלל תנאי העבודה והשכר היורדים בשירותי הרוקחות הציבוריים נמנעים רוקחים צעירים מלעבוד בשירות הציבורי. במצב זה הולכת פרישת רוקחים קשישים לגימלאות, כבר צומצמו שירותי הרוקחות במיגזר הציבורי והיו מקרים שבהם נסגרו בתי מרקחת.

אגד הרוקחים מתריע שאם לא יחול שינוי מיידי בהתייחסות למקצוע ובתגמול לעובדים, ילך המשבר ויחריף.

הועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות אישרה אתמול הכרזת סיכסוך עבודה בענף הבנין על פי בקשת המזכירות פועלי הבנין.

מ"מ מזכיר הסתדרות פועלי הבנין, שלמה דהאן, שהביא את הבקשה לאישור האגף הסביר כי עד עצם היום הזה מסרב אירגון הקבלנים והבונים לכבד את הסכם השכר הענפי לשנים 84/86 ולשלם לעובדים תוספת שכר הניגזרות ממנו.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, אמר כי הנושא הועלה לדיון, במסגרת ועדת המעקב העליונה המשותפת להסתדרות וללשכת התאום של אירגוני המעסיקים וגם נציגי המעסיקים בועדת המעקב היו תמימי דעים עם ההסתדרות כי על אירגון הקבלנים לכבד את הסכם השכר ולשלם לעובדים את תוספת השכר.

ראש המחלקה לעליה וקליטה בסוכנות:

שיבוץ בנות שרות לאומי במרכזי קליטה עוכב בשל סיבות תקציביות

אמר זאת בתגובה לידיעה שהופיעה ב„הצופה" ☆ נעלבנו מהקביעה שהעיכוב נבע מסיבות פוליטיות

— מאת סופרנו בתל-אביב —

בנות שרות הלאומי תשובצנה בעבודת ההתנדבות במרכזי הקליטה לקראת השנה הבאה, הליך עיכוב זמני בשל בעיות תקציביות — כך אמר אתמול דוד לוין, ראש מחלקת העליה והקליטה בסוכנות היהודית, בשיחה עם סופר „הצופה".

לוין, אמר זאת בתגובה לידיעה שהופיעה ב„הצופה" בתחילת השבוע, לפיה שיבוץ הבנות במשרד הקליטה מתעכב מסיבות פוליטיות. אמר לוין כי במחלקתו קיימות בעיות תקציביות הנובעות גם ממצב ההקפאה במשק שמשפיעות על העסקת עובדים ועל המימון הנדרש בהעסקת הבנות המתנדבות. הערכנו, לדבריו, היה זמני וראשי האגודה להתנדבות בעם ידעו על כך. „מכל מקום אין זה נכון שהעיכוב נובע מסיבות פוליטיות. ממש נעלבנו מקביעה זו" — אמר לוין, בציינו כי הוא וכמותו כל עובדי מרכז הקליטה ומחלקת העליה והקליטה מעריכים ומוקירים את עבודת הבנות מהשרות הלאומי העושות עבודה חשובה מאד במרכזי הקליטה.

בינתיים, נמסר, נסתיימו סמינריוני ההכנה לבנות, שתשרתנה במגן דוד אדום. כן מתקיים סמינר לבנות שתשרתנה בתחום חדש, יחסית — הדרכה במוזיאונים גדולים בערים מרכזיות בארץ במסגרת שנת שרות שניה.

למעלה מ-1000 בנות שתועסקנה בשנה הבאה בתחומי החינוך, ההדרכה, המשמר האזרחי, משטרת ישראל ושירות בתי המשפט, סיימו את סמינר ההכנה.

הבנות שתשרתנה בבתי החולים הממשלתיים והציבוריים תלמדנה בבתי החולים עצמם בתוספת של שעורי יהדות ודינים. כן תשולבנה בנות השרות בעבודה בישובים חקלאיים, בבתי אבות ועוד.

מספר הנרשמות לשרות הלאומי על ידי האגודה להתנדבות בעם יגיע בשנת תשמ"ז ליותר מ-3100 בנות.

מפקד כבאי האש בתל-אביב בעקבות הדליקה ברמת אביב:

דיירים מזלזלים בחייהם ועושים פלסתר נוהלי הבטיחות

חדרי מדרגות הופכים למחסני גרוטאות ופתחי איוורור לגג נאטמים, דלתות שחייבות להיות פתוחות — ננעלות

מאת כתבת „הצופה" יונה רייס

„דיירים מזלזלים בחייהם, ועושים פלסתר את נהלי הבטיחות", אמר אתמול בבוקר מפקד כבאי תל אביב, אהרן אשל, בהשמיעו דברי ביקורת נוקבים על דיירי הבית בן 15 הקומות ברחוב בן יוסף ברמת אביב ג', שבו פרצה דליקה ביום ב' אחרי חצות, והכבאים נאלצו לבזבז דקות יקרות בפינוי מכשולים שהושמו על ידי הדיירים.

הדליקה פרצה בשעה 01.30 אחר חצות בדירתו של גייגר שבקומה השמינית, כנראה בגלל קצר חשמלי. מלאכת הכיבוי נמשכה עד שעה 04.00 לפנות בוקר. לא היו נפגעים ושום איש לא פונה מן הבית.

בשיחה עם כתבת „הצופה" אמר אשל, כי הדיירים אינם מקפידים על כללי הבטיחות והתוצאה היא שחדרי מדרגות הופכים למחסני גרוטאות, פתחי איוורור לגג, שמטרתם לשחרר עשן, נאטמים, דלתות החייבות להיות פתוחות ננעלות. דלתות לגג הבנין נעולות, ומכבי האש נאלצים לפרוץ בנעולים בעת שמתחוללת שריפה.

הדיירים ציינו כי סגירת הפתחים בחדרי מדרגות נעשתה כדי למנוע גניבות ופריצות ודיירי הבנין היו מודעים לכך שבשעת חרום יהיה עליהם לפנות את המחסומים. „שעת חרום אינה דווקא במלחמה. גם שריפה היא שעת חרום ודיירים חייבים להבין כי הם פוגעים בעצמם בדרך זו", ציין אשל.

גם הדלתות לגג שבקומה ה-15 היו נעולות הכבאים נאלצו להעלות ציוד ללא מעלית ולפרוץ כל הפתח בנעולים. עוד מצא כי ציוד הכיבוי במיקלט הבנין היה לקוי ולא מתוחזק כהלכה.

חקירה ראשונית של מכבי האש העלתה שהשריפה נגרמה כתוצאה מקצר חשמלי. בחדר שבו פרצה השריפה מאוחסנים ספרים ומכשירי חשמל רבים כמו גם מחשב, אך מסקנה סופית תתקבל בימים הקרובים. „לא היתה סכנה בטיחותית לדיירי הבנין והאש לא התפשטה לקומות הסמוכות", קובע אשל.

מפקד מכבי האש הדגיש בדבריו כי הבנין עצמו והבנינים הסמוכים עומדים כולם בתקן הבטיחות מפני אש. הבעיה כאמור אנושית — של דיירי הבנין.

דירת שרבט נשרפה כמעט כליל וכן ניזוקו חדרי מדרגות.

הרבי מליובביץ': לערוך „סיומים" על מסכתות בש"ס בתשעת הימים

יש לערוך „סיומים" על מסכתות הש"ס במשך תשעת הימים של האבל על חורבן בית המקדש כדי להביא על ידי שמחה של תורה לידי כך שבקרוב יהפכו ימי האבל לימים של ששון ושמחה.

זאת היא בקשתו של כבוד קדושת הרבי מליובביץ' לתלמידיו וחסידיו שומעי דברו בכל רחבי תבל.

כידוע, מותרת לפי ההלכה שמחה של תורה ומצווה כאשר מסיימים מסכת באחד מימי האבל. ועל פי השקפת החסידות יש כוח לשמחה של מצוה לדחות כל אבל ולהפוך אותו לשמחה. הרבי מליובביץ' רואה בפעולות אלה את חובת השעה כדי לקרב את הגאולה ולהביאה מיד.

כפי שנודע נערכים „סיומים" למאות ואלפים בכל רחבי תבל, ובכלל זה במדינות שמאחורי מסך הברזל ובמדינות ערב.

כן הורה הרבי לקיים שיעורים בנושא בית המקדש, בהלכה ובמחשבה בתנ"ך ובמשנה וברמב"ם וכל זה כדי להגביר את הצפיה לגאולה והתכוננות לקראתה.

בני 15 ו-17 חשודים בזריקת רימון

שני נערים נעצרו אתמול לשבועיים בפקודת בית משפט השלום בבאר שבע כחשודים בזריקת רימון-יד לעבר דירת מגורים יום קודם לכן, מהתפוצצות הרימון לא נפגע איש.

ביום שני סמוך לשעה 21.30, נשמע פיצוץ עז מכיוון דירתה של משפחת אביטן ברחוב העליה בבאר שבע. הבלש משטרה שהגיע למקום גילה, שלעבר הדירה הושלך רימון רסס צה"לי וכל רק בדרך נס לא נפגע איש וגם הנזק לרכוש היה קל בלבד. סריקות שבוצעו באיזור הביאו למעצרם של שני נערים כחשודים בהשלכת הרימון.

נציג המשטרה טען בפני השופט שבדיקות מעבדה הצביעו על כך שעל ידיהם של שני הנערים נמצאו סימני מתכת והדבר מעלה את החשד, שהיו הם אלה שזרקו את הרימון, לנערים עבר פלילי.

התייר בן 65 מארה"ב מצא אתמול את מותו בטובעו בבריכת מלון „דן פנורמה" בתל-אביב, בו התאכסן עם בני משפחתו.

התייר התארח במלון עם רעייתו, בנו וארבעת נכדיו. אתמול, בבוקר יצא לרחוץ בבריכת המלון. אחד האורחים ששהה בבריכה הבחין בצללית בתוך המים, הוא מיהר להזעיק את המציל וזה משה את האיש מן הבריכה. המציל ניסה לבצע בו פעולות החייאה, אך לרופא נותר רק לקבוע את מותו.

בני משפחת המנוח מקבלים סיוע מהנהלת המלון ומבקשים לשמור על צילום שמו.

נפתח משפטם של חברי חוליית „פתח" שביצעו פיגועים בישראל

נאשמים בין היתר בגיוס חברים לאירגון, אימון צבאי והכנת פצצה ☆ צווי מעצר מינהליים נגד מארגני פעילות התתרנית ביו"ש

מחבל שאיבד את מאור עיניו, יד ורגל, כשמטען חבלה התפוצץ בידיו שעה שעמד להטמינו בצומת מסובים ליד תל-אביב — לא הגיע אתמול לבית משפט הצבאי בלוד, עם פתיחת משפטם של שישה חברי חוליית של „פתח" שביצעו שורת פיגועים בשנה שעברה.

כמה עשרות מבני משפחות הנאשמים מצאו בתוך אולם שבורה בזעם כאשר נמסר להם שמחוסר מקום אי אפשר להכניסם לאולם בית המשפט. בשמועה שקמה ליד השער נעצרו עשרה מהם, ששוחררו לאחר שהרוחות נרגעו.

בין השאר נאשמים אנשי הכנופייה בחברות בפת"ח, בגיוס חברים לארגון, באימון צבאי והכנת הפצצות.

ב-7 ביולי 1985 הניחו הנאשמים פצצה בתוך סל שבורה ליד תחנת אוטובוס בצומת חולון שנפגעו לפניה חמישה אזרחים. ב-26 ביולי הניחו מטען חבלה ברחוב פרישמן בתל-אביב שהתפוצץ בלי לגרום כל נזק. בתחילת 1986, הניחו פצצה סמוך לתחנת אוטובוסים ברמלה, שהתגלתה ונוטרלה בעוד מועד. באוגוסט אשתקד, בדרכם מעזה לישראל, זרק אחד מהם מטען חבלה מן האוטובוס שבו נסע, כאשר חיילי המחסום ליד ארז החלו בחיפוש שיגרתי. המטען נתגלה לאחר מכן בלי שהתפוצץ.

עוד מטען שהכינו המחבלים התפוצץ ב-20 באוקטובר 1985 ביפו, ליד תחנת האוטובוס בקו 42. איש לא נפגע.

צווי מעצר מינהלים הוצאו אתמול נגד שלושה תושבי יהודה ושומרון, החשודים בנסיון לארגן פעילות חתרנית וחבלנית ביו"ש.

חביס סאופיק מחמוד אבו קישק, תושב מחנה הפליטים פרעה היה פעיל פת"ח והסית אחרים לפעילות חתרנית. מחמד עלי פראית ממחנה הפליטים דהיישה הסמוך לבית-לחם, (19) שימש פעיל בכיר של ארגוני החבלה באיזור בית-לחם, אירגן והשתתף בפעילות חתרנית עוינת. איברהים עלי אבדאללה אבו הגבה מהכפר יאטה בדרום הר חברון, בן 36.

עונשם של דרוזים שהתפרעו בעת ביקור פרס לא ידחה

שופט בית המשפט העליון, השופט גבריאל בך, סרב אתמול לעכב את ביצוע עונשם של 13 דרוזים מרמת הגולן שהתפרעו בעת ביקור ראש הממשלה בכפרים הדרוזיים באיזור.

13 הדרוזים נדונו לעונשי מאסר שבין שלושה חודשים לחצי שנה והגישו ערעור לבית המשפט העליון על עונשם. הם ביקשו כי ביצוע העונש יעוכב עד סיום ההליכים המשפטיים בערעור. השופט גבריאל בך סרב לעכב את ביצוע העונש, אך קבע כי הדיון בערעור יישמע בהקדם. הדיון נקבע ליום א' הקרוב.

פורסמו שמות האם ובנותיה שנפגעו בתאונה

משטרת חיפה מסרה אתמול לפרסום שמותיהם של אם ושתי בנותיה שנפגעו ביום ב' בערב בתאונת דרכים סמוך לכפר גלים שבפאתיה הדרומיים של העיר.

בתאונה זו נהרגה עופרה כהן בת 3 מקרית ביאליק, בעת שנסעה במכונית סובארו יחד עם אמה כרמלה כהן (35) ואחותה אורית כהן (36. הסובארו התנגשה בנסיבות שטרם הוברכו בשתי מכוניות רנו שהגיעו מהכיוון הנגדי. בתאונה זו נהרגה הפעוטה ואילו האם ובתה האחרת נפצעו פצעים קשים ואושפזו בבית החולים רמב"ם בחיפה.

בתאונה נפצע פצעים קלים אחד מנהגי הרנו, דוד הרוש. המשטרה השהתה את פרסום שמות המעורבים בתאונה עד למסירת הודעה לאבי המשפחה, המשרת בצה"ל השוהה בחו"ל.

האסיר שהאריך החופשה ב-5 חודשים הוחזר לכלא

אסיר שקיבל בראשית השנה חופשה ל-24 שעות ולא חזר ממנה — נתפס אתמול, בשעה 2 לפנות בוקר בנס ציונה על ידי מארב של המשמר האזרחי, נמסר למשטרה והוחזר לכלא.

האסיר הוא יעקב כהן, בן 29, מקריית מלאכי.

באחרונה הגיע מידע למשטרת ראשון לציון, שהאיש מסתתר כנראה באיזור. תמונתו הופצה בקרב השוטרים וזה מספר ימים ניסו לאתרו. אתמול לפנות בוקר ראוהו אנשי המשמר האזרחי וזיהוהו, למרות שהציג את עצמו בשם בדוי.

המשטרה חושדת שכהן בילה את זמנו בפעילות „מקצועית" והוא חשוד בשורה ארוכה של התפרצויות שארעו באחרונה באיזור השפלה, הוא מרצה מאסר 5 שנים על התפרצויות, החזקת נשק ועבירות אחרות.

יחד אתו נעצר תושב נס ציונה, בן 22, החשוד שסייע לאסיר להסתתר. אדם נוסף, בן 30, החשוד שניסה להכשיל את השוטרים בעת תפיסתו של כהן, נעצר אף הוא.

תוצאות הגרלת הלוטו

בהגרלת הלוטו מספר 31/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 11, 17, 20, 27, 29, 32, והמספר הנוסף: 18.

שר המשפטים אברהם שריר נפגש עם שני המועמדים לתפקיד פרקליט מחוז ירושלים, ד"ר יוסף בן אור ועו"ד עוזי הפנר, וכן עם משלחת של פרקליטים ממחוז ירושלים שהביעה באוזני השר התנגדות למינוי של ד"ר בן אור לתפקיד זה.

שר המשפטים החליט להחזיר את הדיון במינוי פרקליט מחוז לועדה המייעצת. הוא הנחה את הועדה להציג בפניו שני מועמדים ולקבוע את סדר העדיפות בין השניים. כמו כן הנחה השר את הועדה המייעצת להתיחס לטענות משלחת הפרקליטים, תוך ציון כי הדבר לא יהווה תקדים לעתיד.

„מקורות" החדירה כלור למי השתיה בקריית בנימין וקריית פרוסטיג

חברת „מקורות" החדירה כלור למי השתייה בשכונת קרית בנימין וקרית פרוסטיג כדי לחטא את המים.

פעולת החיטוי נעשתה עפ"י הנחיות מהנדסי תברואה ובפיקוח משרד הבריאות, לאחר שבסוף השבוע שעבר נתגלו חיידקי קולי וחיידקי קולי-צואתי במי השתייה בשכונות אלה.

מ"מ הרופא המחוזי של משרד הבריאות בחיפה, ד"ר שמואל רשפון, מסר כי עובדי העיריה בקרית-אתא החלו בניקוי מגדל המים המזרים את מי השתייה לשכונות אלה, לאחר שהועלה החשש שמקור הזיהום הוא במגדל.

תושבי השכונות נתבקשו בינתיים להמשיך בהרתחת מי השתיה עד לחיסול המפגע התברואתי.

„לא תחזרי הביתה אלא על אלונקה לבית חולים"

צעירה מרמלה מואשמת בתקיפת פקידה במוסד לביטוח לאומי, לאחר שלא היתה מרוצה מהטיפול שניתן לעניינה של הנאשמת.

בכתב האישום שהוגש לבית המשפט ברמלה נאמר, שהנאשמת עליזה דפרי בת 38, הגיעה ב-23.8.86 בצהריים למחלקה להבטחת הכנסה במוסד לביטוח לאומי ברמלה. היא פנתה לפקידה במחלקה, שרה גרינברג, שתטפל בענייניה. כאשר הוברר לנאשמת שעליה להמתין וכי היא תטופל ע"י פקידה אחרת — החלה לקלל את שרה גרינברג, הקפה אותה והיכתה אותה, זרקה עליה קופסה וקרעה שרשרת מעל צווארה.

רכב המונע על חשמל הוצג אתמול לראשונה בארץ

חברת חשמל תבצע בו ניסוי תפעול והתאמה ולאחר מכן יועמד לרשות חברות ושרותים

— מאת סופרנו בתל-אביב —

רכב המונע על מצברי חשמל, הוצג אתמול על ידי אנשי חברת החשמל.

הרכב החדש שיובא מאנגליה הוצג במעמד שר האנרגיה והתשתית משה שחל ומנכ"ל חברת החשמל ישראל חופי, לכתבים לעניני תחבורה, בחצר גן „בית סוקולוב" בתל-אביב.

השר שחל הסביר כי משרדו תומך בקיומו של הפרוייקט הנסיוני לצרכים מיוחדים כמו חלוקת דואר, חלב, הסעת עובדים במפעלים עצמם ולשירות פנים ישובי.

לרכב מספר יתרונות ובכלל זה שאין הוא מזהם את הסביבה, הוא אינו גורם רעש והחסכון בשימוש בחשמל. רכישתו יקרה, אך עלות האחזקה זולה יותר.

בתשובה לשאלת סופר „הצופה" אמר השר שחל כי מפעלי תעשיה בארץ יכולים לייצר, בתיקה המוני את כלי הרכב ומשרדו ערוך לסייע גם מבחינת ההשקעות, לייצור רכב זה בהשקעה קטנה, יחסית.

במכונית שמחירה 16 אלף לירות שטרלינג, עשרה מושבים לנוסעים בנוסף לנהג, והיא מופעלת בהובלת עובדים מחברת החשמל בחיפה. מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי והמהנדס יגאל פורת, מנהל מחלקת המחקר והפיתוח אמרו שאת מצברי הרכב מטעינים בשעות הלילה, ומכאן העלות הנמוכה של ההפעלה.

צוין, כי חברת החשמל מוכנה לרכוש מאות מכוניות שיונעו על מצברי חשמל אך במשרד התחבורה עדיין מסתייגים משימוש המוני של רכב הנע על חשמל.

עובדי ה„בינלאומי": פיצוי לרגל שינוי הבעלות בבנק

מזכירות הסתדרות הפקידים אישרה בהתאם לפניית מזכיר החטיבת עובדי הבנקים, אלקנה לבקוביץ והועד הארצי של עובדי הבנק הבינלאומי הראשון, להכריז על סכסוך-עבודה בבנק על סירוב ההנהלה לדון עם נציגות העובדים על פיצוי לרגל שינוי הבעלות בבנק.

בכל המקרים ששינוי בעלות הבנקים או אפילו שם וכיו"ב, ניתן לעובדים פיצוי מסויים כפי שנקבע בבוררות עם החטיבה והועד.

בשיחות שקיים א. לבקוביץ עם מנכ"ל הבנק לשעבר והיום יו"ר מועצת המנהלים, בנו צדיק, לקראת מכירת הבנק, הבטחת כי הוא יבוא בדברים עם נציגות העובדים לפני ביצוע המכירה. הבטחה זו לא קוימה ועד כה לא נענתה הנהלת הבנק הבינלאומי לקיים דיון בנושא עם ההסתדרות.

מזכירות הסתדרות הפקידים הסמיכה את משה בית-דגן, מזכ"ל הסתדרות הפקידים וא. לבקוביץ, מזכיר חטיבת הבנקים, להיפגש בימים הקרובים עם הנהלת הבנק ולנסות ליישב המחלוקת, בטרם ייעשו צעדים ארגוניים.

לאור הפירסומים השונים בענין הכשרות בר"ג מחליטה ומודיעה בזה

מועצת הרבנות הראשית לישראל

שכבוד הרב הראשי לר"ג הרב הגאון

מנחם יהודה הלוי אושפיזאי שליט"א

הוא כמארי דאתרא אחראי על כל ענייני הכשרות בר"ג

המועצה מוחה על כל פגיעה בכבוד הרב העומד על משמר הכשרות והרבנות

הרבנות הראשית לירושלים
המועצה הדתית

בס"ד אב תשמ"ו

לשאלת רבים הרינו להודיע

כי לא ניתן על ידינו הכשר לשימורי דגים טונה או סרדינים מכל סוג שהוא לא מתוצרת חוץ ולא מתוצרת הארץ

מחלקת הכשרות

לידידנו היקרים
ד"ר שולמית אליאש שתחי'
ולבעלה עו"ד הרב אמנון אליאש שליט"א —
מקים עולה של תורה בר"ג
ולגברת סימה שינפלד שתחי'
כואבים ודואבים יחד אתכם
בהלקח מאר המשפחה והדרה, משרידי כנסת הגדולה
הגאון הצדיק

מרן רבי שלמה טנא זצ"ל

רבה הראשון של עיר האבות ואב"ד תל-אביב-יפו

בנחמת ציון וירושלים תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד

יעקב ורבקה שפי

עירית עפולה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי קו בנין צדדי 3.8 מ' לפי לו בנין קיים, 6% הקלה בקומת קרקע, מקום הבניה: גוש 17769 חלקה 40 רח' אלבו 136 גבעת המורה.

את התנגדות להתרת הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית, משרד מהנדס העירייה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל.

אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה מקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.

י. דווידוביץ
יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה—עפולה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב
מרחב תכנון מקומי חולון
הודעה על הכנת שינוי תכנית מיתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל אביב החליטה על הכנת תכנית ה-377 שינוי לתכנית ישוב שכונות צבוריים ר' תכנית מיתאר חולון.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעה: גוש 7126, חלקות: 22, 34—40, 153, 157. חלקי חלקות: 143, 144.

מקום: רחוב הסבוראים ורחוב הגאונים — שכונת גימי כהן.

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה לתכנון ולבניה רמת-גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה כבכם.

בגוש 6126 חלקה 138 רח' שאגן מס' 24 דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו-5% מעלית, הקלה לקומה רביעית, 2.5% עבור כל קומה נוספת ו-10% בניה במרווחים צדדיים.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב יפו בקשה ליתן אישור להקלה לגבי השינוי בחלוקת הקומות השימושים בקולנוע ברחוב הרברט סמואל מס' 4—32 גוש 6916 חלקה 76, 38 תיק בנין 002—5/0114.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב—יפו, שד' בן-גוריון 68. את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת ותלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית — לתכנון ולבניה
תל-אביב—יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב
מרחב תכנון מקומי חולון
הודעה על הכנת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב החליטה על הכנת תכנית מפורטת ה-258 א' — שינוי לתכנית מפורטת ח-258.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:
גוש:
6995 — חלקי חלקות 5, 8, 11, 12.
6997 — חלקי חלקות 2, 48.
7059 — חלקי חלקה 1.
מקום: תל-גבורים.

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מחוז תל-אביב
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
מרחב תכנון מקומי חולון
הודעה על הכנת שינוי תכנית מיתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב החליטה על הכנת תכנית מתאר ה-142א' — שינוי לתכנית מפורטת ח-142 ותיקון מס' 3 לתכנית מתאר חולון ח-1.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:
חלקי גושים: 6051, 6738, 6052.
מקום: איזור תעשיה חולון — בין בית הסטודיו המשך רח' משה דיין.

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב
מרחב תכנון מקומי חולון
הודעה על הכנת שינוי תכנית מיתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב החליטה על הכנת תכנית מתאר מס' ח-387. שינוי לתכנית מתאר ח-5.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: גוש 6021 חלקות 284—293, 295.
מקום: רח' הגביה חולון.

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

חוק התכנון והבניה תל-אביב—יפו, תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד במרתף ברח' אול-פנס מס' 8 גוש 7103 חלקה 3.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו. שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת, ולציין כתובתו המדוייקת.

ה. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל-אביב-יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל-אביב
מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה

על הכנת שינוי תכנית מיתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב החליטה על הכנת תכנית מיתאר ח-309. שינוי לתכנית מיתאר חולון על תיקוניה והתכנית מפורטת ה-142.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: —
גוש 6045 חלקות 515—524, 526—530, חלק מחלקה 505.
גוש 6052, חלקות 1—137, 142—153, 182—184, 200—217, 220, 221, 225, 229, 232, 234, 291—294. חלקי חלקות: 154, 185, 186, 198, 199, 218, 219, 222—224, 226—228, 330, 234—236.
גוש 6053, חלקות 1—7, 168—196, 209—234, 253—282, 285. חלקי חלקות: 167, 235, 283, 284, 286, 287.
מקום: אזור התעשיה — חולון.

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א